

TÜRK İS

Sayı: 400

Kölelik Düzenine Son

TÜRK-İŞ

**TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI
KONFEDERASYONU**
Yayın Organı

Temmuz 2013 / Şubat 2014 • Sayı: 400
ISSN 1300-6843

TÜRK-İŞ YÖNETİM KURULU

Ergün ATALAY
Genel Başkan

Pevrul KAVLAK
Genel Sekreter

Ramazan AĞAR
Genel Mali Sekreter

Nazmi IRGAT
Genel Eğitim Sekreteri

Eyüp ALEMDAR
Genel Teşkilatlandırma Sekreteri

SAHİBİ:
TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI
KONFEDERASYONU
TÜRK-İŞ Adına
Genel Başkan
Ergün ATALAY

**GENEL YAYIN YÖNETMENİ ve
YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ:**
Hasan Tahsin BENLİ
hasantahsin@turkis.org.tr

GRAFİK - TASARIM:
Münir GÜRAN
munirguran@turkis.org.tr

FOTOĞRAFLAR:
Uğur ERDOĞAN

YÖNETİM YERİ
TÜRK-İŞ Genel Merkezi
Bayındır Sokak No. 10
06410 Yenisehir / ANKARA
Tel: 433 31 25 (4 Hat)
Faks: 433 68 09 - 433 85 80
http://www.turkis.org.tr
e-posta: turkis@turkis.org.tr

Dergimiz Basın Ahlak Yasalarına Uyar

Yayın Türü: Yaygın Süreli, 2 Aylık

Baskı :
Ziraat Gurup Matbaacılık A.Ş.
Ziraat Bankası Tesisleri
İstanbul Yolu Trafo Karşısı
Varlık-Ankara
Tel : 384 73 44 - 45

Baskı Tarihi: 03.03.2014

60 Çalışma Yaşamında
Temmuz 2013-Şubat 2014

56 Sendikalarımızdan
Güven SAVUL
TÜRK-İŞ Teşkilatlandırma Uzmanı

55 TÜRK-İŞ'in Gündeminden

52 ILO Küresel İstihdam Eğilimleri 2014
Raporu (Özet)
Güven SAVUL
TÜRK-İŞ Teşkilatlandırma Uzmanı

50 Ülkeler ve Sendikalar
Hakan SÜKUN
TÜRK-İŞ Dış İlişkiler Uzmanı

48 Cinsel Şiddete ve Tecavüze Ağır Cezalar
Kapıda (mı?)
Hülya UZUNER
TÜRK-İŞ Kadın İşçiler Uzmanı

46 Küresel Ekonomi Düzeninde Nasıl Bir
Sendikacılık?
Burak EKMEKÇİOĞLU
TÜRK-İŞ Dış İlişkiler Uzmanı

44 Uluslararası Sendikal
Hareket
Uğraş GÖK
TÜRK-İŞ Dış İlişkiler Uzmanı

40 "Özel İstihdam Büroları Aracılığı
İle Geçici İş İlişkisi"
Enis BAĞDADIOĞLU
TÜRK-İŞ Araştırma Müdür Yardımcısı

38 Alt İşveren
Uygulamaları ve
Hak Kayıpları
Namık TAN
TÜRK-İŞ Araştırma Müdür
Yardımcısı

2 | 15 Şubat Mitingimiz Türkiye
Sendikacılık Tarihine Altın
Harflerle Yazılacak
Ergün ATALAY
Genel Başkan

4 | Kölelik Düzenine Son Mitingi

10 | Başkanlar Kurulumuz
Bakü'de Toplandı

12 | Özelleştirme İdaresi Önünde Protesto Eylemi

14 | Sivil Toplumdan Sağduyu Çağrısı

16 | Türkiye-AB Karma İstişare Komitesi Köşk'te

17 | 15. Çalışma Ekonomisi ve Endüstri
İlişkileri Kongresi

20 | Kılıçdaroğlu TÜRK-İŞ'te

21 | Arınç TÜRK-İŞ'te

22 | "19. Fasıl Yüksek Çalışma Grubu"
Brüksel'de Toplandı

24 | TÜRK-İŞ Genel Mali Sekreteri Ramazan Ağar'ın
Açıklaması

25 | TÜRK-İŞ'ten Punto Deri İşçilerine Destek

26 | Sendikalarımızın Genel Kurulları

29 | Grev İşçinin Temel Hakkıdır, Engellenemez
Prof. Dr. Faruk ANDAÇ
Çağ Üniversitesi

32 | Onuncu Kalkınma Planı
Dr. Naci ÖNSAL
TÜRK-İŞ Genel Sekreter Yardımcısı

34 | Sosyal Güvenlik
Celal TOZAN
TÜRK-İŞ Sosyal Güvenlik Danışmanı

36 | Kıdem Tazminatı Hakkında
Temel Bilgiler
Abdolvahap SUNA
TÜRK-İŞ Hukuk Danışmanı

“15 Şubat Mitingimiz, Türkiye Sendikacılık Tarihine Altın Harflerle Yazılacak.”

Ergün ATALAY Genel Başkan

TÜRK-İŞ'in tarihi aynı zamanda bir mücadele tarihidir. Her zaman sosyal diyalogtan, iş barışından, ülkemizin huzurundan ve istikrarından yana olan TÜRK-İŞ, günü geldiğinde yasal ve meşru zeminde olmak, kırmamak, dökmemek kaydıyla haklarını sokaklarda, meydanlarda da aramıştır. Ülkemizin alanları, TÜRK-İŞ'in büyük mitinglerine, eylemlerine sahne olmuştur.

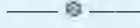
15 Şubat günü, Ankara'da Sıhhiye Meydanı'nda gerçekleştirdiğimiz, “Kölelik Düzenine Son, Taşeronlaşmaya, Örgütsüzlüğe, Kuralsız Çalışmaya Hayır Mitingi”, bu yönüyle, ülkemiz sendikal hareketinin ve TÜRK-İŞ'in tarihinde önemli bir kilometre taşı oldu.

Mitinge, başta Karayollarında çalışan taşeron işçileri olmak üzere, ülkemizin dört bir yanından on binlerce işçimiz katıldı, yürüyüş ve miting sırasında, birliğimizi ve bütünlüğümüzü bozucu tek bir olay dahi yaşanmadı. Mitingimiz, TÜRK-İŞ'in büyüklüğüne ve gücüne yaraşır

bir olgunlukta ve coşkuyla geçti. Diğer işçi ve memur sendikalarından, meslek örgütlerinden, siyasi partilerden çok az katılım olmasına rağmen, TÜRK-İŞ tüm alanı doldurdu ve gücünü ve etkisini bir kez daha kanıtladı.

Bu tablo bizim için gurur verici. “Kölelik Düzenine Son Mitingi” Türkiye sendikacılık tarihine altın harflerle yazılacak.

Bu tablonun oluşmasına katkı veren tüm Sendikalarımızın Genel Merkezlerine, Şube Başkanlıklarına, Bölge ve İl Temsilciliklerimize ve tüm üyelerimize TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu adına şükranlarımı sunuyorum.

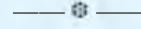
Mitingimizin ana teması, ülkemizde gittikçe yaygınlaşan ve adeta bir kölelik düzenine dönüşen, taşeron sistemine tepki göstermek ve bu konuda Hükümeti uyarmaktır. Temel taleplerimizin başında, taşeron sisteminin yaygınlaşmasına yol açacak yasal düzenlemelerin yapılmaması, kamuda asıl işi gören taşeron işçilerinin kadroya alınması ve bu konuda kesinleşmiş yargı kararlarının uygulanması geliyordu. Bunları dile getirdik, haklı taleplerimizin ülkeyi yönetenlerce dikkate alınmasını istedik.

Taşeronlaşmayla ilgili mücadelemiz ve çabamız bununla sınırlı kalmayacak. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından hazırlanan, taşeron sistemine ilişkin bir yasal düzenleme, yerel seçimlerden sonra, Nisan ayında Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne gönderilecek. TÜRK-İŞ olarak, bu düzenlemenin taleplerimiz doğrultusunda şekillenmesi, taşeron işçilerimizin haklarının korunması ve kadro sorununun çözülmesi için elimizden geleni kararlılıkla yapacağız.

Gündemimizin bir diğer konusu da, Yatağan, Kemerköy ve Yeniköy Termik santralleriyle kömür madenlerinin özelleştirme girişimleri. Bildiğiniz gibi, bu konuda Türkiye Maden-İş ve Tes-İş Sendikalarımızın yoğun mücadelesi devam ediyor. İşçilerimiz, sendikalarımızın öncülüğünde direnişlerini sürdürüyor, seslerini tüm ülkeye duyurmak için var güçleriyle mücadele ediyor.

Biz de arkadaşlarımızı, bu haklı davalarında hiç yalnız bırakmadık, her zaman yanlarında olduk. 24 Ocak 2014 günü Ankara'da Özelleştirme İdaresi önünde yaptığımız kitlesel basın açıklamasına gelmek isteyen işçilerimize güvenlik güçleri izin vermedi. Ama biz o gün onlara bir söz verdik, en kısa zamanda Ankara'da birlikte olacağımızı söyledik. Sözümüzü tuttuk, enerji ve maden işçisi arkadaşlarımız, 15 Şubat günü mitingimize kitlesel olarak katıldılar. Onlara bir şey daha söyledik, bu mücadele yalnızca enerji ve maden işçilerinin değil, aynı zamanda TÜRK-İŞ'in mücadelesidir, dedik. Bu sözümüzün arkasındayız ve olmaya devam edeceğiz.

Ülkemizde son günlerde yaşanan gelişmeler, herkesi olduğu gibi, bizleri de kaygılandırıyor. Siyasi ve ekonomik krize yol açan bu gelişmeler sonucunda, huzurumuz ve ülkemizin istikrarı ciddi biçimde yara alıyor. Bir taraftan yolsuzluk iddiaları, diğer taraftan paralel devlet iddiaları bitmek bilmiyor. Bunlar ülkemize zarar veriyor, ekonomimiz ağır yara alıyor. Ne yazık ki, her kriz döneminde olduğu gibi, ülkede yaşanan ekonomik krizin bedelini patronlar ödemiyor, bu bedeli çalışanlar ödüyor. Biz artık bedel ödemek istemiyoruz. Huzur içinde çalışmak, geleceğe güvenle bakmak istiyoruz.

Bu ülkede 76 milyon hep birlikte yaşıyoruz. Her inançtan, etnik kökenden, siyasi görüşten insanımız var. Tarih boyunca bu topraklarda kardeş gibi yaşamışız, yaşamaya da devam etmek zorundayız. Biz temsil ettiğimiz kesimlerin çıkarlarını savunuyoruz. Ülkemizin, halkımızın, işçilerimizin hak ve çıkarları elbette ki her şeyin üstündedir. Birbirimizle kenetlenmek, birlik ve bütünlük içinde olmak, ülkemizi bu zor günlerden geçirmek zorundayız. Ama bunu yaparken de, yanlış yapan, ülkeye zarar veren herkesten hesap sorabilmeliyiz. Kendi kişisel ya da siyasi çıkarlarını, ülkemizin ve halkımızın çıkarlarından üstün gören, ülkemizin istikrarını istemeyen güçlerle işbirliği yapan herkese karşı çıkmalıyız, onlarla mücadele etmeliyiz. Her zaman söylüyorum: Batan geminin lüks kamarası olmaz. Gemi battığı zaman herkes batar.

KÖLELİK DÜZE TAŞERONLAŞMAYA, ÖRGÜTSÜZLÜĞE

Atalay: “Bu alandaki haykırışı, feryadı herkes duymalıdır. Bu birliği ve beraberliği, dayanışmayı herkes görmelidir. Bunu duyanlar, görenler hayırlı bir iş yaparlar, aksi takdirde bedelini en kısa zamanda öderler.”

Konfederasyonumuzun düzenlediği, “Kölelik Düzenine Son, Taşeronlaşmaya, Örgütsüzlüğe, Kurlsız Çalışmaya Hayır Yürüyüş ve Mitingi, 15 Şubat 2014 günü Ankara’da yapıldı. Mitinge, Türkiye’nin çeşitli illerinden yaklaşık 50 bin işçi katıldı.

Sabah saat 08:00’den itibaren Ankara Garı önünde toplanmaya başlayan işçiler, sloganlar atarak yürüyüşe geçti. Çeşitli sendikalarımızdan

katılımcılar, Talat Paşa Bulvarını takip ederek köprü üzerinden Sıhhiye Meydanı yönüne doğru yürüyüşlerini sürdürdüler. Sıhhiye Meydanını dolduran işçiler, burada taşeronlaşma, örgütsüzlük ve kural dışı çalışma aleyhine sloganlar attılar.

Miting, saygı duruşu ve İstiklal Marşı’nın okunmasıyla başladı. Daha sonra TÜRK-İŞ Genel Sekreteri ve Türk Metal Sendikası Genel Başkanı Pevrul Kavlak, mitingin

açılışını yaptı. Kavlak, “Kayıt dışılığa, taşeron, 4/b, 4/c adı altında köle gibi çalıştırılmaya, düşük ücret politikalarına, asgari ücretin sefalet ücreti olmasına, özel istihdam büroları aracılığıyla işçi simsarlığına, kıdem tazminatının kaldırılmak istenmesine, esnek, kurlsız ve güvencesiz çalışmanın her türlüşüne, iş cinayetlerinde can vermeye, işsizlik fonunun amacı dışında kullanılmasına, sendikasılaştırmaya,

ZENİNE SON

İĞE, KURALSIZ ÇALIŞMAYA HAYIR!

5

sendikal nedenlerle işten atılmaları ve özelleştirmelere karşı artık yeter demek için, haykırmak için buradayız, alanlardayız. Bu ülkede emeği ile geçinenler, alinteri akıtanlar insanca bir yaşama kavuşana kadar da alanlarda olacağız” dedi. Kavlak şöyle devam etti: “Bugün bu meydanda, bu coşkulu kalabalığı gördükçe, bu birliği, bütünlüğü gördükçe, bir kez daha emin oldum ki, Türkiye işçi sınıfı tarih yazıyor. Türkiye sendikal hareketine damgasını vuruyor. Birbirimize sevgi ve sadakat ile bağlandığımız sürece, aşamayacağımız engel, baş edemeyeceğimiz bela yok. Yeter ki, gözümüzden cesaretin ışığını, gönlümüzden hak sevdasını eksik etmeyelim. Allah sabredip direnenlerin yanındadır.”

Kavlak'ın yaptığı açılışın ardından, dört işçi söz aldı. İlk olarak

Şeker-İş Sendikamız üyesi, Ankara Şeker Fabrikası geçici işçisi Salim Gündüz konuştu. Gündüz konuşmasında, “Türkiye Şeker Fabrikalarına yıllarını veren bizler ülkemiz için alın teri döker, ekmek paramız için çalışırız. İsteriz ki, bacamız tutsun, soframızda aş olsun, ekmek olsun. Çocuklarımız sağlıklı büyüsün, gelecek kaygısı duymasın. Fakat biz şeker sanayinde yıllardır çalışan geçici işçiler olarak, 3-4 aylık çalışma süresine hapsedilerek, ekmeğimizi elimizde tutmak için mücadele ediyoruz. 2006 yılında bizlere verilen sözler unutuldu. 12 aylık çalışma hakkımız elimizden alındı. Emeklilik hakkımız imkansız hale getirildi. Ben ve 4 bin geçici işçi arkadaşım, 4 ay çalışarak 12 ay geçimimizi sağlıyoruz. 4 aydan fazla çalışmamıza izin verilmiyor” dedi.

Ardından Tes-İş ve Türkiye Maden-İş Sendikalarımız adına, Yatağan işçisi Mustafa Göçmen söz aldı. Göçmen, “Tes-İş ve Türkiye Maden-İş Sendikaları Yatağan Şubelerimiz öncülüğünde 153 gündür inançla, iradeyle, coşkuyla, kararlılıkla ve moralle sürdürüyoruz direnişimizi ve de sürdürmeye devam edeceğiz, asla vazgeçmeyeceğiz. Boyn eğmeyeceğiz.

Çünkü direnmek onurdur, umuttur. Yaşamak direnmektir. Özelleştirmeler sonucu bizi işsizlik, örgütsüzlük, kölelik ve işten atılmalar bekliyor. Bu saldırıyı asla kabul etmiyoruz. Satacakları babalarının malı değil, bizim ve ülkemizin geleceğidir. Satılan her kamu kurumu Cumhuriyetten sökülen bir tuğladır. Sizlerin önünde söz veriyoruz. Ne pahasına olursa olsun bu özel-

leştirmeyi Yatağan'da durduracağız” dedi.

Daha sonra, T. Yol-İş Sendikamız Ankara 1 Nolu Şube üyesi, taşeron işçisi Mustafa Dağtekin konuşma yaptı. Dağtekin, “Yaklaşık 4 yıl önce anayasal örgütlenme hakkımızı kullanmaya karar verdik. Sendikamız Yol-İş bizlere her türlü önderlik yaptı, sahip çıktı, yol gösterdi. 17 bölgede binlerce taşeron işçisi olarak üye olmaya başladık. Karayolları Genel Müdürlüğünde devam eden toplu iş sözleşmesinden yararlanmak istedik. Ancak bizim Karayolları işçisi olmadığımız söylendi. Mahkemeye gittik. Mahkeme taleplerimizin haklı olduğuna karar verdi. Şu an yürürlükte olan toplu iş sözleşmesi kapsamındayız. Ancak bunu da uygulamıyorlar. Göz göre göre hak, hukuk, adalet ve yargı kararı çiğneniyor. Bizler Karayollarında yaklaşık olarak 9 bin kişiyiz. Mahkemeye gittik kazandık. Yargıtay’a gittik kazandık. Daha, nereye gidelim? İşte bugün “yeter!” demek için buradayız” diye konuştu.

Teksif Sendikamıza üye oldukları için işten atılan Zorlu Tekstil işçileri adına, Teksif Sendikamız üyesi Rabia Daşdemir de mitingde bir konuşma yaptı. Daşdemir, “Ben Denizli Zorlu Tekstil’de 7 yıldır çalışan ve Teksif Sendikasına üye olduğum için işten atılan bir kadın işçiyim.

Mitingin açılışını TÜRK-İŞ Genel Sekreteri Pevrul Kavlak yaptı.

Kölelik düzeni ile çalışan binlerce tekstil işçisinden biriyim. Hem evinde çalışan hem de evini geçindirmek için işyerinde çalışan, uzun- yorucu mesailerden çıkıp evinde ütüsünü, çamaşırını, bulaşığını, temizliğini yapan, ezilen, hakkı yenen binlerce kadın işçiden biriyim. 846 liraya ev geçindirmenin ne kadar zor olduğunu hepimiz biliyoruz. Bizler de Denizli’de Zorlu Tekstil’de çalışan işçiler olarak insanca yaşayabileceğimiz bir ücret alabilmek için, ça-

alışma koşullarımızın düzeltilmesini istemek için, zorunlu fazla mesaiye kalmamak için, fabrikamızda kreş olsun, ikramiyemiz olsun, yakacak yardımımız olsun, eşimizle çocuklarımızla daha fazla vakit geçirebilelim diye Teksif Sendikasına üye olduk ve ne yazık ki anayasal hakkımızı kullandık diye 130’a yakın işçi işten atıldık. Bugün direnişimizin 38. günü ve bizi hiçbir zaman yalnız bırakmayan Teksif Sendikama buradan tekrar teşekkür ediyorum” dedi.

Salim Gündüz
Şeker-İş

Mustafa Göçmen
Tes-İş / T. Maden-İş

Mustafa Dağtekin
T. Yol-İş

Rabia Daşdemir
Teksif

Atalay: “Ülkemiz son dönemde siyasi ve ekonomik kriz yaşıyor. Bu krizlerin bedelini patronlar değil çalışanlar ödüyor. Biz artık bedel ödemek istemiyoruz.”

Mitingde kürsüye daha sonra TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay geldi. Atalay konuşmasında ilk olarak taşeron işçilerin sorunlarına değinerek başladı ve şunları söyledi:

“Taşeron konusu artık ülkemizde kanayan bir yara haline geldi. Bu konu ülkemizin ayıbıdır. Emek sömürsünün en büyük aracıdır. Bu ayıbı bu alanda biz ya bugün temizleyeceğiz ya da bu ülkeyi idare edenler temizleyecek. Bakanlık, taşeronlaşmayla ilgili bazı düzenlemeler yapıyor. Bu düzenlemeler,

bu sorunun ortadan kalkmasına yol açacaksa, biz buna destek vermeye hazırız. Ama koşulumuz, bir düzenlemeyi yaparken, diğer taraftan bir hak kaybı olmamasıdır. Özellikle İş Kanununun 2. maddesinin değiştirilmesini asla kabul etmeyiz. Taşeron işçisinin hastalanma hakkı yok. Cenazesini kaldırma hakkı yok. İşyerinde yemek yeme hakkı yok. Servise binme hakkı yok. Tazminat hakkı yok.

Biz taşeronlaşmanın Türkiye’nin gündeminden tamamen kalkmasını talep ediyoruz. Özellikle kamuda

asıl işte çalışan tüm taşeron işçilere kadro verilmesini talep ediyoruz. Kalanların da en az 5 yıllık sözleşme yapılarak güvenceye kavuşmasını, sendikali olması halinde de toplu iş sözleşme farklarının ödenmesini talep ediyoruz. Taşeron işçilerinin geleceğe güvenle bakmalarını sağlamalıyız. Ülkemizi bu ayıptan kurtarmalıyız.

Karayollarında çalışan 10 bin taşeron işçisi Yol-İş Sendikamıza üye. Bu arkadaşlarımız asıl işi yapıyorlar. Yol-İş Sendikamız onlardan 7000 arkadaşımız adına dava açtı. 6500 ar-

kadaşımız davayı kazandı. Geri kalanları kadro sözü verildiği için dava açmadı. Yargıtay, 2.5 sene önce bunların işe girdiği günden itibaren asıl işverene bağlı işçi olduklarını söyledi. Bu işçileri kadroya alın dedi. Almayacaksanız tazminatlarını ödeyin dedi. Bu tazminatlar eski parayla 2.5 katrilyon tutuyor. Karayolları işçileri para peşinde değil. Kadrolu adam gibi iş istiyorlar. Bizi kadroya alın, tazminattan vazgeçeriz diyorlar.

Yol-İş Sendikamızın üyeleri, 30 Mart'taki seçimden sonra başka bir tehlikeyle daha karşı karşıya. Büyükşehir Belediyeleri Yasasına göre, onlar belediyelere bağlanacak. Biz TÜRK-İŞ olarak, Yol-İş Sendikamızla el ele vererek bu meseleyi de çözmek durumundayız.

Sendikal örgütlenmeden dolayı işten atılan, bu nedenle de iki yüz gündür direnişte olan Deriteks Sendikamız üyesi Punto Deri işçileri de

bu alandalar, onların davalarının da takipçisi olacağız, ne gerekiyorsa yapacağız.

Ülkemizin başka bir ayıbı da geçici ve mevsimlik işçiler. Şeker'de 4 bin, demiryollarında 2 bin 500, enerjide 600, tarımda 500 işçi geçici ve mevsimlik olarak çalışıyor. Daha birçok kurumda binlerce işçi geçici ya da mevsimlik adı altında çalıştırılıyor. Bu ülkede 20-25 yıldır geçici kadrosunda çalışan işçiler var. Bunlar 3-4 ay çalışıyor, en fazla çalışan 5 küsur ay çalışabiliyor. Ödedikleri prim yetmediği için emekli olma şansları yok. Yılda 120 gün yani 4 ay çalışan bir geçici işçinin emekli olabilmesi için 60 yıl, yılda 90 gün yani 3 ay çalışan bir geçici işçinin emekli olabilmesi için 90 yıl gerekiyor. Bu insanlara yazık değil mi, günah değil mi? Bu işçilere bu zulüm yapılır mı?

Geçici ve mevsimlik işçilere yapılan bir başka haksızlık daha var. Bu arkadaşlarımızdan işsizlik sigortası primi kesiliyor ama işsiz kaldıklarında işsizlik ödeneği alamıyorlar.

Aramızda Yatağan'dan, Yeniköy'den, Kemerköy'den gelen arkadaşlarımız var. Termik santrallerimiz ve kömür işletmelerimizin özelleştirilmek isteniyor. Biz 20 yıldır ülkeyi yönetenlere anlatmaya çalışıyoruz. Ancak ne yazık ki engel olamadık. Kamu kurumları yok pahasına satıldı, birileri bundan rant elde etti. Bu kadar özelleştirme yapıldı da ne oldu? Dev gibi kuruluşlar ortadan kalktı, SEKA yok oldu, Sümerbank yok oldu. Özelleştirme işsizlik demektir. Sendikasızlık demektir.

Özelleştirme nedeniyle işten 4-c adı verilen bir kölelik düzenine mahkum edildi. Yokluğa, yoksulluğa mahkum edildi. Biz TÜRK-İŞ olarak onların davalarının da takipçisiyiz. Bu arkadaşlarımız geçmişte sendikalıydı, işçiydi. Bunlar yeniden kadrolu işçi ve sendikalı olmak durumunda. Ülkeyi yöneten Hükümet

bununla ilgili yasal düzenlemeyi bir an önce Meclise getirmeli. Bu işçiler yeniden TÜRK-İŞ'in çatısı altında olmalıdır.

Yatağan işçileri 10 Ekim 2013 günü kitlesel olarak Ankara'ya geldi. Meclis'e yürüdü. 24 Ekim 2013 günü ben Yatağan'a sizin yanınıza geldim. 29 Aralık'ta Milas'ta miting yaptınız, TÜRK-İŞ olarak oradaydık. 17 Ocak'ta Ankara'ya gelmek istediniz, engel oldular ama sizin yerinize biz buradaydık, 5 bin işçimiz Özelleştirme İdaresi önünde sizin sesiniz oldu. O gün buraya gelemediniz ama işte bugün buradasınız. Size o gün söz vermiştik, işte bugün binlerce kardeşinizle birlikte buradasınız."

Konuşmasında örgütlenme konusuna da değinen Atalay şunları söyledi:

"Bu ülkede sendikal örgütlenme nedeniyle, özellikle son 10 yılda binlerce işçimiz işten atıldı. Sendikalarımız, insanların ekmekleriyle oynamamak için örgütlenme yapamaz hale geldi. İşverenler sendika istemiyor. Sendikayı düşman gibi gören işverenler var. Bunların arasında ne yazık ki her siyasi partiye mensup belediye de var. Biraz önce, Teksif Sendikamıza üye olduğu için işten atılan kardeşimiz konuştu. Bu yapılan haksızlıktır, zulümdür.

Bu ülkede 1980 yılında nüfusumuz 45 milyondur, 2.5 milyon sendikalı işçi vardı. Bugün nüfusumuz 75 milyon, sendikalı işçi sayısı 1 milyon.

Örgütlendiğimiz işyerlerinde yaşadığımız bir başka konu da yetkilerle ilgili. Sendikalarımız üye yapıyor. İşverenler ya da rakip sendikalar yargıya itiraz ediyor. Yargı süreci tamamlanana kadar yıllar geçiyor. Süreç bittiğinde işyerinde örgütlü işçi kalmıyor. Basın çalışanları örgütsüz, basında örgütlülük yüzde 2 düzeyinde.

Son yıllarda iş kazaları nedeniyle büyük acılar yaşıyoruz. Merdiven altı işyerlerinde, Tuzla tersanelerinde, madenlerindeki taşeron işyerlerinde, inşaat sektöründe iş cinayetleri yaşanıyor. İşçiler canları pahasına ekmek parası için çalışıyor. Bunlar ülkemiz için kara birer lekedir. Birileri, karlarına kar katmak için insanların hayatlarıyla oynuyor. Her yıl iş kazaları sonucunda binlerce işçimizi kaybediyoruz. Günde ortalama 4 işçimizi iş kazalarında yitiriyoruz. Bu rakamlar, dünyanın 17. büyük ekonomisine sahip Türkiye için bir utançtır. Bu rakamlar, 21. yüzyıl Türkiye için bir utançtır. Türkiye bu utançtan kurtulmalıdır, bu gidişe artık bir dur denmelidir. Bunların önüne geçilmesi için kayıtdışıyla son verilmelidir. Sendikalaşmanın önündeki engeller ortadan kaldırılmalıdır.

Bugün bu alanda, her kesimden sıkıntısı olan, derdi olan arkadaşlarımız, kardeşlerimiz var. Ben onlar adına iktidar partisine sesleniyorum. Bu alandaki haykırışı, bu alandaki feryadı duyun. Bu alandaki arkadaşlarımızın birlik ve beraberliğini, dayanışmasını iyi görün. Bunu duyarsanız, bu ülkede hayırlı bir iş yapmış olursunuz. Duymazsan bunun bedelini en kısa zamanda ödersiniz. TÜRK-İŞ Yönetimi ve Başkan-

lar Kurulu adına sesleniyorum. Bu alandaki arkadaşlarımızın feryadını başta iktidar partisi olmak üzere herkes duymalıdır. Sorunlarımızı çözerlerse amenna, ama çözmezlerse en kısa zamanda Meclisin önündeyiz, bir daha bu alanlardayız."

Konuşmasının son bölümünde ülke gündemine de değinen Atalay, "Ülkemiz son dönemde siyasi ve ekonomik kriz yaşıyor. Bir taraftan yolsuzluk iddiaları, diğer taraftan paralel devlet iddiaları bitmek bilmiyor. Bunlar ülkemize zarar veriyor. Ülkede yaşanan ekonomik krizin bedelini patronlar ödemiyor, bedelini çalışanlar ödüyor. Biz artık bedel ödemek istemiyoruz. Ama bu alanın, sizlerin sesini duymayanlara bedel ödeteceğiz. Herkes aklına başına alsın" diye konuştu.

Atalay son olarak, "Bu ülke 76 milyonla Kürdüyle, Türküyle, Abazasıyla, Muhaciriyle, Arnavutuyla, Çerkeziyle kardeş gibi yaşayan insanlarla var. Biz bu ülkede kardeş gibi yaşamak mecburiyetindeyiz. Bu ülkenin menfaatlerinden evvel Amerika'nın, İsrail'in, İngiliz'in, Alman'ın çıkarlarını öne koyanlar ayaklarını denk alsınlar. Batan geminin lüks kamarası olmaz. Gemi batmış zaman herkes batar" dedi.

Atalay'ın konuşmasının ardından miting dağıldı.

Başkanlar Kurulumuz Bakü'de Toplandı

10

Atalay: “Karabağ sorununun, Azerbaycan’ın talepleri doğrultusunda bir an önce çözüme kavuşturulmasını diliyoruz. TÜRK-İŞ Azerbaycan’ın bu milli davasına her zaman destek verecektir.”

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, Azerbaycan İşçi Sendikaları Konfederasyonu’nun daveti üzerine, 31 Ocak 2014 günü Bakü’de toplandı.

Toplantının açılışına, Azerbaycan İşçi Sendikaları Konfederasyonu Genel Başkanı Settar Mehbaliev ve bağlı sendikaların başkan ve yöneticileri de katıldı. Azerbaycan basınının yakın ilgi gösterdiği toplantının açılışında bir konuşma yapan Genel Başkan Ergün Atalay, TÜRK-İŞ’in tarihinde ikinci kez Başkanlar Kurulunu Bakü’de topladığını, ilk toplantının 2007 yılında yapıldığını söyledi.

Dost ve kardeş Azerbaycan halkıyla ve işçileriyle her zaman

dostluk ve dayanışma içinde olduklarını söyleyen Atalay, bunun tarihsel kökenlerinden söz etti. Azerbaycan’ın merhum Devlet Başkanı Haydar Aliyev’in “Bir millet iki devlet” sözünü de hatırlatan Atalay, Azerbaycan’ın milli davasına her zaman destek verdiklerini, Karabağ sorununun bir an önce Azerbaycan’ın talepleri doğrultusunda çözüme kavuşturulmasını dilediklerini de söyledi.

Türkiye’de yatırım yapan çok sayıda Azeri işadama ve şirket olduğuna da değinen Atalay, bu şirketlerin bazılarında Türk sendikalarının örgütlü olduğunu söyledi. Aynı işkolunda faaliyet gösteren Türk ve Aze-

ri sendikaların birlikte çok önemli çalışmalar yaptıklarını, bunların gelişerek devam ettiğini söyleyen Atalay, uluslararası platformda da Türk ve Azeri sendikaların işbirliğine önem verildiğine, uluslararası alanda birlikte davranılmasının önemine değindi.

TÜRK-İŞ ile Azerbaycan İşçi Sendikaları Konfederasyonu’nun ilişkilerini daha da geliştirmek için çaba göstereceklerini söyleyen Atalay, Mehbaliev ve arkadaşlarını Türkiye’ye davet etti.

Toplantıda bir konuşma yapan Azerbaycan İşçi Sendikaları Konfederasyonu Genel Başkanı Settar Mehbaliev de, Türk ve Azerbaycan

konfederasyonları arasında çok iyi ilişkilerin bulunduğu dikkat çekerek, sürekli irtibat halinde olduklarını, bu ilişkileri daha da geliştirmeyi arzu ettiklerini ifade etti.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu'nun Azerbaycan'da toplanmasından memnuniyet duyduklarını dile getiren Mehbaliev, toplantının, her iki konfederasyona üye farklı işkollarındaki sendikacılar arasında görüş alışverişi yapılması bakımından önemli olduğunu savundu.

Mehbaliev, Türkiye'deki sendikal hareketi yakından izlediklerini belirterek, TÜRK-İŞ'in Türk çalışma hayatında çok önemli bir yeri olduğunu, kurulduğu günden bu yana verdiği mücadeleyle gücünü ve etkisini kanıtladığını söyledi. Mehbaliev, Genel Başkan Ergün Atalay'ın

göreve gelmesinden bu yana TÜRK-İŞ'in çalışmalarının büyük bir ivme kazandığını da sözlerine ekledi.

Mehbaliev, daha sonra Ergün Atalay'a Azerbaycan İşçi Sendikaları Konfederasyonu'nun madalyasını taktı. Atalay da, Mehbaliev'e ve kendisine verilmek üzere Devlet Başkanı İlham Aliyev'e hediyelerini sundu.

Açılışın ardından TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, basına kapalı olarak devam etti. Başkanlar Kuruluna hitaben bir konuşma yapan Genel Başkan Atalay, son Başkanlar Kurulu toplantısından bu yana gerçekleştirilen çalışmalar hakkında bilgi verdi.

Daha sonra toplantının ana gündem maddesini oluşturan taşeronlaşma, mevsimlik işçiler ve

4-C'lilerin durumu hakkında görüş alış verişinde bulunuldu ve sorunun çözümü konusunda TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu'nun çalışmaları değerlendirildi.

Başkanlar Kurulu toplantısında, çalışma yaşamının gündemindeki diğer konular da ele alındı, Başkanlar Kurulu üyelerinin gündeme getirdikleri konular üzerinde görüş alışverişinde bulunuldu.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, 1 Şubat 2014 günü Azerbaycan'ın merhum Devlet Başkanı Haydar Aliyev'in kabrini ziyaret etti. Daha sonra şehitliğe giden Başkanlar Kurulu üyeleri burada da Türk ve Azeri şehitliklerini ziyaret ederek saygı duruşunda bulundu, şehitlerin kabrine karanfil bıraktı.

Özelleştirme İdaresi Önünde Protesto Eylemi

12

Atalay: “Yatağan işçisinin mücadelesi yalnızca enerji ve maden işçilerinin değil, TÜRK-İŞ’in mücadelesidir. Bu özelleştirme girişimini durdurana kadar mücadele devam edecektir.”

Yatağan, Yeniköy ve Kemerköy termik santralleri ile kömür sahalarının özelleştirilmesi girişimi, Ankara’da Özelleştirme İdaresi önünde protesto edildi.

Özelleştirme girişimine karşı bir süredir Yatağan’da direnen maden ve enerji işçileri, özelleştirme ihalesinin yapılacağı 24 Ocak 2014 günü Ankara’da olmak için yola çıktı. Ancak işçilerin Ankara’ya gelişlerine izin verilmedi. İşçilerin önü güvenlik güçlerince kesilerek geri dönmeleri için baskı yapıldı. Gece geç saatlere kadar Ankara’ya gelmek için mücadele eden işçilere daha sonra güvenlik güçlerince fiili müdahalede bulunuldu. Bunun üzerine, TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay çeşitli girişimlerde bulundu. Önce Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk

Çelik ile görüşen Atalay, gece yarısı da İçişleri Bakanı Efkân Ala ile görüşerek polis müdahalesinin engellenmesini ve işçilerin demokratik haklarını kullanmak amacıyla Ankara’ya gelmelerinin sağlanmasını istedi. Bu girişimlerin sonuç vermemesi üzerine enerji ve maden işçileri Ankara’ya gelemedi.

Yatağan işçilerinin Ankara’ya gelişleri engellendi ama termik santral ve kömür sahalarının özelleştirilmesi girişiminin Ankara’da Özelleştirme İdaresi Başkanlığı önünde protesto edilmesi engellenemedi. TÜRK-İŞ’e bağlı çeşitli sendikalarımızdan binlerce işçi ve işçi dostu, Türkiye Maden-İş Sendikamız ve Tes-İş Sendikamız organizasyonu ile Özelleştirme İdaresi Başkanlığına yürüdü.

Yürüyüşe TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay, Genel Sekreter Pevrul Kavlak, Genel Mali Sekreter Ramazan Açar, Genel Eğitim Sekreteri Nazmi İrgat ve Genel Teşkilatlandırma Sekreteri Eyüp Alemdar da katıldı. Yürüyüşe ayrıca Türk Metal, T. Yol-İş, Petrol-İş, Şeker-İş, Teksisif, Koop-İş Sendikalarımız da geniş destek verdi. CHP milletvekilleri, DISK, KESK, ve birçok siyasi parti ile sivil toplum kuruluşları temsilcileri de işçileri yalnız bırakmadı.

Sıhhiye Toros Sokak’ta toplanan işçiler Kurtuluş’ta bulunan Özelleştirme İdaresi Başkanlığı’na doğru yürüyüşe geçti ve “Bu daha başlangıç mücadeleye devam”, “İş ekmek yoksa barış da yok”, “Yatağan direnişi onurumuzdur”, “Yatağan işçisi yalnız değildir” sloganları atarak yü-

rüdü. Özelleştirme İdaresi Başkanlığı önünde toplanan işçiler arasında yer alan T. Yol-İş Sendikamız üyesi taşeron işçiler de ellerinde Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in fotoğrafı ve temsili tabut ile cenaze namazı kıldı.

Mitingde ilk konuşmayı Genel Başkan Ergün Atalay yaptı. Atalay, Yatağan işçilerinin önünün kesilmesini eleştirerek, "Biz bu işin sonunu yönetenlere bitirtmeyiz. Şunu bilin ki Yatağan özelleştirmesini bu hükümete yaptırmayız, yaptırmayacağız" şeklinde konuştu.

Atalay, "İşçi hareketinin birçok problemi var. Bu problemleri yaratılardan sandıkta hesap sormak sizin de bizim de boynumuzun borcu. Bu mesele yalnızca sizin değil, TÜRK-İŞ'in meselesidir, hepimizin meselesidir. Bu meseleyi çözene kadar oradaki işçi arkadaşlarımız mücadelelerini sürdürecekler. Bizler de TÜRK-İŞ olarak bu mücadeleye

öncülük edeceğiz, elimizden gelen katkıyı ortaya koyacağız. Maddi, manevi bütün olanaklarımızı seferber edip bu mücadelenin başarıyla sonuçlanması için elimizden geleni yapacağız.

Milas'ta yapılan mitinge, ilçenin nüfusunun yarısından fazlası katılıyorsa, halkın bu mücadeleye büyük desteği varsa, bu özelleştirmenin yöreye de ülkeye de bir hayrı yoktur. O halde siyasilere bundan bir anlam çıkarmalıdır. Yöre insanının ve oralar da çalışan işçi arkadaşlarımızın seslerine ve taleplerine kulak vermelidir. Bu hükümet yapılmak istenen bu özelleştirmeyi durdurmalıdır" dedi.

Ergün Atalay'ın ardından kürsüye gelen Tes-İş Sendikası Genel Başkan Yardımcısı Hasan Tahsin Zengin ise, "Arkadaşlarımızı yola çıkartmadılar. Şunu bilsinler ki yolu kapatmakla bu iş bitmez. Yatağan halkı Zonguldak halkı sizi oraya sokmaz,

sokmayacak. Yatağan halkının da özelleştirmeye izin vermeyeceğini söyleyen Zengin, özelleştirmelerin tümüyle iptal edilmesi çağrısında bulundu.

Eylemin son konuşmacısı, Türkiye Maden-İş Sendikası Genel Başkanı Nurettin Akçul oldu. Akçul konuşmasında, "Bizi durduracaklarını sandılar. Ama yağma yok. Bu mücadele sadece özelleştirmeye karşı değil, bu mücadele tam bağımsız Türkiye mücadelesidir. Bu mücadele temiz bir Türkiye yaratma mücadelesidir. İhale iptal edilinceye kadar mücadele edeceğiz. Özelleştirme ihalelerini kökten iptal edin. Buna asla izin vermeyeceğiz. Otobüslerin yolunu keserek bu mücadeleyi engelleyemeyeceksiniz" diye konuştu.

Özelleştirme İdaresi Başkanlığından aynı gün yapılan açıklamada, üç santralin ihalesinin 20 Mayıs'a ertelendiği duyuruldu.

TÜRK-İŞ, TESK, TOBB, TZOB, TİSK, HAK-İŞ ve MEMUR-SEN temsilcileri, Türkiye'nin içinden geçtiği süreci değerlendirmek için bir araya gelerek ortak basın açıklaması yaptı.

14

Sivil Toplumdan Sağduyu Çağrısı

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu (TÜRK-İŞ), Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB), Türkiye Ziraat Odaları Birliği (TZOB), Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK), Hak İşçi Sendikaları Konfederasyonu (HAK-İŞ), Memur Sendikaları Konfederasyonu (MEMUR-SEN) ve Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonundan (TESK) oluşan 7 sivil toplum örgütünün temsilcileri bir araya geldi.

TESK binasında yapılan toplantıya Konfederasyonumuzu temsilen Genel Başkan Ergün Atalay katıldı.

Toplantıda TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu, TZOB Başkanı Şemsi Bayraktar, TİSK Genel Sekreteri Bülent Pirlar, Hak-İş Başkanı Mahmut Arslan, Memur-Sen Başkanı Ahmet Gündoğdu ve TESK Başkanı Bende- vi Palandöken yer aldı.

Türkiye'nin içinden geçmekte olduğu süreci değerlendirmek için bir araya geldiklerini belirten TESK Başkanı Bende- vi Palandöken, toplantıya katılan sivil toplum örgütleri adına hazırladıkları ortak metni okudu. "Çünkü Türkiye Hepimizin" başlıklı metinde şu görüşler yer aldı:

"Türkiye için üreten, çalışan bizler, içinden geçmekte olduğumuz süreci değerlendirmek için bir araya geldik. Çünkü, etrafı saran yolsuzluk iddiaları ve paralel devlet iddiaları, toplumsal barışı ve istikrarı tehdit etmekte, demokrasiye ve iç barışımıza açık şekilde tehlike oluşturmaktadır. Küresel ekonomide yeni dengelerin oluştuğu bu dönemde, bu tartışmalara saplanıp kalmamız, dünya yeniden kurulurken hızımızı kesme riski doğurmaktadır. Birlik ve beraberlik yerine ayrışmaları ve kamplaşmaları derinleştiren, kurumlara ve kurallara duyulan gü-

TÜRKİYE hepimizin

TÜRKİYE

ARLARI KONFEDERASYONU

veni ve ülke istikrarını tehdit eden gelişmeler, enerjimizi kalkınmaya, daha fazla refah ve demokrasiye odaklamamızı zorlaştırmaktadır.

İçinde bulunduğumuz olumsuz süreçten bir an evvel çıkabilmemiz için bizler, demokrasiyi, ekonomiyi ve iş dünyasını tehdit eden bu yolsuzluk ve paralel devlet iddialarının üzerine kararlılıkla gidilmelerini istiyoruz. Demokrasinin temel ilkelerinden kuvvetler ayrılığını kuvvetler çatışmasına dönüştürecek tartışmalardan ve ayrışmalardan kaçınılmasını istiyoruz. Türkiye'nin güçlenmesinden huzursuz olanlara fırsat verilmemesini istiyoruz. Küresel krize rağmen sürdürdüğümüz ekonomik başarımızın sekteye uğramasına izin verilmemesini istiyoruz. Avrupa Birliği'ne tam üyelik sürecinin yayıflatılmamasını, aksine sürecin hızlandırılmasını istiyoruz.

Türkiye'nin uluslararası imajını sarsacak girişimlerden hassasiyetle uzak durulmasını istiyoruz. Türkiye için üretenlerin, istihdam sağlayan kurum, kuruluş ve şirketlerimizin, itibarlarının zedelenmemesini istiyoruz. İfade, düşünce, inanç ve teşebbüs hürriyetini güçlendirecek, özel hayata saygıyı pekiştirecek bir anayasa istiyoruz.

Bir kez daha hatırlatmak isteriz ki, yeni bir toplumsal mutabakat zeminine her zamankinden fazla ihtiyaç duyuyoruz. Türkiye bugün hala yeni anayasasını beklemektedir. Evrensel hukuk ilkelerine uygun, AB normlarının hayata geçirilmesini kolaylaştıracak, demokratik bir anayasanın gerekliliği toplumun tüm kesimlerince kabul edilmektedir. Yasama, yürütme ve yargı erklerinin tekrar bir çatışma yaşamaması

ancak yeni bir Anayasa ile sağlanabilir. Cumhuriyetimizin 100. yılı hedeflerine odaklanan Türkiye'mizde Meclisimize, siyasi partilerimize, bütün kurumlarımıza ve sivil topluma büyük bir görev düşmektedir. Bu görev, Cumhuriyetimizi güçlendirmek ve demokratik, laik, sosyal hukuk devletini kurumsallaştırmak, gelecek nesillere örnek bir Türkiye bırakmaktır. Unutulmamalıdır ki, yapmak zor yıkmak kolaydır. Bu ülkeyi yıpratacak, ortak kazanımlarımızı heba edecek tutumlar, hepimize kaybettirir. Ülke istikrarsızlığa sürüklenmemelidir. Ülkemiz güçlü devlet geleneğiyle bu zorlukları da aşacak kudrete sahiptir. Hepimiz bu ülke için çalışıyoruz, bu ülke için üretiyoruz. Gün ayrışma değil, bütünleşme günüdür. Gün, günlük çekişmelerden sıyrılıp, ortak geleceğimiz için birlikte hareket etme günüdür."

Türkiye-AB Karma İstişare Komitesi Köşk'te

16

Aralarında TÜRK-İŞ'in de bulunduğu Türkiye-Avrupa Birliği Karma İstişare Komitesi Sivil Kanadı, 3 Şubat 2014 günü Çankaya Köşkü'ne giderek Cumhurbaşkanı Abdullah Gül ile görüştü. Heyet daha sonra Tbbm Başkanı Cemil Çiçek'i ziyaret etti.

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay, TESK Genel Başkanı ve KİK Eş Başkanı Bendevi Palandöken, TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu, HAK-İŞ Genel Başkanı Mahmut Arslan, Memur-Sen Genel Başkanı Ahmet Gündoğdu ve Kamu-Sen Genel Başkanı İsmail Konuk'tan oluşan Heyet, Cumhurbaşkanı Abdullah Gül tarafından Çankaya Köşkünde kabul edildi. Kabulde, sivil toplum kuruluşlarının Türkiye'nin AB'ye tam üyeliğine verdikleri destek ele alındı ve bu konuda gayretlerin artırılması üzerinde duruldu.

Türkiye-AB Karma İstişare Komitesi üyeleri daha sonra TBMM

Başkanı Cemil Çiçek'i makamında ziyaret etti. Ziyarete konuşan KİK Eş Başkanı Palandöken, "AB olmazsa olmazımız. Gelecek günlerde AB ile sürecin gelişmesine ilişkin önemli görüşmeler yapacağız. Vizesiz dolaşımın üç yıl içinde gerçekleşecek olması bizi biraz daha umutlandırdı. AB yolu Türkiye'deki demokratikleşme alanında önemli gelişmelere vesile oldu" dedi.

TBMM Başkanı Cemil Çiçek de, Türkiye-AB ilişkileri bakımından 50 yılın geride bırakıldığını anımsattı. Bazen birinci gündem olsa, bazen arka sıralara düşse, bazen hükümetler değişse de Türkiye'nin bu politikadan vazgeçmediğini belirten Çiçek, "Türkiye, AB'ye hem tam üye olmak istiyor hem de ilişkilerini her alanda geliştirmek istiyor. Böyle olunca da Türkiye'nin AB politikası bir devlet politikasıdır" dedi.

Türkiye-AB Karma İstişare Komitesi üyeleri TBMM Başkanı Cemil Çiçek'i de ziyaret etti.

15. Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Kongresi

17

Atalay: “Çalışma hayatının içinde bulunduğu sorunları bizler tezgâh başında yaşıyoruz, akademisyenler bize yol gösteriyor.”

TÜRK-İŞ ve Gazi Üniversitesi ortaklığı ile düzenlenen 15. Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Kongresi 9-12 Şubat 2014 günlerinde Ankara’da Büyük Anadolu Otel’de gerçekleştirildi. Gazi Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Süleyman Büyükberber, Gazi Üniversitesi IIBF Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölüm Başkanı Prof. Dr. Vedat Bilgin, TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Müsteşarı Fatih Acar’ın açılış konuşmalarıyla başlayan kongrede çok sayıda akademisyen ve sendika temsilcisi ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bürokrati katıldı. Katılımcılar, iki gün süren oturumlar boyunca

ca “Küreselleşme ve Sosyal Politika” gündemini tartıştı.

Gazi Üniversitesi Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölüm Başkanı Vedat Bilgin, Kongrede yaptığı açılış konuşmasında, emeğin küresel sorunlarının ortak olduğunu ve giderek daha da arttığını, iki gün sürecek olan oturumlarda bu sorunların sadece teorik boyutuyla değil pratik boyutuyla da tartışılacağını dile getirdi.

Gazi Üniversitesi Rektörü Süleyman Büyükberber, istihdam sorununun önemine değindiği açılış konuşmasında; TÜRK-İŞ’in on beş yıldır sponsorluğunu yaptığı kongrenin artık köklü bir akademik çalışma

haline geldiğini belirterek şükranlarını sundu.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Müsteşarı Fatih Acar, Kongrenin çalışma hayatının problemlerinin tartışıldığı önemli bir platforma dönüştüğünü, kendilerinden talepte bulunulursa bundan sonraki kongrelere Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı olarak katkıda bulunmak istediklerini dile getirdi. Acar, son çıkarılan kanunların çalışma hayatına getirdiklerine ve Avrupa Birliği müktesebatına uyum açısından sağladıkları katkıya değindi. Taşeron işçilerin sorunlarını ortadan kaldıracak yeni düzenlemelerin hazırlıklarının tamamlandığını belirtti.

Fatih Acar
ÇSGB Müsteşarı

Prof. Dr. Süleyman Büyükberber
GÜ Rektörü

Prof. Dr. Vedat Bilgin
GÜ ÇEEİ Bölüm Başkanı

Kongrede bir konuşma yapan TÜRK-İŞ Başkanı Ergün Atalay, 1980’de ülke nüfusu 45 milyon iken sendikalı işçi sayısının 2,5 milyon; bugün ise ülke nüfusu 76 milyon iken sendikalı işçi sayısının 1 milyon olmasına değinerek, bu çarpık tabloda sendikaların olduğu kadar hükümetlerin de payı olduğunu söyledi. Ülkemizdeki 179 üniversitenin sadece 28’inde çalışma ekonomisi bölümü olduğunu, çalışma hayatının aktörlerinin bu bölümden mezun olan gençlerden istifade etmesi gerektiğini vurguladı ve sendika başkanlarına bu sorumluluklarını hatırlattı. İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Kanunu’nun TÜRK-İŞ’in bazı itirazlarına rağmen çıktığını; değişen Sendikalar Kanunu’nda onayladıkları hükümler olduğunu, çalışma hayatında hala çözemedikleri problemlerin var olduğunu belirtti.

Atalay, özellikle maden sektöründe yaşanan ve işçi ölümleriyle sonuçlanan kazaların tamamına yakınının örgütsüz işyerlerinde ger-

çekleştiğine, özel sektörde örgütlenme sorunlarının boyutuna dikkati çekti.

Genel Başkan Atalay, son zamanlarda gündemde olan yolsuzluk ve paralel devlet iddialarının bir an önce neticelendirilmesi ve insanların kafasındaki kaygıların giderilmesi gerektiğini ifade etti ve şöyle ekledi: “Batan geminin lüks kamarası olmaz. Gemi battığı zaman ne lüksü, ne kamarası kalır. Bizim ülkemizden daha kıymetli hiçbir şey yok. Türkiye Cumhuriyeti varsa sendikalar, üniversiteler, işyerleri var; Türkiye Cumhuriyeti yoksa hiçbir şey yok. Bu doğrultuda her şeyden evvel ülkemizin çıkarlarını kendi çıkarlarımızın önüne koyarak yol almak durumundayız.”

Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri bölümleri öğrencileri, öğretim üyeleri ve mezunları arasında kurumsal, akademik ve kişisel ilişkileri güçlendirmek; sosyal politikanın güncel konularının tartışılıp çözüm üretildiği bir platform oluşturmak

amacıyla toplanan kongreye TÜRK-İŞ Genel Sekreteri Pevrul Kavlak, Genel Mali Sekreter Ramazan Açar, Genel Eğitim Sekreteri Nazmi Irgat ve Genel Teşkilatlandırma Sekreteri Eyüp Alemdar’ın yanı sıra sendikalarımızın genel başkanları ve yöneticileri de katıldı.

Alanın duayen hocalarından Prof. Dr. Metin Kutal ve Prof. Dr. Gülten Kutal ile Prof. Dr. Toker Dereli de TÜRK-İŞ’in davetlisi olarak aramızdaydılar.

“Küreselleşme ve Sosyal Politika” ana temasının işlendiği kongrede 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu, Ulusal İstihdam Stratejisi Kapsamında Aktif İşgücü Politikaları, Sosyal Güvenlik Ahlakı, Toplumsal Cinsiyete Dayalı Ücret Farklılıkları, Sendikaların İş Sağlığı Ve Güvenliğinin Sağlanmasındaki Rolü ve Önemi gibi konular da işlendi.

Kongrenin, “Endüstri İlişkileri” konulu ilk oturumuna Çankaya

Üniversitesi'nden Prof. Dr. Hamdi Mollamahmutoglu başkanlık etti. Bu oturumda Kocaeli Üniversitesi öğretim üyesi Aziz Çelik'in sunduğu "Türkiye'de Sosyal Diyalog ve Ekonomik ve Sosyal Konsey: Bir Başarısızlık Öyküsü" başlıklı tebliğ dikkatleri çekti. Ardından Gazi Üniversitesi'nden Prof. Dr. Aydın Başbuğ "6356 Sayılı Kanunun Türk Çalışma Hayatına Etkileri" başlıklı tebliğini sundu. Kongrenin birinci oturumunun "Yeni Endüstri İlişkileri: Çatışan Endüstriyel Taraflardan Uzlaşan Endüstriyel Ortaklara..." başlıklı son tebliğini yine Gazi Üniversitesi'nden Doç. Dr. Erdiñ Yazıcı sundu.

Prof. Dr. Toker Dereli'nin başkanlığını yaptığı "Çalışma Ekonomisi" konulu ikinci oturumda ilk olarak Cumhuriyet Üniversitesi'nden Prof. Dr. Adnan Mahiroğulları "İşsizlikle Mücadelede Aktif Emek Piyasası Politikaları (Sivas Örneği)" başlıklı tebliğini sundu. Ardından Cumhuriyet Üniversitesi Öğretim Görevlisi Dilek Şahin "Ulusal İstihdam Stratejisi Kapsamında Aktif İşgücü Politikaları" konulu tebliğini sundu.

Kongrenin birinci gününün, İstanbul Üniversitesi'nden Prof. Dr.

Sedat Murat'ın başkanlığını yaptığı "İşgücü Piyasası" konulu son oturumu, Fırat Üniversitesi'nden Yrd. Doç. Dr. Selim Gündüz "Çalışma Hayatında Eski Hükümlülere Yönelik Politikalar" başlıklı tebliği ile başladı. Oturum Gümüşhane Üniversitesi'nden Yrd. Doç. Dr. Mehmet Ferhat Özbek'in "İş Güvencesizliği Çalışanları Nasıl Etkiler? Hizmet Sektöründe Çalışanlar Üzerinde Bir Araştırma" başlıklı tebliğiyle devam etti. Gazi Üniversitesi'nden Arş. Gör. Banu Karakaş ve Arş. Gör. Süheyla Erikli "Asgari Ücretle Çalışan Yoksullar: Bir Sosyal Politika Aracı Olarak Asgari Ücretin Vergi Dışı Bırakılması" başlıklı tebliğlerinde çalışan yoksullar kapsamında asgari ücretli çalışanları ve asgari ücretin korunmasının önemini vurguladılar. Fırat Üniversitesi'nden Yrd. Doç. Dr. Hasan Uzun'un tebliği "Yeni Bir Endüstriyel İlişkiler Ağı; Teknopark Örneği" başlıklıydı. Katılımcıların soru ve yorumlarıyla devam eden tartışmaların ardından birinci gün sona erdi.

Kongrenin ikinci günü "Sağlık ve Sosyal Güvenlik" konulu oturumla başladı. Prof. Dr. Gülten Kutal'ın başkanlık yaptığı bu oturumda Celal Bayar Üniversitesi'nden Yrd. Doç. Dr. Müslim Demir, "Sosyal Güven-

lik Ahlakı Nedir? Türkiye İçin Gerekli Midir?" başlıklı tebliğini sundu. Gazi Üniversitesi'nden Arş. Gör. Melike Çallı'nın "Türkiye'de Genel Sağlık Sigortası Uygulamasında Yaşanan Sorunlar ve Çözüm Önerileri" başlıklı tebliğinin ardından ilk oturum sona erdi.

"Toplumsal Cinsiyet" temalı ikinci oturuma Uludağ Üniversitesi'nden Prof. Dr. Yusuf Alper başkanlık yaptı. Süleyman Demirel Üniversitesi'nden Yrd. Doç. Dr. Nihat Altuntepe ve Dilek Cabus "Türkiye'de Cinsiyete Dayalı Ücret Farklılığı" başlıklı tebliğlerini sundular. Yine Süleyman Demirel Üniversitesi'nden Arş. Gör. Tuğba Güner "Türkiye'de ve AB Ülkelerinde Sosyal Güvenlik Sistemlerinde Kadınlara Yönelik Pozitif Ayrımcılık Uygulamalarının Kadın İstihdamının Artırılması Açısından Değerlendirilmesi" başlıklı bir tebliğ sundu. Son tebliğ, Fırat Üniversitesi'nden Yrd. Doç. Dr. Selim Gündüz'ün "Türkiye'de Kamu Kurumlarında İşe Almada Kadınların Durumuna Eleştirel Bir Bakış" oldu.

Kongrenin son oturumu olan "İş Sağlığı ve Güvenliği" konulu oturumu Marmara Üniversitesi'nden Prof. Dr. Talat Canbolat yönetti. Ankara Üniversitesi'nden Prof. Dr. A. Gürhan Fişek "İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası Sonrası Dönemin Değerlendirilmesi" başlıklı bildirisini sundu. Diğer bildiriler, Fırat Üniversitesi'nden Murat Hotaman "Sendikaların İş Sağlığı ve Güvenliğinin Sağlanmasındaki Rolü ve Önemi", Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Uzmanı Dr. Erdem Cam "İş Sağlığı Ve Güvenliği Eğitimlerinde 'Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri' Bölümünün Yeri Mevzuat Ve Müfredat Çerçevesinde Bir Değerlendirme", Fırat Üniversitesi'nden Yasemin Arslantürk "İş sağlığı ve güvenliği ile toplum sağlığı arasındaki etkileşim" olarak sunuldu.

Kongrede, birçok üniversiteden katılımcılar çeşitli konularda tebliğler sundular.

Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Kılıçdaroğlu

“Türk işçi hareketinin 61 yıldır ödünsüz savunucusu, Türk işçi hareketinin önderi bu güzel kurumu her zaman el üstünde tuttuk ve değer verdik.”

20

Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, 20 Ocak 2013 günü TÜRK-İŞ Genel Merkezini ziyaret etti. Kılıçdaroğlu'na Genel Başkan Yardımcıları Nihat Matkap, Perihan Sarı, aynı zamanda Basın-İş Sendikamızın da Genel Başkanı olan Yakup Akkaya, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç ve Parti Meclisi Üyesi Seyhan Erdoğan refakat etti.

Genel Başkan Ergün Atalay ve Yönetim Kurulu üyeleriyle bir görüşme yapan Kılıçdaroğlu, görüşmenin ardından basın mensuplarına değerlendirmede bulundu. CHP olarak kendilerini yabancı hissetmediği kurumların başında TÜRK-İŞ'in geldiğini, Türk işçi hareketinin 61 yıldır ödünsüz savunucusu olan TÜRK-İŞ'te olmaktan son derece mutlu olduğunu söyleyen Kılıçdaroğlu, sözlerine şöyle devam etti:

“Biz Türk işçi hareketinin önderi olan bu güzel kurumu her zaman el üstünde tuttuk ve değer verdik.

Sendikalarıyla, Türkiye genelinde örgütlenmesiyle, ülkenin sorunlarına yaklaşımla, işçi haklarını savunmakla kendisini görevli gören TÜRK-İŞ'te olmak bizim açımızdan memnuniyet vericidir.

Ülkemizde çalışanların çok ciddi sorunları var. TÜRK-İŞ bu sorunların çözümü için elinden gelen çabayı ortaya koyuyor. Ancak, sorunların çözümü kolay değil. Bu sorunları çözmek için güçlü olmak ve mücadele etmek gerekiyor. Güçlü olmak için de örgütlü olmak şart. Türkiye'de sendikal örgütlenme konusunda çok ciddi sorunlar var.

Türkiye'nin temel sorunlarından birisi de işsizliktir. İzlenen ekonomi politikası Türkiye'nin pek çok sorununa çözüm üretmemiştir ve üretmiyor. Her seferinde fatura çalışanlara çıkıyor. Bu, izlenen ekonomi politikalarının önemli bir sonucu.

Taşeronlaşma çok yaygın. Sadece kamuda bir milyona yakın taşeron işçisi var. Hem örgütlü toplumu sa-

vunacaksınız hem taşeron işçi istihdam edeceksiniz. Bu bir siyasal partinin savunacağı olay değildir. Örgütlü toplum olmak artık günümüzde herkesin kabul ettiği bir kuraldır. Taşeron işçisinin yaygınlaşması sendikal hareketin kan kaybetmesine yol açıyor. Taşeron işçileri sendikalaşamadıkları için özgür toplu pazarlık haklarından da mahrum oluyor. Taşeron işçileri kadrolu işçilerin sahip olduğu hakları da kullanamıyorlar.

Bir başka nokta iş kazalarıdır. 2013 yılının on bir ayında toplam 1145 işçi iş kazalarında hayatını kaybetti. Bunlar gazetelerde haber bile olmuyor. İş kazalarında Avrupa birincisi ve dünya üçüncüsüyüz. Bu tablonun değişmesi gerekiyor. Bunların yüzde doksanı örgütsüz işyerlerinde oluyor. O nedenle örgütlü olmanın, sendikalı olmanın böyle bir yararı var.”

Genel Başkan Ergün Atalay, ziyaret anısına Kılıçdaroğlu'na bir kasketli saat hediye etti.

Başbakan Yardımcısı Arınç, TÜRK-İŞ'te

Başbakan Yardımcısı Bülent Arınç, 15 Ocak 2014 günü TÜRK-İŞ Genel Merkezi'ni ziyaret etti. TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay ile görüşen Arınç, ülke gündemine ilişkin çeşitli açıklamalar da yaptı. Genel Başkan Atalay'a taziye ziyareti yaptığını söyleyen Başbakan Yardımcısı Bülent Arınç, TÜRK-İŞ Konfederasyonu'nun Türkiye'nin en güçlü işçi sendikalarını içinde barındıran önemli bir kuruluş olduğunu söyledi.

Arınç, ziyaretinin iki amacı olduğunu belirterek, ilkinin Atalay'ın TÜRK-İŞ Genel Başkanlığına seçildiği için kendisini tebrik etmek istediğini söyledi. "Sayın Atalay, yıllardan bu yana Konfederasyon içerisinde önemli görevlerde bulunuyor, genel mali sekreterlik görevini ifa ediyordu. Genel Başkanlığın boşalmasıyla arkadaşlarımız kendi içlerinden onu, genel başkanlığa uygun gördüler. Öncelikle kendisini şüphesiz telefonla tebrik etmiştim ama makamlarında ziyaret edememiştim. Bugün, Genel Yönetim Kurulu üyelerinin bir kısmıyla bu başarı dileklerimi, tebriklerimi sunmak istedim" diye konuştu.

Başbakan Yardımcısı Arınç, ziyaretinin diğer sebebinin ise yakın zamanda Atalay'ın annesini kaybet-

tiği için kendisine taziye dileklerini sunmak istediğini kaydetti. "TÜRK-İŞ Konfederasyonu, Türkiye'nin en güçlü işçi sendikalarını içinde barındıran önemli bir kuruluşumuz" diyen Arınç, "Sayın Genel Başkan ve arkadaşları da her biri ayrı sendikaların başkanları olarak önemli görevler ifa ediyorlar. Kendilerini şahsen de tanıyoruz, yıllardır arkadaşlığımız, dostluğumuz var. Bu vesileyle benim gibi taziye ziyaretine

gelen bakanlarımız, milletvekillerimizle birlikte bu vazifemizi yerine getirmiş olduk" ifadesini kullandı.

Başbakan Yardımcısı Arınç, Atalay ile yaklaşık 40 dakikalık görüşmesinin ardından TÜRK-İŞ Genel Merkezinden ayrıldı. Görüşmede, TÜRK-İŞ Genel Sekreteri Pevrul Kavlak, Genel Mali Sekreter Ramazan Ağar ve Genel Teşkilatlandırma Sekreteri Eyüp Alemdar da bulundu.

Süleyman Soylu Ziyareti

Ak Parti Genel Başkan Yardımcısı Süleyman Soylu 20 Şubat 2014 günü TÜRK-İŞ Genel Merkezi'ni ziyaret etti. Soylu, Genel Başkan Ergün Atalay, Genel Mali Sekreter Ramazan Ağar ve Genel Teşkilatlandırma Sekreteri Eyüp Alemdar ile görüştü. Çalışma hayatının güncel sorunları üzerine görüş alışverişi yapılan görüşmede, Soylu, bu konuların çözümü için elinden gelen çabayı ortaya koyacağını söyledi. Özellikle taşeron sorununun TÜRK-İŞ'in talepleri doğrultusunda çözülmesi için girişimlerde bulunacağını söyleyen Soylu, TÜRK-İŞ'in büyüklüğü ve gücünün ülkemiz için son derece önemli olduğunu altını çizdi.

“19. Fasıl Yüksek Çalışma Grubu” Brüksel’de Toplandı

Ağar: “Türkiye’de AB standartları ve ILO normlarına uygun bir şekilde yasal değişiklikler yapılsa bile, bunların uygulamada çok da etkili olmadığını görüyoruz.”

22

Avrupa Komisyonu ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı’nın birlikte düzenlediği, “Sosyal Politika ve İstihdam” başlıklı 19. Fasıl müzakerelerinin başlatılmasına yönelik çalışmaların değerlendirildiği toplantı 21 Ocak 2014 günü Brüksel’de yapıldı. “19. Fasıl Yüksek Çalışma Grubu” toplantısına TÜRK-İŞ’i temsilen Genel Mali Sekreter Ramazan Ağar ve Uzman Güven Savul katıldı.

Türkiye’nin AB’ye üyelik müzakerelerine sürecinde, çalışma yaşamının AB Müktesebatına uyumunu ele alan “Sosyal Politika ve İstihdam” başlıklı 19. Fasıl müzakerelere açılmasına yönelik yapılması gerekenlerin değerlendirilmesi ve buna göre bir çalışma stratejisinin benimsenmesini amaçlayan toplantıya, TÜRK-İŞ dışında DISK, Hak-İş, T. Kamu-Sen, Kesk, Memur-Sen ve TISK temsilcileri, Bakanlık bürokratları ve uluslararası örgütlerin temsilcileri katıldı.

Avrupa Komisyonu’ndan George Fisher, yaptığı açılış konuşmasında, 19. Fasılın açılması için Avrupa kanadının iki koşulu olduğunu belirtti. Bunlardan ilkinin Türkiye’nin çalışma yaşamına yönelik yasal mevzuatını AB Müktesebatı ile uyumlu hale getirmesi, ikincisinin ise tam sendikal hakların ILO sözleşmeleriyle uyumlu bir şekilde yaşama geçirilmesi olduğunu ifade etti.

TÜRK-İŞ Genel Mali Sekreteri Ramazan Ağar ise yaptığı konuşmada, 19. Fasılın açılmasına yönelik böyle bir girişimi olumlu bulduğunu, fakat 19. Fasılın açılması için gerçekleştirilen mevzuat değişikliklerinin uygulamadaki sonuçlarının görülmesinin gerektiğini ifade etti. İşkolu barajının “sıfır” olmasına TÜRK-İŞ’in belirli gerekçelerle karşı çıktığını dile getiren Ağar, yüzde 1’lik işkolu barajının TÜRK-İŞ tarafından makul karşılandığını söyledi. Ağar, Türkiye’de hem kamu hem de

özel sektörde örgütlenme ve toplu iş sözleşmesi bağitlanmasında karşılaşılan sorunlara değindi ve Karayolları Genel Müdürlüğü’nde asıl işi yapan işçilerin yargı kararlarına karşın taşeron olarak çalıştırılmaya devam ettiğine vurgu yaptı. Ağar konuşmasında şunlara değindi:

“TÜRK-İŞ, altmış iki yıllık tarihinde emekçilerin hak ve çıkarları için gerek sokaklarda gerek diyalog masalarında mücadele etmiştir. Türkiye’de insan onuruna yakışır çalışma koşullarının, toplumun tüm emekçi kesimleri için olanaklı hale getirilmesi amacıyla mücadelesini sürdüren TÜRK-İŞ, sendikal hak ve özgürlüklerin olabildiğince genişletilmesini savunmaktadır. Sendikal hak ve özgürlüklerin nitelikli toplu iş sözleşmeleri aracılığıyla sağlanılabileceğinin farkında olan TÜRK-İŞ, Türkiye’de sendikal örgütlenmenin sağlanması kadar, nitelikli toplu iş sözleşmeleri bağitlan-

masını da, sosyal barışın ve çalışma barışının devamlılığı açısından birer zorunluluk olarak görmektedir.

Bizler TÜRK-İŞ olarak, sendikal hak ve özgürlüklerin AB standartlarına ve ILO normlarına uyumlu bir halde genişletilmesini savunurken, emek örgütlerinin ayrışmasından çok birleşmesinden yana tavır almaktayız. Bu nedenle çalışma yaşamını düzenleyen mevzuatların, hem içerik hem de uygulama açısından emekçileri birleştirecek niteliklere sahip olması gerektiğini düşünüyoruz.

Türkiye’de genel olarak örgütlenmeye ve toplu iş sözleşmesi bağlatılmasına yönelik sorunlar bulunmaktadır. Bu sorunlar hem kamu hem de özel sektörde görülmektedir.

Kamu sektörüne baktığımızda karşımıza Karayolları işçilerinin durumu çıkmaktadır. Karayollarında çalışan taşeron işçilerin asıl işi yaptıkları ve bu durumda, Karayollarının asıl işçileri oldukları mah-

kemelerce hükme bağlanmıştır. Bu hüküm Yargıtay tarafından da onaylanmıştır. Yargıtay onayına rağmen Karayolları, söz konusu işçileri taşeron olarak çalıştırmaya devam etmektedir.

TÜRK-İŞ, Türkiye’de özel sektördeki örgütlenme ve toplu iş sözleşme yapım sürecinin önündeki engellerin de neler olduğunu iyi bilmektedir.

Son örnekler olarak; Türkiye’nin ve TÜRK-İŞ’in en büyük sendikalarından biri olan TEKSİF’e üye oldukları gerekçesiyle, bir tekstil şirketinin işten attığı 36 arkadaşımız ile yine TÜRK-İŞ üyesi DERİTEKS sendikamızda örgütlendikleri için işten çıkarılan 80 arkadaşımızın durumu, Türkiye’de AB standartları ve ILO normlarına uygun bir şekilde yasal değişiklikler yapılsa bile, bunların uygulamada çok da etkili olmadığını bizlere göstermektedir.

Diğer yandan, toplu iş sözleşmesi görüşmelerinin uyuşmazlıkla so-

nuşlanmasını takiben almış olduğu yasal grev kararını uygulamaya çalışan TÜMTİS sendikamızın yönetici, temsilci ve üyelerinin, işverenin yönlendirdiği kişiler tarafından saldırıya uğraması da, yasalarla güvence altına alınan grev hakkına karşı, işverenlerin önemli bir bölümünün nasıl bir tavır içinde olduğunu ortaya koymaktadır.

19. Fasla yönelik müzakerelerin başlatılması, sözünü ettiğim sorunların çözümüne ilişkin önemli bir adım olacaktır. Müzakerelerin başlatılması, Türkiye’nin çalışma yaşamına yönelik mevzuatlarda yaptığı değişikliklerin, uygulamada ne gibi sonuçları beraberinde getirdiğini görebilmek açısından önemlidir. Sosyal adalet ve insan onuruna yakışır iş koşullarının, Türkiye çalışma yaşamında yer alan herkese sağlanması amacıyla, TÜRK-İŞ olarak 19. Sosyal Politika ve İstihdam Faslı’na yönelik müzakerelerin başlatılmasını destekliyoruz.”

Türkiye-Avrupa Birliği Karma İstişare Komitesi Temas Grubu Toplantısı Yapıldı

33. Türkiye-AB Karma İstişare Komitesi toplantısına yönelik hazırlıklar kapsamında, Türkiye-AB KİK Temas Grubu toplantısı 17 Şubat 2014 Pazartesi günü Ankara’daki TESK Genel Merkezinde yapıldı. TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay’ın da işçi grubu temsilcisi olarak katıldığı toplantıda, Türkiye gündemine ilişkin konular ele alındı. Diğer yandan, Sosyal Politika ve İstihdam başlıklı 19. Fasil’in açılması yönünde çalışmalarda bulunmak amacıyla oluşturulan ve ilk toplantısını 21 Ocak 2014 tarihinde Brüksel’de gerçekleştiren “Üst Düzey Çalışma Grubu”nun genel işleyişi üzerine değerlendirmeler yapıldı. 33. KİK toplantısının taslak gündeminin değerlendirilmesi ve kabulü de bu toplantıda gerçekleştirildi.

İşçi grubu adına söz alan TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay, 15 Şubat 2014 Cumartesi günü TÜRK-İŞ’in taşeronlaştırma, kuralızsız, örgütsüz ve güvencesiz çalıştırmaya karşı “Kölelik Düzenine Son” sloganıyla bir miting düzenlediğini ve bu mitingde TÜRK-İŞ’in taleplerinin dile getirildiğini belirtti. Türkiye’de sendikalarda örgütlü olan işçilerin büyük çoğunluğunun TÜRK-İŞ üyesi sendikalarda yer aldığını ifade eden Atalay, Türkiye’deki sendikal ör-

gütlenmeye yönelik sorunlara da dikkat çekti. Atalay ayrıca son iki aydır Türkiye gündemini meşgul eden yolsuzluk iddialarının da bir an önce aydınlatılması gerektiğini; diğer yandan “paralel devlet” tartışmalarının da aynı şekilde açığa kavuşturulmasının önemli olduğunu dile getirdi.

Türkiye ve AB kanadı üyelerinin ortak kararıyla 33. Türkiye-AB Karma İstişare Komitesi (KİK) toplantısının 19-20 Haziran 2014 tarihlerinde İzmir’de gerçekleştirilmesine karar verildi.

TÜRK-İŞ Genel Mali Sekreteri Ramazan Ağar

“Karayolları’nda asıl işi yapan taşeron işçilerin muvazaalı çalıştırıldığını yargı karara bağladı. Bu işçilerin biran önce kadroya alınması gerekiyor.”

24

TÜRK-İŞ Genel Mali Sekreteri ve Türkiye Yol-İş Sendikası Genel Başkanı Ramazan Ağar, yargının Karayolları Genel Müdürlüğünde asıl işi yapan 6 bin 434 taşeron işçinin muvazaalı şekilde çalıştırıldığını karar bağladığını belirterek, bu işçilerin kadroya alınmaları halinde mahkeme masraflarıyla 2,5 milyar lirayı bulan geçmişe dönük alacaklarından vazgeçmeye razı olduklarını bildirdi.

Ağar, Anadolu Ajansı muhabirine yaptığı açıklamada, kamuoyunda taşeron işçiliği olarak bilinen alt işverenliğin 2010 yılından itibaren yığın olarak uygulandığını anımsatarak, güvenlik ve temizlik gibi işlerde başlayan kamudaki taşeronlaşmanın zamanla örtülü şekilde asıl işler için de geçerli olduğunu söyledi.

Türkiye genelinde 1 milyon üzerinde taşeron işçisinin bulunduğunu ve bunların yaklaşık 600 bininin kamuda çalıştığına dikkati

çeken Ağar, şöyle konuştu: “Kamudaki 600 bin taşeron işçisinden yaklaşık 150 bini asıl işi yapıyor. Yani kadrolu olan işçiyle aynı hizmeti üretiyor. Buna rağmen iş güvencesinden yoksun ve kadrolu bir işçiye göre 2-3 kat daha az ücret alıyor. Biz önce bu işçileri 2010 yılında Sendikamıza üye yaptık, ardından da taşeron işçilerin yaptığı işlerin muvazaalı olduğunun belirleyerek, davalar açtık. Karayolları’nda asıl işi yapan 6 bin 434 taşeron işçinin muvazaalı şekilde çalıştırıldığını yargı karara bağladı. Bu işçilerin biran önce kadroya alınması gerekiyor. Bu kararları Maliye ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlıklarıyla da paylaştık.”

Ağar, kazanılan davalar nedeniyle devletin mahkeme masraflarıyla birlikte 2,5 milyar liradan fazla ödeme yapması gerektiğine dikkati çekerek, “Kamuda taşeron işçi sorununun biran önce çözülmesi için fedakarlığa hazırız. Kadro verilen

işçilerimiz mahkeme masraflarıyla birlikte 2,5 milyar lirayı bulan geçmişe dönük alacaklarından vazgeçmeye razı” dedi.

Geçen yıl Maliye ile Ulaştırma Bakanlıklarıyla ortak bir komisyon kurarak taşeron işçilik sorunun çözümü için üç ay çözüm aradıklarını anımsatan Ağar, işçilerin 2. ücret skalasında kadroya alınması konusunda anlaşıldığını ama bu anlaşmanın devamının Ekonomi Koordinasyon Kurulu’na (EKK) getirilemediğini söyledi.

İşçilerin kadroya alınmaları yönündeki iyi niyetlerini muhafaza ettiklerini ama sabırlarının da kalmadığını ifade eden Ağar, “Kazanılan muvazaalı davalarının gereğinin yapılmalı. Artık sabrımız kalmadı, yargının bu kararını uygulamayan bürokratlar ve siyasetçiler hakkında manevi tazminat davası açacağız” diye konuştu.

TÜRK-İŞ'ten Punto Deri İşçilerine Destek

Irgat: “İnsan onuruna yaraşır çalışma koşulları ve insan onuruna yakışır ücret alma mücadelesini sürdüreceğiz.”

TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri Nazmi Irgat, sendikaya üye oldukları için işten atılan Konfederasyonumuza bağlı DERİTEKS Sendikası üyesi Punto Deri işçilerini 20 Şubat 2014 günü ziyaret etti. Ziyarete Irgat'ın yanı sıra 1. Bölge Temsilcisi Faruk Büyükkucak da katıldı.

İstanbul Zeytinburnu'nda bulunan Punto Deri işyerinin önünde yapılan ziyarette konuşan DERİTEKS Sendikası Genel Başkanı Musa Servi, TÜRK-İŞ'in ziyaretinin anlamlı olduğunu belirterek bu ziyaretin Punto işçilerine güç verdiğini söyledi. Punto Deri işçilerinin mücadelesinin tüm deri işverenlerine korku saldığını anlatan Servi, “Çalışma sürelerinin iyileştirmesi, ücretlerin bordrolara yansıtılması gibi birçok hak burada mücadele eden işçiler sayesinde şimdiden kazanıldı. Sıradaki işimiz atılan işçi arkadaşlarımızın işe iade davalarını kazanarak işe geri dönmelerini sağlamak” dedi.

TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri Nazmi Irgat da yaptığı konuşmada,

“205 gündür direnen sizleri, duymayanlar duysun, görmeyenler görsün diye geldik” dedi. “Çalışma hayatı açısından çok yoğun bir dönemden geçtiğimiz için sizleri ziyarete biraz geç geldik” diyen Irgat, Punto işçilerinin direnişine dair bilgileri her zaman aldıklarını, mücadeleyi yakından izlediklerini söyledi. Türkiye’de işçilerin yaşadığı sıkıntıların en büyük sebebinin sömürden kaynaklandığını ifade eden Irgat, işçilerin günün koşullarına uygun ücret alması için mücadele edeceklerini vurguladı.

Çalışanların kendilerini ifade ettiği tek yerin sendikalar olduğunu belirten Irgat, “En kaliteli ve en verimli üretimi yapan insanların, sendikal örgütlenme hakkına herkes saygı göstermeli” dedi. Üretime katkı sunacaklarını, işlerini ve işyerlerini koruyacaklarını vurgulayan Irgat, “Günün çağdaş koşullarına göre insan onuruna yaraşır çalışma koşulları ve insan onuruna yakışır ücreti alma mücadelesini de sürdüreceğiz” diye konuştu. Çalışanların haklarının anayasal güvence altına

alındığını belirten Irgat, uygulamada sorunlar yaşandığını, sendikal özgürlük haklarını kullandıkları için yüzlerce, binlerce kişinin işten çıkarıldığını kaydetti. TÜRK-İŞ olarak işten atılmaların takipçisi olacaklarını anlatan Irgat, “Bugüne kadar örgütlenme nedeniyle işten atılmalar konusunda hiçbir davayı kaybetmedik” ifadesini kullandı. Irgat, sendikal mücadeleyi başardıklarını, işten çıkarılanların çoğunun işe dönmelerinin sağlandığını belirterek, Punto Deri’den atılan işçilere direnişlerinde başarılar diledi.

Punto işçileri adına konuşan Ramazan Aygün, Punto işverenin işçiler sayesinde en büyük işyeri ödülü aldığını hatırlatarak, “Ödül kazandırırken iyi işçiydik, sendikaya üye olup hakkımız olamı istediğimizde marjinal grup olduk” diyerek Punto işverene tepkisini dile getirdi.

Yapılan konuşmalardan sonra TÜRK-İŞ adına Nazmi Irgat tarafından işten atılan 79 işçinin her birine 400 TL yardım yapıldı.

Sendikalarımızın Genel Kurulları

Konfederasyonumuza bağlı Sendikalarımızın genel kurulları devam ediyor. Son dergimizi yayımladığımız günden bugüne kadar geçen dönemde sekiz Sendikamızın genel kurulu yapıldı.

ORMAN-İŞ

Türkiye Orman-İş Sendikamızın 13. Olağan Genel Kurulu, 24-25 Ağustos 2013 günlerinde Ankara'da yapıldı. Genel Kurulda Divan Başkanlığına Orman-İş eski Genel Başkanı Selahattin Güngör seçildi. Genel Kurul sonunda yapılan seçimlerde, Orman-İş Sendikamızın Yönetim Kurulu şu şekilde oluştu:

Genel Başkan	: Baki Yüksel
Genel Sekreter	: Enver Yavuz
Genel Mali Sekreter	: Birol Gök
Genel Teşkilatlandırma Sekreteri	: Ahmet Hilmi Akçadoğan
Genel Eğitim Sekreteri	: Ramazan Akdağ

DERİTEKS

Deriteks Sendikamızın 31. Olağan Genel Kurulu 31 Ağustos-1 Eylül 2013 günlerinde İstanbul'da yapıldı. Genel Kurulda Divan Başkanlığına Petrol-İş Sendikamız Genel Başkanı Mustafa Öztaşkın seçildi. Genel Kurulda Deri-İş Sendikamızın adının Deriteks olarak değiştirilmesi kararlaştırıldı. Genel Kurul sonunda yapılan seçimlerde, Deriteks Sendikamızın Yönetim Kurulu şu şekilde oluştu:

Genel Başkan	: Musa Servi
Genel Teşkilatlandırma Sekreteri	: Hasan Uluşan
Yönetim Kurulu Üyesi	: Makum Alagöz
Yönetim Kurulu Üyesi	: Hasan Çivi
Yönetim Kurulu Üyesi	: Rafet Şen
Yönetim Kurulu Üyesi	: Hikmet Numanoglu
Yönetim Kurulu Üyesi	: Erdem Yıldırım

ŞEKER-İŞ

Şeker-İş Sendikamızın 20. Olağan Genel Kurulu, 14-15 Eylül 2013 günlerinde Ankara'da yapıldı. Genel Kurulda Divan Başkanlığına TÜRK-İŞ Genel Sekreteri Pevrul Kavlak, yardımcılıklarına Genel Eğitim Sekreteri Nazmi Irgat ve Çimse-İş Sendikası Genel Başkanı Zekeriye Nazlım seçildi. Genel Başkan Ergün Atalay, Genel Kurula katılarak bir konuşma yaptı. Genel Kurul sonunda yapılan seçimlerde, Şeker-İş Sendikamızın Yönetim Kurulu şu şekilde oluştu:

Genel Başkan	: İsa Gök
Genel Sekreter	: Fevzi Şengül
Genel Mali Sekreter	: Eyyup Şen
Genel Teşkilatlandırma Sekreteri	: İlhan Özyurt
Genel Eğitim Sekreteri	: Hasan Basri Güzel

SELÜLOZ-İŞ

Selüloz-İş Sendikamızın Genel Kurulu, 26-27 Ekim 2013 günlerinde İzmit'te yapıldı. Genel Kurulda Divan Başkanlığını TÜRK-İŞ Genel Mali Sekreteri Ramazan Açar üstlendi. Genel Kurula Genel Başkan Ergün Atalay da katılarak bir konuşma yaptı. Genel Kurul sonunda yapılan seçimlerde, Selüloz-İş Sendikamızın Yönetim Kurulu şu şekilde oluştu:

Genel Başkan : Ergin Alşan
Genel Başkan Yardımcısı : Bekir Tanrıku
Genel Başkan Yardımcısı : Aydın Parlakkılıç

ÇİMSE-İŞ

Türkiye Çimse-İş Sendikamızın Genel Kurulu, 2-3 Kasım 2013 günlerinde Ankara'da yapıldı. Genel Kurulda Divan Başkanlığına, TÜRK-İŞ Genel Sekreteri Pevrul Kavlak, yardımcılıklarına TÜRK-İŞ Genel Teşkilatlandırma Sekreteri Eyüp Alemdar ve Haber-İş Sendikası Genel Başkanı Veli Solak seçildi. Genel Başkan Ergün Atalay da genel kurula katılarak bir konuşma yaptı. Genel Kurul sonunda yapılan seçimlerde, Çimse-İş Sendikamızın Yönetim Kurulu şu şekilde oluştu:

Genel Başkan : Zekeriye Nazlım
Genel Başkan Yardımcısı : Cemil Kaya
Genel Mali Sekreter : Erkan Atar
Genel Teşkilatlandırma Sekreteri : Cengiz Gözüküçük

27

HABER-İŞ

Türkiye Haber-İş Sendikamızın Genel Kurulu, 18-19 Ocak 2014 günlerinde Ankara'da yapıldı. Genel Kurulda Divan Başkanlığına, TÜRK-İŞ Genel Sekreteri Pevrul Kavlak seçildi. Genel Başkan Ergün Atalay da genel kurula katılarak bir konuşma yaptı. Genel Kurul sonunda yapılan seçimlerde, Haber-İş Sendikamızın Yönetim Kurulu şu şekilde oluştu:

Genel Başkan : Veli Solak
Genel Sekreter : Ümit Kaymal
Genel Mali Sekreter : Kemal İlçioğlu
Genel Teşkilatlandırma Sekreteri : Mücahit Özdemir
Genel Eğitim Sekreteri : Sedat Güney

TGS

Türkiye Gazeteciler Sendikamızın Genel Kurulu, 21-22 Aralık 2013 günlerinde İstanbul'da yapıldı. Genel Kurul sonunda yapılan seçimlerde, TGS Yönetim Kurulu şu şekilde oluştu:

Genel Başkan : Uğur Güç
Genel Başkan Yardımcısı : Eylem Deniz Durgun
Genel Sekreter : Mustafa Kuleli
Genel Mali Sekreter : Sedat Yılmaz
Genel Örgütlenme Sekreteri : Arzu Demir
Genel Eğitim Sekreteri : Emine Uyar Uğur

HAVA-İŞ

Hava-İş Sendikamızın Genel Kurulu, 7-8 Aralık 2013 günlerinde İstanbul'da yapıldı. Genel Kurulda Divan Başkanlığına, TÜRK-İŞ 1. Bölge Temsilcisi Faruk Büyükkucak seçildi. Genel Kurul sonunda yapılan seçimlerde, Hava-İş Sendikamızın Yönetim Kurulu şu şekilde oluştu:

Genel Başkan	: Ali Kemal Tatlıbal
Genel Başkan Yardımcısı	: Murat Kallenci
Genel Sekreter	: Yasin Sevgili
Genel Mali Sekreter	: Celalettin Meriçli
Genel Teşkilatlandırma Sekreteri	: Mustafa Akgün
Genel Eğitim Sekreteri	: Sedat Ali Emanet
Genel Sekreter Yardımcısı	: Gökhan Emir
Genel Teşkilatlandırma Sekreteri Yard.	: Elif Taşkıran
Genel Eğitim Sekreteri Yardımcısı	: Yusuf Gürdal Yılmaz

SAĞLIK-İŞ

Sağlık-İş Sendikamızın Olağanüstü Genel Kurulu, 14 Aralık 2013 günü Ankara'da yapıldı. Genel Kurulda Divan Başkanlığına Fuat Demir seçildi. Genel Kurula Genel Başkan Ergün Atalay da katılarak bir konuşma yaptı. Olağanüstü Genel Kurul sonunda yapılan seçimlerde, Sağlık-İş Sendikamızın Yönetim Kurulu şu şekilde oluştu:

Genel Başkan	: Hasan Öztürk
Yönetim Kurulu Üyesi	: Osman Seyhan
Yönetim Kurulu Üyesi	: Mehmet Demirci
Yönetim Kurulu Üyesi	: Zülküf Cantürk

GÜVENLİK-İŞ SENDİKASI TÜRK-İŞ'TE

Savunma ve güvenlik işkolunda faaliyet göstermek amacıyla 3 Ekim 2011 günü kurulan Güvenlik-İş Sendikası, TÜRK-İŞ'in 3 Ocak 2014 günü aldığı karar ile Konfederasyonumuza katıldı. Güvenlik-İş Sendikası'nın son genel kurul tarihi 27 Nisan 2012'dir. Buna göre Güvenlik-İş Sendikası Yönetim Kurulu şu kişilerden oluşmaktadır:

Genel Başkan	: Bolat Ankaralı
Genel Sekreter	: Mustafa Serttaş
Genel Mali Sekreter	: Renan Gül
Genel Teşkilatlandırma Sekreteri	: Erdal Ervan
Genel Eğitim Sekreteri	: Ömer Kalay

Grev İşçinin Temel Hakkıdır Engellenemez*

Prof. Dr. Faruk ANDAÇ

Çağ Üniversitesi

Giriş

Grev, sendikacılık hareketlerinin başladığı 19. yüzyılın ilk günlerinden bu yana sürekli uygulanan işçilerin barışçıl bir hak arama yoludur. Bugün dünya devletlerinin büyük bir kısmında yasal bir hak haline getirilmiştir. Çalışanların temel hakkıdır. Grev, bir baskı unsuru olarak işçiler için çok önemli bir mücadele aracıdır. Grev, aynı zamanda siyasi bir baskı unsuru olarak toplum için de önemlidir (Güzel, 1980:40). Grev genellikle yaşam düzeyini geliştirmek için işçilerin, gerek işverenler ve gerekse ülke yöneticileri üzerinde baskı kurmak amacıyla toplu halde işbirliği yaparak dayanışmayı sağlamalarına imkan vermektedir.

1- Grev Kavramı

Kavram olarak grev, İngilizce "Strike"dir. İngilizcede Strike, aynı zamanda vurmak, çarpmak, saldırmak, hücum etmek, yakmak, çakmak, bulmak, çalmak, etkilemek, etki bırakmak, basmak gibi anlamlarda da kullanılmaktadır. Bunun bu tür anlamlara gelmesinin başlıca nedeni, sanayi devriminin başlamasıyla İngiltere'de XIX. Yüzyılın başlarında emeğin yerini sermayenin (makinenin) almasıyla büyük bir işsizlik ve sefalet başlamış, kapitalist ekonomik sistemin gereği ekonomiye devlet müdahalesi olmamış ve emeği ile çok zor şartlarda çalışmak zorunda kalanlar öfkelerini makinelerden alarak makine kırıcılığı

yapmışlardır. Hatta bu kırıcılık hareketlerini sabo ayakkabıları (bir çeşit tahtadan ayakkabı) ile yaptıklarından bu tür hareketlere halen sabotaj denilmektedir. Bu işlemler aslında makinelere karşı değil, kendilerine insanca davranmayan işverenlerine ve ekonomik sisteme isyan etmek idi (Güzel, 1980:9-10). Zaten zamanla zorunlu olarak çalışma şartlarında önlemler alınmaya başladıkça bu tür eylemler azalmıştır. Özellikle İngiltere'de 1799 yılında çıkarılan her türlü örgütlenmeyi yasaklayan "Birleşme Yasası (Combination Act)", 1824 yılında yürürlükten kaldırıldıktan sonra sendikal faaliyetler artmaya başlayınca yasal olmayan grevlerde beraberinde artmaya başlamıştır. Fakat bu grevler uzun zaman baskı altında tutulmuştur. Bu nedenle bu grevlere vurmak, kırmak, etkilemek anlamlarına gelen "Strike" denilmektedir. İngiltere'de 1944 yılına kadar grevin yasal bir dayanağı olmamıştır. Ancak uygulanmasını engelleyen bir yasal düzenleme de bulunmamakta idi. 1944 yılında çıkarılan bir özel yasa ile grev tanımlanmış ancak bu yasa da kısa süre sonra yürürlükten kaldırılmıştır. Bugün için grevler halen yargının takdirine bırakılmaktadır (Reisoğlu, 1975:285).

"Grev" sözcüğü Türkçeye Fransızcadan girmiştir. Grev, Fransa'da Paris'te Seine nehri kıyısında kahvelerinde işsiz işçilerin iş bekledikleri veya işvereniyle anlaşamayıp toplu olarak işyerinden ayrılıp gelip oturdukları bir meydanın adıdır. Fransa'da 1789 yılından itibaren gelişen Liberalizm Devrimi ve İngiltere'de 1750'lerden sonra gelişen Sanayi (Makine) Devrimi,

Avrupa'da daha önce ev ve el sanatları ile geçimini sağlayan kimselerin işsiz kalmalarına ve kırsal alanlardan sanayi merkezlerine yığılmalarına neden olmuştur. Sanayi merkezlerinde işsiz ve sefalet içerisinde yaşarken işyerlerinde her türlü şartlarla çalışmayı kabul etmek zorunda kalmışlardır. Bu durum Fransa'da da kendini göstermiştir. Fransa'da işçiler, çok ağır şartlar altında çalışırken 1864 yılına kadar grev suç (delit de coalition) sayılmakta idi. 1864 yılında çıkarılan bir yasa ile grev suç olmaktan çıkarıldı ancak ceza olarak iş sözleşmesinin feshi şeklinde nitelendirildi. 1946 yılında Fransız Anayasa'sında yapılan değişiklik ile grev bir hak olarak tanındı ve 1950 tarihli yasa ile de grev nedeniyle iş sözleşmesinin feshedilmeyeceği yasallaştırıldı (J. Rivero - J. Savatier, 1970:204) (Sur, 1987:3).

Fransa'da 1864 yılından önceleri grev yasağının olduğu dönemlerde işçiler işyerlerinde işverenle iş mücadelesine girdikleri zaman, kumsal boş alan anlamına gelen Grev Meydanına gelerek sorunlarına birlikte çözüm aramaya çalışırlardı. Bu nedenle birlikte iş yerini terk edip Grev Meydanına gitmek, "Greve Gitmek" (Aller à la Greve) kavramı olarak Türkçeye girmiştir.

2- Grev Tanımı

Grev, amacına ve uygulama şekillerine göre veya geniş ve dar anlamlarına göre çeşitli şekillerde tanımlanmaktadır. Genellikle "**Grev işçilerin, isteklerinin yerine getirilmesini sağlamak amacıyla toplu bir kararla çalışmayı reddedip, geçici olarak işyerini terk etmele-ridir**" (Simay, 1966:133) (Esener,

* Bu yazı "International Conference on Eurasian Economies 17-18 September 2013 - St. Petersburg, RUSSIA"da tebliğ olarak sunulmuştur.

1978:587) (Talas, 1976:456) şeklinde tanımlanmaktadır.

Bu tanıma göre grev, işçilerin işverenlere isteklerini kabul ettirmek amacıyla yapılmaktadır. İşçiler aralarında kararlaştırarak topluca hareket etmektedirler. İşyerinde çalışmayı birlikte reddetmektedirler. İşyerini topluca iş sözleşmesini feshetmeden işi terk etmektedirler.

İşçiler isteklerini işverene kabul ettirmek için işyerinde topluca üretilimi yavaşlatmak veya durdurmak şeklinde işverene karşı tehditte bulunmaktadırlar. Bu tehdidi yaparken kendileri de ücretlerinden fedakarlık etmektedirler. Ücretlerinden vazgeçmektedirler, ücret alamamaktadırlar.

3- Grevin Özellikleri

1- Grev, İşçiler İçin Bir Haktır:

Grev, her emeği ile çalışanlar için değil, sadece işçi olarak çalışanların başvurması gereken bir eylemdir (Sur, 1987:30 ve dv.). Çünkü emeği ile çalışan bazı kimseler, örneğin kamu çalışanları, daha önceden belirlemiş olan çalışma şartlarını önceden bilmektedirler ve hem de iş güvencesine sahiptirler. İşleri sürekli. İşçiler gibi her an için işsiz kalma ihtimalleri bulunmamaktadır. Kamu çalışanının, işyerindeki ferdi uyuşmazlıklarını yargı vasıtası ile çözümlemesi gerekir (Esener, 1978:48). Çünkü kamu çalışanlarının çalışma şartları yasayla statik olarak önceden belirlenmiş olup, çalışan bu şartları önceden bilmekte ve kabul etmektedir. Diğer taraftan kamu hizmeti gören çalışanların, kendi çıkarlarını sağlamak uğruna, grev esnasında kamu hizmetlerini aksatmaları, toplumun doğal haklarından olan kamu hizmetlerinden yararlanma hakkını engellemektedirler. Buna hakları yoktur. Toplum, başkasının çıkarları uğruna kendisini huzursuz eden olayları hoş karşılamaz. Bu nedenlerle kamu

çalışanlarının grev haklarından söz etmek kamu yararı ile bağdaşmamaktadır. Özellikle sağlık, eğitim, doğal afet, güvenlik gibi konularda grev düşünülmemelidir.

İşçi ise, **iş sözleşmesi** ile çalışmaktadır (Esener, 1978:47) (Andaç, 2008:35). Sözleşmeler, Roma Hukukundan bu yana gelen gelenekle kişilerin özgür iradelerine dayanarak yapılmaktadır (Çağıl, 1971:349). İş sözleşmesi de tarafların özgür iradeleri ile yapılan ve iki tarafa borç yükleyen sözleşmedir. İş sözleşmesi, hem iki tarafa borç yüklemekte ve hem de işçinin her an işsiz kalmasını kolaylaştırmaktadır. Çünkü iş sözleşmesi diğer sözleşmeler gibi tarafların özgür iradeleri ile kabul edildikleri gibi yine özgür iradeleri ile sona erdirilebilmektedirler. Bu nedenle işçi iş güvencesine sahip değildir. İşçi, işini kaybetmemek ve çalışma şartlarını da kendi isteklerine uygun duruma getirebilmek için grev yapmak zorundadır.

ii- Grev, Toplu Olarak İşyerini

Terk Etmektir: İşçi, her zaman ekonomik güce sahip olan işveren karşısında, iş sözleşmesi yaparken özgür iradesi ile isteklerini sözleşmeye yansıtamamaktadır. Çünkü işveren işyerinin mülkiyet hakkına sahiptir. İşveren, mülkiyet hakkına dayanarak işletmesinin üzerinde kullanma, yararlanma ve tam tasarruf etme yetkisine sahiptir. İşveren, işletmesinin devamlılığını sağlamak amacıyla çalışma şartlarını tek taraflı belirleme ve kararları tek başına alma imkanına sahiptir ve zorundadır. Bu nedenlerle işletmelerde işverenler bağımsız olarak kendi kararlarını kendileri verebilmekte ve çalışma şartlarını haklı olarak kendileri belirlemek istemektedirler. Böyle olunca bir işçinin, özgür iradesi ile tek başına işverenle iş sözleşmesi yapması her zaman mümkün değildir. Bu nedenle çalışan diğer işçilerle birleşerek müşte-

rek olarak, işverenin karşısına daha güçlü çıkmak zorunda kalmaktadır. Bunun için işçinin çalışma şartları, işverenle ikinci bir defa daha pazarlık edilerek toplu iş sözleşmesi ile belirlenmektedir. Yani işçinin çalışma şartları, bireysel iş sözleşmesinin yanında ayrıca işverenle pazarlık edilerek toplu iş sözleşmesi ile ikinci bir daha belirlenmektedir. İşçiler, toplu iş sözleşmesi esnasında isteklerini kabul ettiremezler ise, o zaman işverene baskı yapabilmek için işini aksatmak amacıyla topluca işyerini terk edip greve gitmektedirler.

iii- Grev, İş Sözleşmesinin Feshine

Neden Değildir: Daha önceleri özellikle Fransa'da 1864-1946 yılları arasında iş sözleşmesinin feshedileceği şeklinde düşünülmekte idi (Camerlynck/Lyon-Caen, 1975:592). Halbuki grev, işçinin doğal temel hakkı olup işverene karşı çalışma şartlarının düzenlenmesinde etkili olmaya çalışmasıdır. İş sözleşmesini feshetmek amacıyla değildir. Başka bir art niyeti yoktur. Doğal hakkı olan çalışma şartlarının kendi isteğine uygun olarak da düzenlenmesini istemektedir. Tek taraflı işveren isteğine uygun çalışma şartlarının düzenlenmesi, zaten özgür irade ile sözleşme yapılmasının mantığına da uygun değildir. Bu nedenle ulusal yasalarla grev esnasında iş sözleşmesinin feshedilemeyeceği güvenceye alınmaktadır.

iv- Grev, Çalışma Şartlarının Düzenlenmesi Amacını Taşır:

Grevin amacı, işverenle çalışma şartlarını belirlerken işçinin de kendi isteklerine uygun şartların sözleşmede yer almasını sağlamaktır. Bunu yaparken işvereni etkileyebilmek için toplu halde hareket etmek gerekir. Bunun dışında bir işçinin tek başına grev yapması ne işvereni etkiler ve ne de işçiye yarar sağlar. Üstelik ücret kesintisine veya iş sözleşmesinin feshine fırsat vermiş

olur. Bu nedenle toplu hareket etmek gerekir. Amaç, işvereni işçinin isteklerine razı etmektir.

İşçiler tarafından, bir başka işyerlerinde çalışan işçilere destek verebilmek için yapılan “Dayanışma Grevi”, siyasi otoriteyi baskı altına alarak işçi isteklerine uygun yasaların oluşturulmasını ve uygulanmasını istemek amacıyla yapılan “Siyasi Grevler”, tüm işçileri ilgilendiren haklı isteklerini kabul ettirmek ve kamu oyunu etkilemek amacıyla yapılan “Genel Grevler”, diğer taraftan yapılan “Boykotlar”, “Öğrenci Gösterileri”, bazı toplum örgütlerinin yaptığı “Gösteriler” hem yasalarla desteklenmemektedir ve hem de grev özelliklerini taşımamaktadırlar.

v- Grev, Yasal Dayanağa Sahiptir: Grev nitelikli bir eylemin mutlaka yasal dayanağı olmalıdır. Yasal dayanağı olmayan bir eylem, hem toplum tarafından benimsenmez ve hem de amacına çoğu zaman ulaşamaz. Bu nedenle grev, yasal kurallar kapsamında etkili olur. Grevi etkili kılabilmek için ulusal yasalarla desteklenmelidir.

Grevle ilgili bazı uluslararası kuruluşların kabul etmiş olduğu sözleşmeler de bulunmaktadır. Örneğin Avrupa Konseyi tarafından 1961 yılında Torino’da imzalanıp, 1965 yılında yürürlüğe giren ve 1996 yılında Strasbourg’da (Gözden Geçirilmiş) Avrupa Sosyal Şartı’nın II. Bölümünün 6/4. Maddesine ile Grev için yasal dayanak getirilmiştir. Şöyle ki, “*Menfaat uyumsuzluğu durumunda çalışanların ve işverenlerin, daha önce yapılan toplu sözleşmelerden doğabilecek yükümlülüklerle bağlı olmak koşuluyla grev hakkı dahil, toplu eylem hakkını tanır.*” şeklindedir. Avrupa Konseyi üye devletlerin birçoğu 6/4. Madde hükümlerini onaylamıştır. Türkiye’de 2007 yılında onaylamıştır (RG; T: 9.4.2007 - S: 26488). Ancak yine

aynı sözleşmenin IV. Bölümünün G/1. Maddesine göre; “*...demokratik bir toplumda başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması ya da kamu yararının, ulusal güvenliğinin, halkın sağlığının ya da ahlakın korunması için ve ancak yasayla sınırlamaya ve kısıtlamaya tabi tutulabilir.*” şeklinde greve bir sınırlama getirilmiştir (Sur, 1987:1 dipnot).

1919’da Versailles Barış Anlaşması uyarınca kurulmuş ve 1946 yılında BM’in (Birleşmiş Milletler) uzmanlık kuruluşu olarak, sosyal adalet ilkeleri, evrensel insan ve çalışma haklarının korunması amacıyla kurulmuş olan ILO (*International Labour Organisation*), çalışma standartlarını sözleşmeler ve tavsiyeler yoluyla oluşturmaktadır. Ancak, grev konusunda ILO’nın Grev Hakkı ile ilgili Sözleşmesi veya Tavsiye Kararı bulunmamaktadır. Halbuki ILO (Uluslararası Çalışma Teşkilatı) “Grev Hakkının” temel bir sendikalar hak olduğunu savunmaktadır. Fakat bu hakkın kullanılması ile ilgili bir yasal belgesi bulunmamaktadır. ILO için bu bir eksikliktir. Grev konusu, ILO’da yapılan hazırlık çalışmalarında bir çok kere gündeme gelmiş, ancak nedense Konferans Gündemine alınamamıştır.

1948 yılında Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda kabul edilmiş olan “İnsan Hakları Evrensel Bildirisi”nin 23/4. Maddesinde ise “Herkesin, çıkarlarının korunması için sendikalar kurmaya ve bunlara katılmaya hakkı vardır.” denilmekte, fakat grev hakkından söz edilmemektedir. Bu da BM için bir eksikliktir.

Türk Anayasa ve İş Hukukunda grev konusunda 1961 yılından bu yana çeşitli şekillerde düzenlemeler yapılmış olup, günümüzde 1982 Anayasamızın 54. Maddesinde ve 18.10.2012 tarihli ve 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu’nun (RG; T: 7.11.2012 - S:

28460) XI. Bölümünde 58. Madde den itibaren düzenlemeler bulunmaktadır.

Sonuç

İşçiler, işverenle çalışma şartları konusunda özgür iradeleri ile başa baş yaptıkları iş sözleşmelerinde, işveren karşısında pazarlık gücü her zaman zayıf kaldığından sendikalaşarak hep birlikte sendika vasıtasıyla işverenle ikinci bir sözleşme yapmaktadırlar. Ancak bu ikinci defa yapılan sözleşme görüşmeleri esnasında taraflar anlaşamadıkları takdirde işçiler greve giderek, işvereni isteklerine razı edebilmek amacıyla, toplu olarak işyerini terk etmek suretiyle işverenin faaliyetini ya kısmen veya tamamen durdurmaktadırlar. Bu davranış, işçilerin temel hakkıdır. Bunu engellemek işçinin özgür iradesiyle çalışma şartlarını belirlemelerine engel olmaktadır. İşçinin özgür iradesini kısıtlamak, demokratik düşüncenin kabul edemeyeceği bir davranıştır. Bu ancak demokrasi dışı ülkelerde uygulanan bir yöntemdir. Saygılarımla.

Kaynakça

- ANDAC, F.: “İş Hukuku”, Adalet Yayınevi, Ank. 2008.
- CAMERLYNCK, G.H.-LYON-CAEN, G.: “Droit du Travail”, Precis Dalloz, 7. ed. Paris 1975.
- ÇAĞIL, O. M.: “Hukuka ve Hukuk İlmine Giriş”, İst. Ü. Hukuk Fak. Yayını No: 338, 4. Baskı, İst. 1971.
- ESENER, T.: “İş Hukuku”, Ank. Ü. Hukuk Fakültesi Yayınları No: 432, 3. Baskı, Ank. 1978.
- GÜZEL, M. Ş.: “Grev”, Bilimsel Yayıncılık, Ank. 1980.
- REİSOĞLU, S.: “Toplu İş Sözleşmesi Grev ve Lokavt Kanunu Şerhi”, Ank. Ü. Hukuk Fak. Yayını No: 359, 2. Baskı, Ank. 1975.
- RIVERO, J. - SAVATIER, J.: “Droit du Travail”, 5. ed. P.U.F. Themis, Paris 1970.
- SINAY, H.: “La Greve”, Precis Dalloz, t. VI. Paris 1966.
- SUR, M.: “Grev Kavramı”, D.E.Ü. Yayınları, İzmir 1987.
- TALAS, C.: “Sosyal Ekonomi”, S Yayını, 4. Baskı, Ank. 1976.

Onuncu Kalkınma Planı

Dr. Naci ÖNSAL

TÜRK-İŞ Genel Sekreter Yardımcısı
nacionsal@turkis.org.tr

1991 yılında Sovyetler Birliği'nin dağılmasına kadar iki kutupla yaşayan dünya bu dağılma sonunda tek kutuplu kaldı. Liberal politikalar yeniden öne çıktı ve bütün dünya ekonomilerine egemen oldu. Bu gelişmelerin en olumsuz tahribatını Ulus Devlet-Sosyal Devlet yaşadı. Ulus Devlet-Sosyal Devlet erozyona uğradı. Bu erozyonu telafi görevi kurumsal sosyal sorumluluk projeleri uygulamaları ile özel sektöre bırakıldı. Ancak bu projelerin çoğunlu-

ğu şirketlerin imajlarını düzeltmek, yenilemek, kamuoyunda prestijlerini yükseltmek için, yani şirketlerin reklamı yapılmak için uygulandı. Ulus Devlet-Sosyal Devlet yapılarının zayıflaması 2008 yılında Amerika Birleşik Devletlerinde başlayan sistem krizinin bütün dünyayı sarmasına neden oldu. Sonrasında yeni bir kutup oluşmaya başladı, başka olasılıklar da konuşuluyor.

02.07.2013 tarih, 1041 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi kararı ile onaylanan ve 06.07.2013 tarihli mükerrer Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Onuncu Kalkınma Planında bu noktadan başlayarak yapılmış olumlu tespitler, amaç ve hedefler var.

- Küresel sistemin ABD, AB, BRIC ülkeleri ve Doğu Asya gibi eksenler üzerinde çok kutuplu bir yapıya dönüşmesi beklenmektedir.
- Yirmi birinci yüzyıl; nitelikli insan gücünü yetiştirmenin yanında küresel ölçekte bu insanları kendisine çekeabilen, bu gücü doğru ve yerinde değerlendiren, küresel bilgiyi kullanarak yeni bilgiler üretebilen, bilgiyi ekonomik ve sosyal faydaya dönüştürebilen, bu süreci bilgi ve iletişim teknolojileri ile bütünleştirebilen ve insan odaklı kalkınma anlayışını benimseyen ülkelerin yüzyılı olacaktır.

- “Nitelikli İnsan, Güçlü Toplum” başlığı altında insan için ve insanla beraber kalkınma yaklaşımının hayata geçirilmesi ve gelişmişliğin toplumun farklı kesimlerine yaygınlaştırılması amacıyla uygulanacak politikalara yer verilmektedir.
- Hızlı büyüyen ekonomilerin başlangıçta düşük maliyetli işgücüne dayalı ucuz ve düşük teknoloji mal ihracı, zamanla taklitçi veya yenilikçi yüksek teknoloji ürünleri doğru yayılmaktadır.
- Tasarruf oranlarının artırılarak yatırımların ve büyümenin finansmanında dış kaynaklara olan bağımlılığın azaltılması büyük önem taşımaktadır.
- Özellikle gelişmekte olan ülkelerde nüfus ve refah artışına bağlı olarak tarım ürünleri talebinin yükselmesi ve gıda fiyatlarının yüksek seviyede kalması beklenmektedir. Gıda fiyatlarındaki olası artışlar, gelirinin büyük bölümünü gıdaya harcayan kesimler açısından olumsuz etkiler doğuracaktır.
- Ülkemiz için yüksek cari açık ve orta gelir tuzağı riskleri devam etmektedir.
- Onuncu Kalkınma Planı ile Türkiye’nin uluslararası değer zinciri hiyerarşisinde üst basamaklara çıkmış, yüksek gelir grubu ülkeler arasına girmiş ve mutlak yoksulluk sorununu çözmüş bir ülke haline gelmesi amaçlanmaktadır.
- İnsan haklarının ve bireysel özgürlüklerin adil ve hızlı çalışan bir hukuk sistemiyle garanti altına alındığı; etkili, öngörülebilir ve kurumsallaşmış kamu politikaları ile fırsat eşitliği sunan; erişilebilir ve

nitelikli kamu hizmetleriyle desteklenen toplumsal ve idari bir yapının oluşturulması amaçlanmaktadır.

- Güçlü, çeşitli, çoğulcu bir sivil toplum için uygun ortamın oluşturularak sosyal ve ekonomik kalkınma süreçlerine toplumun tüm kesimlerinin daha etkin katılımının sağlanması temel amaçtır.
- Sosyal ve ekonomik politikalar, ailenin korunması ve güçlendirilmesine katkı yapacak şekilde birbirini tamamlayıcı ve destekleyici bir anlayışla tasarlanacaktır.
- Sokakta, ağır ve tehlikeli işlerde, aile işleri dışında ücret karşılığı gezici ve geçici tarım işlerinde çalışma gibi çocuk işçiliğinin en kötü biçimleri önlenecektir.
- Yoksulluk ve sosyal dışlanma riski altında bulunan kesimlerin fırsatlara erişimlerinin kolaylaştırılması yoluyla ekonomik ve sosyal hayata katılımlarının artırılması ve yaşam kalitelerinin yükseltilmesi, gelir dağılımının iyileştirilmesi ve yoksulluğun azaltılması temel amaçtır.
- Son on yılda azalma eğilimi gösteren yurtiçi tasarrufların artırılmasına yönelik çalışmalar sürdürülecektir.
- İsrafin yoğun olduğu alanlarda israfla etkin mücadele edilecektir.
- Plan döneminin ilk yıllarında TÜFE yıllık artış hızının yüzde 5 civarında korunması, sonrasında ise yüzde 4,5’e indirilmesi hedeflenmektedir.
- Kayıt dışı istihdam ve kayıt dışı ücretle mücadele edilerek kayıtlı çalışan sayısı artırıl-

cak ve prim tabanı genişletilecektir.

Planın birinci bölümünde kalkınmanın amacı “insanların refahını artırmak, hayat standartlarını yükseltmek, temel hak ve özgürlüklerini güçlendirecek adil, güvenli ve huzurlu bir yaşam ortamı tesis etmek ve bunu kalıcı kılmak” olarak tanımlanmıştır.

Yukarıda yazılı olan tespit, amaç ve tedbirlere kişisel olarak katılıyorum. Onuncu Kalkınma Planı bir önceki dönemde işgücü verimliliğinin yükseldiğini, verimlilik artışlarının büyüme sürükleyen faktör olduğunu tespit etmiş, insan faktörünün önemini görmüş ve insan odaklı politikalar hedeflemiştir.

İlk olumsuz etkisini çalışanların işsiz kalması, daha kötü koşullarda çalışması şeklinde gösteren özelleştirme uygulamalarına devam edilmesi; bir önceki plan döneminde 4,4 milyon iş yaratılmasına karşın işsizliğin yüzde onlar civarında kaldığı hatırlanırsa, Onuncu Kalkınma Planı döneminde 4 milyon iş olanağı hedefinin yetersizliği; esnek çalışma, alt işveren, geçici iş ilişkisi uygulamalarının yaygınlaştırılmak istenmesi, çalışanların çalışma sürelerinin uzatılmasının düşünülmesi, kıdem tazminatının bireysel emeklilik sistemlerine yönlendirmesinin hedeflenmesi; geçici istihdam bürolarının yeniden gündeme getirilmesi gibi hususlar yukarıda katıldığımızı söylediğimiz amaç ve tedbirlerin uygulanmayacağına işaret etmektedir.

Ücretli çalışanların yani çalışanların en büyük kesiminin ve bunların emeklilerinin teorik olarak çok düşük olduğu bilinen tasarruf eğilimlerini tamamen kaybettikleri, eksi tasarrufa geçtikleri, borçlarını ödemede acze düştükleri bir ortamda; gerilediği ifade edilen toplam yurt içi tasarrufların nasıl artırılacağı de cevaplanması gereken bir sorudur.

Sosyal Güvenlik Destek Primi Kesilmesine Devam Edilecek

Zaman zaman basında sosyal güvenlik destek primine sınırlama getirileceğine ilişkin haberlerin yer alması üzerine, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı açıklama yaparak haberlerin doğru olmadığını duyurmuştu.

Kurum Başkanlığı yaptığı açıklamada: "Bilindiği üzere sosyal güvenlik destek primi uygulaması, kendi adına ve hesabına bağımsız çalışan sigortalılarımız yönünden, 1999 yılında 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar kurumu Kanununa eklenen Ek-20. madde ile getirilmiştir. Buna göre 1479 sayılı Kanuna tabi yaşlılık aylığı bağlananlardan, kısaca herhangi bir işverene hizmet akdi ile bağlı olmaksızın kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanların veya daha sonra çalışmaya başlayanların, sosyal yardım zammı dahil tahakkuk eden aylıklarından, aylığın bağlandığı veya tekrar çalışmaya başlanıldığı tarihi takip eden aybaşından itibaren, çalışmalarının sona erdiği aya kadar yüzde 10 oranında sosyal güvenlik destek primi kesileceği hükmü getirilmiştir.

Sosyal güvenlik destek primi oranı, 1.10.2008 tarihine kadar yüzde 10 olarak uygulanırken 1.10.2008-

31.12.2008 tarihleri arasında yüzde 12 olarak uygulanmış ve takip eden her yılın Ocak ayında bir puan artırılmıştır. Ancak bu oranın yüzde 15'i geçemeyeceğine ilişkin yasal düzenleme uyarınca halen yüzde 15 olarak uygulanmaktadır.

Sosyal güvenlik destek primiiyle ilgili uygulama yukarıda izah edilen mevzuat hükümlerine göre yürütülmektedir. Dolayısıyla, emekli olduktan sonra çalışmaya devam

edenlerden kesilen sosyal güvenlik destek primine sınırlama getirilmesini ve bu kapsamda 59 yaş ve üstünde olanlardan sosyal güvenlik destek primi kesilmemesini sağlayacak herhangi bir çalışmamız bulunmamaktadır" demişti.

Ancak TBMM sevk edilecek torba yasada benzer düzenlemeler yapılacağı beklentisi yine gündemde. Ancak Bakanlıktan alınan bilgiler beklentileri doğrular nitelikte değil.

34

4/C Kapsamında Çalışanların Çocuk ve Yemek Yardımlarından Kesilecek Prim Oranı Belirlendi

14 Şubat 2011 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Tebliğe göre; 657 sayılı Devlet Memurları Yasasının 4/C kapsamında çalıştırılan personele

yapılmakta olan yemek ve çocuk yardımının sigorta primi kesilmeyecek miktarının oranı belirlendi. Yapılan düzenlemeye göre 4/C kapsamında çalışan si-

gortalara yapılan çocuk yardımının asgari ücretin yüzde dördü, yemek yardımının ise yüzde yirmisi sigorta priminden muaf tutulacak.

Engelli İşçi Çalıştırma Belgelerini Vize Yaptırmayan İşverenler Teşvikten Yararlanamayacak

İş Yasası uyarınca, engelli işçi çalıştırdıklarına ilişkin İŞKUR'dan aldıkları belgeleri Sosyal Güvenlik Kurumunun İl ve Merkez Müdürlüklerine vererek 2013 yılında sigorta prim teşvikinden yararlanan işverenlerin 2014 yılında da yararlanabilmeleri için engelli işçi çalıştırdıklarına ilişkin belgeleri İŞKUR'a onaylatmaları gerekiyor. Aksi takdirde teşvikten yararlanmaları mümkün olmayacak.

Konu ile ilgili olarak kurum tarafından yapılan duyuruda, "Bilindiği gibi, 2008/77 sayılı Genelgede, 4857 sayılı Kanunun 30. maddesinde öngörülen sigorta primi işveren hissesi teşvikinden yararlanmakta olan işverenlerin, her yıl Ocak ayında engelli sigortalı çalıştırdıklarına

dair (Ek-1) belgelerini Türkiye İş Kurumu İl/Şube Müdürlüklerinden onaylatarak işyerinin bağlı bulunduğu Sosyal Güvenlik İl/Merkez Müdürlüğüne ibraz edilmesi gerektiği, bu belgelerin her yıl Ocak ayında ibraz edilmemesi halinde, aylık prim ve hizmet belgelerinin 14857 veya 54857 sayılı Kanun türü seçilerek gönderilmesinin engellenmesi amacıyla daha önce verilmiş olan kodun kaldırılacağı ve bahse konu belgenin yeniden ibrazına kadar bu işverenlerin söz konusu Kanunda öngörülen teşvikten yararlanılmayacakları açıklanmıştır.

Bu bağlamda engelli sigortalı çalıştırdıklarına ilişkin belgeleri 2013 yılında Kurumumuza ibraz etmiş olan işverenler, söz konusu

belgelerin vizesini 2014 yılı içinde yaptırmamaları halinde, 2014/Ocak ayına ilişkin aylık prim ve hizmet belgesinden başlanılarak aylık prim ve hizmet belgelerini 14857/54857 sayılı kanun numarasını seçmek suretiyle düzenleyemeyeceklerinden, 4857 sayılı Kanunun 30. maddesinde öngörülen teşvikten de yararlanamayacaklardır.

Dolayısıyla, 4857 sayılı Kanunun 30. maddesinde öngörülen teşvikten yararlanılabilmesi için engelli çalıştırmakla yükümlü olsun veya olmasın engelli sigortalı çalıştıran işverenlerce bahse konu belgelerin Türkiye İş Kurumu İl/bölge müdürlüklerinden vizesinin yaptırılarak, işyerlerinin bağlı bulunduğu sosyal güvenlik merkezine ibraz edilmesi icap etmektedir" denildi.

Emeklilik Yaşının Tespitinde 18 Yaşın Altında Geçen Hizmetler Dikkate Alınır

Gerek görsel, gerekse yazılı basında yer alan haberlerde veya sorulara verilen cevaplarda, emeklilik yaşının tespitine ilişkin sigortalılık süresinin hesabında hata yapılıyor. Emeklilik yaşının kademeli olarak belirlendiği tablodan, sigortalının emeklilik yaşının tespiti için 23.5.2002 tarihindeki sigortalılık süresini hesaplarken, 18 yaşın altında geçen hizmet sigortalılık başlangıcı olarak dikkate alınacak. Emeklilik yaşı ile malullük ve ölüm aylığını hak etmede sigortalılık süresi hesaplanırken 18 yaşın altındaki

sigortalılık başlangıcının 1.4.1981'den önce başlayıp, başlamadığına bakılmaksızın sigortalılık başlangıcı olarak dikkate alınacak.

1.10.2008 tarihinden sonraki malullük ve ölüm aylığını hak etmede gerekli olan sigortalılık süresinin hesabında 18 yaşın altında geçen hizmetlerde 18 yaşın dolduğu tarih sigortalılık başlangıcı olarak kabul edilecek. 18 yaşın altındaki prim gün sayıları yaş sınırına bakılmaksızın prim ödeme gün sayısına ilave edilecek.

Kıdem Tazminatı Hakkında Temel Bilgiler

Abdulahap SUNA

TÜRK-İŞ Hukuk Danışmanı

Bilindiği gibi kıdem tazminatı iş hukukuna (iş hayatına) 1936 tarihli 3008 sayılı Yasa ile girmiş, 3008 sayılı Yasada yapılan değişikliklerle, 28.07.1969 tarih ve 931 sayılı İş Kanunu ile devam etmiş, son olarak da 25.08.1971 tarihli 1475 sayılı İş Kanunu ile şekillenecek bu güne kadar gelebilmiştir.

3008 sayılı Yasa ile bütün işçiler hakkındaki fesihlerde, 5 seneden fazla olan her bir tam iş senesi için ayrıca 15 günlük ücret tutarında tazminat dahi verilirken, iş akdinin işçi tarafından feshi halinde kıdem tazminatı ödenip ödenmeyeceği hususu Yargıtay İçtihadı Birleştirme Kararlarıyla olumlu olarak değerlendirilmiştir.

Yukarıda belirtildiği gibi çeşitli değişiklikler ve yeniden düzenlenen yasalar sonrasında 1475 sayılı Yasa, 25.08.1971 tarihinde kabul edilmiş, 4.07.1975 tarih ve 1927 sayılı ka-

nunla 1475 sayılı İş Kanununda değişiklikler yapılmış ve kıdem tazminatı adeta yeniden düzenlenmiştir. Bu değişikliklerle zorlayıcı sebeple iş akdinin işçi tarafından feshi halinde kıdem tazminatının ödeneceği esası getirilmiş, ayrıca işçiye her tam yıl için ödenecek kıdem tazminatı miktarı 15 günden 30 günlük ücret tutarına yükseltilmiştir.

İşyerinin başkasına devri halinde eski işverenin ödemekle yükümlü olduğu kıdem tazminatı aksine bir hüküm yoksa yeni işverenin sorumlu olacağı, kıdem tazminatı

ması (Ödenmeyen kıdem tazminatı için fesih tarihindeki mevduata uygulanan en yüksek faiz oranının uygulanması gerektiği, fesih tarihinden sonra değişen ve yükselen faiz oranlarının uygulanamayacağı Y.9 H.D. 10.06.1996 T. 1995/38221 E. 1996/ 13129 K.) getirilmiş ve aynı değişiklikte çalışırken evlenen kadın işçinin evlilik tarihinden itibaren bir yıl içerisinde iş akdini bu nedenle feshi halinde kıdem tazminatına hak kazanacağı düzenlenmiştir.

Kıdem tazminatı yalnızca İş Kanununda, Deniz İş Kanununda ve Basın İş Kanununda düzenlenmiştir.

Kıdem tazminatına hak kazanma koşulları genel olarak şöyle sıralanabilir:

- İş Kanunlarına tabi hizmet akdi ile çalışma bulunmalıdır.
- Bir tarafı işçi olup 4857 sayılı yasanın 8. maddesinde belirtildiği gibi iş görmeyi, diğer tarafın da (işveren) ücret ödemeyi üstlenmesinden oluşan bir iş sözleşmesi olmalıdır.
- Çalışma süresi en az bir yıl ve daha fazla olmalıdır.
- İş sözleşmesi, işçi tarafından 4857 sayılı Yasanın 17 ve 24. maddelerine göre haklı bir nedenle feshedilmelidir. (İş sözleşmesi işçi tarafından haklı bir nedenle feshetmeyi düşünmesi halinde, hizmet süresi yeterliyse dayandığı haklı nedenin oluşumundan itibaren altı işgünü içerisinde gerçekleştirmesi gerektiği Y.9.H.D.04.03.1998/572 E. 4407 K. İşverenin de bir olay nedeniyle ancak altı işgünü içerisinde feshedebileceği kabul edilmiştir.)
- İş akdi, işveren tarafından 4857 sayılı yasanın 17 ve 25. (ahlak ve iyi niyet kurallarına aykırılık hali dışında sağlık ve zorlayıcı nedenler ile tutuklanma ve gözaltına alınma nedenleriyle

bildirimsiz fesih) maddelerine göre haksız feshedilmelidir.

- İş sözleşmesi askerlik nedeniyle feshedilmiş olmalıdır.
- Çalıştığı sırada evlenen kadın, evlilik tarihinden itibaren bir yıl içinde iş sözleşmesini feshetmelidir.
- İşçi, bağlı bulunduğu kanunla kurulu kurum veya sandıklardan yaşlılık, emeklilik veya malullük aylığı yahut toptan ödeme almak amacıyla işten ayrılmalıdır.
- İşçi 506 sayılı Yasanın 60. maddesinin 1. fıkrasının (A) bendinin (a) ve (b) alt bentlerinde öngörülen yaş dışında kalan şartları veya aynı Yasanın geçici 81. maddesine göre yaşlılık aylığı bağlanması için öngörülen sigortalılık süresini ve prim ödeme gün sayısını tamamlayarak kendi istekleriyle işten ayrılmış olmalıdır.
- İşçinin ölümü halinde, şartları oluşmuşsa mirasçılara ödeme yapılmaktadır.

Kıdem tazminatı ödemekle yükümlü işveren, işyerini veya işyerinin bir bölümünü hukuki bir işleme dayalı olarak başka birine devrettiğinde, devir tarihinde işyerinde veya bir bölümünde mevcut olan iş sözleşmeleri bütün hak ve borçları ile birlikte devir alana geçmesi yasa hükmüdür. (4857 sayılı Yasanın 6/1 maddesi.)

Devir tarihinden önce dolmuş olan ve devir tarihinde ödenmesi gereken borçlardan devreden işverenin sorumluluğu 2 yıl ile sınırlıdır. (4857 sayılı Yasanın 6/3 maddesi.)

Asıl işverenin işin bir bölümünü alt işverene devri halinde iş akdi feshedilen işçinin kıdem tazminatından her iki işverenin müştereken ve müteselsilen sorumlu olduğu Yargıtay içtihatları ile açıklığa kavuşturulmuştur.

hesabında baz alınacak ücretin son ücret olduğu, son ücret bulunurken ücretin sabit olmadığı hallerde para ve parayla ölçülebilen kanuni ve akdi menfaatlerin (yemek, yol ücreti gibi) dikkate alınacağı düzenlemele-ri getirilmiştir.

10.12.1982 tarih ve 2762 sayılı Yasa ile getirilen yeni düzenlemede, işçilere her bir hizmet yılı için ödenecek kıdem tazminatının yıllık miktarının toplu iş sözleşmesi veya iş sözleşmesiyle artırılabilir, Devlet Memurları Kanununa tabi en yüksek devlet memuruna TC Emekli Sandığı Kanunu hükümlerine göre, bir hizmet yılı için ödenecek azami emeklilik ikramiyesini aşamayacağı kabul edilmiştir.

29.07.1983 tarih ve 2869 sayılı Yasa ile kıdem tazminatının ödemesinin gecikmesi halinde ödenmeyen süre için en yüksek faizin uygulan-

Alt İşveren Uygulamaları ve Hak Kayıpları

Namık TAN

TÜRK-İŞ Araştırma Müdür Yardımcısı
namiktan@turkis.org.tr

Dünyada ve ülkemizde istihdam yapısındaki değişiklikler, çalışanların dayanışmasını ve örgütlenmesini zayıflatmıştır. Bu duruma en belirgin örnek olarak alt işveren uygulamasını gösterebiliriz. Bir işletmenin içerisinde birden çok alt işverenin (taşeron) bulunması, hak arama yollarını da zorlaştırmıştır. Genel olarak bakıldığında, 4857 sayılı İş Kanunu esneklik üzerine kurgulanmış, işçilerden çok işyerlerinin korunması ilkesi benimsenmiştir. Alt işveren uygulaması, belirli süreli çalıştırma, kısmi süreli

çalıştırma ve çağrı üzerine çalıştırma gibi İş Kanununda yer alan düzenlemeler korumasız bir istihdam biçimini getirmiştir. Esnek çalışma biçimleri olan alt işveren, çağrı üzerine çalışma, belirli süreli çalışma, kısmi çalışma, denkleştirme gibi maddeler iş ve sosyal güvenlik haklarına erişilmeyi de zorlaştırmıştır.

Bireysel ve toplu iş hukukunun en sorunlu alanı olan alt işveren ile işçi çalıştırma, kamu ve özel kesim işyerlerinde her yönüyle adaletsizlik engelmıştır. Ücret ve sosyal yardımlar yönünden zayıf kalan alt işveren (taşeron) işçileri, sendika haklarını da kullandıklarında işten çıkarmalar ile karşı karşıya kalmışlardır.

Alt işveren uygulaması, istisna olmaktan çıkmış, temel bir kurala

dönüşmüştür. Bu şekilde, alt işveren işçilerinin bireysel işçilik hakları olan insan onuruna yakışır iş ve ücret, toplu sözleşme ve grev haklarından yoksun bırakan esnek istihdam biçimleri işgücünü de kualsız bir yöne götürmüştür.

4857 sayılı İş Kanunu, bu temel soruna çözüm getirmek amacıyla alt işverene asıl işin verilmesini belirli koşullara bağlamıştır. “Asıl işin bir bölümünde işletmenin ve işin gereği ile teknolojik nedenlerle uzmanlık gerektiren işler” ölçütü olmadan alt işverene iş verilemeyeceğine ilişkin İş Kanunu’nun 2. maddesi 6. fıkrasında net bir şekilde yazılı olmasına rağmen, çoğu kez bu madde dışına çıkılarak alt işveren işçileri çalıştırılmaktadır. Kanunun madde gerekçesi ve yasama çalışmaları dikkatli bir

biçimde incelendiğinde, “işletmenin ve işin gereği ile teknolojik nedenlerle uzmanlık gerektiren işler” koşulunun tek bir koşul olduğu açık bir şekilde görülmektedir.

Çalışanları korumayan hiç bir sistemin başarılı olma şansı yoktur. Esnek çalışma biçimleri, yasal ve anayasal yükümlülüklerden kaçmanın bir aracı olmuştur. İşyeri ve işletme birlikteliğini bozan alt işveren uygulamalarına bakıldığında, başta muvazaa olmak üzere düşük ücret ile çalıştırma, iş güvencesinden kaçınma, asıl işverenin toplu iş sözleşmesinin uygulanmaması için işverenlerin maliyetlerini azaltan bir istihdam biçimi olarak kullanılmaktadırlar.

İş Kanunun koruyucu yönünden ziyade, işçileri korumayan maddeleri daha fazla eleştiri almaktadır. Esnek istihdam biçimleri ile birlikte, örgütlenme ve toplu iş sözleşme haklarını kullanmak isteyen işçiler işten çıkarılmakta veya sendika üyeliğinden istifaya zorlanmaktadır.

İş Kanununda çalışanları mağdur eden uygulamalar olarak başta muvazaanın tespiti, işe iade ve toplu iş sözleşmeden yararlanmak için yargıya başvurulmaktadır. Yargı kararları, her kesim için referans olmalıdır.

Anayasamızın 128. maddesinin 1. fıkrasında “Devletin Kamu İktisadi Teşebbüslerinin ve diğer tüzel kişilerinin genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü oldukları kamu hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevlerin memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle görüleceği” belirtilmiş olmasına rağmen, kamu kuruluşlarında hizmet alım yoluyla işçi çalıştırılması, açık bir Anayasa ihlalidir.

Kaldı ki, 4857 sayılı İş Kanunu’nun ilgili maddesinde asıl işin, asıl işverenin işçisiyle yürütüleceğini hüküm altına almasına rağmen,

kamuda muvazaalı işçi çalıştırma yoluna gidilmesi, sosyal hukuk devleti ilkelerine açık bir aykırılık oluşturmıştır.

4857 sayılı İş Kanunun 2. maddesinin 6. fıkrasında yer alan alt işveren tanımı değiştirilmemeli ve “asıl işin bir bölümünde işletmenin ve işin gereği ile teknolojik nedenlerle uzmanlık gerektiren işler” ibaresine kamu ve özel kesim işverenlerinin uymamasına ağır müeyyideler getirilmelidir.

Alt işveren konusunda kamu işyerleri kötü bir örnek olduğundan, 4857 sayılı İş Kanunun 2. maddesinin 8 ve 9. fıkraları olarak 01.07.2006 tarihinde 5538 sayılı Kanunun 18. maddesi ile düzenlenen ve “kamu kurum ve kuruluşları ile bunların doğrudan veya dolaylı olarak sermayesinin en az yüzde ellisine sahip olduğu ortaklıklara” ayrıcalık getiren hükümler madde metninden çıkarılmalıdır.

Belediyeler Kanunu’nun 67. maddesi, aynı paralelde olduğundan taşeron işçi çalıştırma yaygınlık kazanmıştır. Asıl işveren ve alt işveren

işçileri her açıdan ayrımcı bir uygulamaya dönmüştür. Bu işçiler yardımcı nitelikte bir iş yapmadıklarından, kadroya geçmeyi çoktan hak ediyorlar.

Ülkemiz tarafından 1960 yılında kabul edilerek iç hukuk normu haline gelen Bir Amme Makamı Tarafından Yapılan Mukavelelere Konulacak Çalışma Şartlarına İlişkin 94 sayılı ILO Sözleşmesi hükümlerine uyulmalıdır.

6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununun “Toplu iş sözleşmesinden yararlanma” başlıklı 39. maddesine aşağıdaki hüküm ilave edilmelidir.

“Aynı işkolunda çalışıyor olmak koşuluyla alt işverenin işçileri asıl işverenin taraf olduğu toplu iş sözleşmesinden taraf işçi sendikasına üye olmak veya dayanışma aidatı ödemek koşuluyla yararlanırlar.”

Çalışanların haklarını arama, koruma ve geliştirme bakımından endüstriyel demokrasi olarak görülen bireysel ve toplu iş hukuku batı değerleri paralelinde bir çevreye getirilmelidir. Ülkemizin AB üyelik sürecinde en önemli müktesebatı olarak bilinen “İstihdam ve sosyal politika” gereklerinin yerine getirilmesi için iş mevzuatımızda çalışanların haklarını koruyan ve geliştiren değişikliklere gidilmelidir.

Alt işveren uygulaması ile işyerinde eşit davranma ilkesi bozulmaktadır. Her şeyden önce, bu soruna bir çözüm getirilmelidir. Aynı işyerinde çalışan işçilerin statülerinden dolayı farklı uygulamalar gidilmemesi gerekir.

İşçi ve işveren talepleri, hukuk kuralları kapsamında ve sosyal diyalog ile ele alınmalıdır. Ucuz işçilik, bir sömürü aracı olmaktan çıkarılmalıdır. Çalışanları korumasız bırakan mevzuatımız yeniden ele alınmalı, gerekli olan değişikliklere gidilmelidir.

Çalışanları korumayan hiç bir sistemin başarılı olma şansı yoktur. Esnek çalışma biçimleri ile yasal ve anayasal yükümlülüklerden kaçmanın bir aracı olmuştur. İşyeri ve işletme birlikteliğini bozan alt işveren uygulamalarına bakıldığında, başta muvazaa olmak üzere düşük ücret ile çalıştırma, iş güvencesinden kaçınma, asıl işverenin toplu iş sözleşmesinin uygulanmaması için işverenlerin maliyetlerini azaltan bir istihdam biçimi olarak kullanılmaktadırlar.

“Özel İstihdam Büroları Aracılığı İle Geçici İş İlişkisi”

Enis BAĞDADIÖĞLU

TÜRK-İŞ Araştırma Müdür Yardımcısı
enisbagdadioglu@gmail.com

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından 26-27 Eylül 2013 tarihlerinde toplanmaya çağırılan “10. Çalışma Meclisinin gündem konularından birisi de “Özel İstihdam Büroları Aracılığı İle Geçici İş İlişkisi” olmuştur. Konu, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı’nca 2013 Mayıs ayında düzenlenen ‘Çalışma Meclisi Hazırlık Toplantısı’ gündem başlıkları arasında yer almış ve fakat TÜRK-İŞ, bu konuyu görüşmek üzere oluşturulan çalışma grubunda yer almamıştır.

Çalışma Meclisi’ne sunulan raporlar arasında yer alan “Özel İstihdam Büroları Aracılığı İle Geçici İş İlişkisi” raporunun sunuşunda Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı “Bu yönde bir düzenleme ihtiyacı işveren kesimi tarafından sık sık dile getirilmekte” ifadesiyle işverenin talebini ortaya koymuş ve “bir düzenleme yapılması için konu Çalışma Meclisi gündemine alınmıştır” ifadesiyle yapılmak istenilen açıklanmıştır. Aynı sunuşta “işçi kesimi tarafından ‘kölelik düzeninin bir aracı’ olarak nitelendirilerek geçici iş ilişkisine yönelik düzenlemelere karşı durulmaktadır” tespiti de yapılmıştır.

İşverenlerin, yaklaşık on yıl önce gündeme taşınan İş Kanunu değişikliği sırasındaki talepleri arasında “kiralık işçilik” olarak da bilinen özel istihdam büroları aracılığı ile geçici iş ilişkisi kurulmasına ilişkin düzenleme de yer almıştır. TÜRK-İŞ; 4857 sayılı İş Kanunu tasarı halindeyken, tasarının tümünün ruhuna egemen olan esneklik anlayışının bir uzantısı olarak ortaya çıkan ve atipik çalışmaları yasal zemine taşıyan maddelere itiraz etmiştir. Bu maddeler arasında yer alan iki kavrama da, sonucu itibarıyla işçinin ve emeğin sömürüsüne yol açacağı endişesiyle, özellikle karşı çıkmıştır. Bunlar;

- İş Kanunu ön tasarısının 92. maddesinde yer verilen “özel istihdam büroları” ile
- Takip eden 93. maddesinde de yer alan “Mesleki faaliyet olarak ödünç iş ilişkisi” düzenlemeleridir.

İş Kanunu kabul edildiğinde, özel istihdam büroları yeni iş kanununda -işverenlerin ifadesiyle çağdaş iş kanununda- yer almış ancak mesleki faaliyet olarak ödünç iş ilişkisi kanun metninden çıkarılmıştır.

Sosyal taraflar arasında o dönemde yapılan müzakereler sonucu bir uzlaşmaya varılmış olmasına karşın “kiralık işçilik” konusu işveren tarafından sürekli gündemde tutulmakta ve bu konu yine ve yeniden, bu

kez toplanan Çalışma Meclisi’nde gündem maddesi yapılmıştır. Düzenleme ile özel istihdam büroları “aracı büro” konumunun yanı sıra “geçici istihdam bürosu” da yapılmak istenmekte, hukuki açıdan işçinin asıl işverenin geçici istihdam bürosu olması amaçlanmaktadır. İstihdamda esneklik sağlamak isteyen işverenlerin bu yolla amaçlarına ulaşması sağlanmak istenmektedir.

Yürürlükte olan İş Kanununun 90. maddesi ile özel istihdam bürolarına izin verilmiş olup madde başlığı “iş ve işçi bulmaya aracılık” tır. Anılan maddede “iş arayanların elverişli oldukları işlere yerleştirilmeleri ve çeşitli işler için uygun işçiler bulunmasına aracılık görevi, Türkiye İş Kurumu ve bu hususta izin verilen özel istihdam bürolarınca yerine getirilir” denilmektedir.

Yine bu amaçla 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanununun 17 ile 20. maddeleri arasında özel istihdam büroları detaylı olarak düzenlenmiş ayrıca “Özel İstihdam Büroları Hakkında Yönetmelik” yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

Özel istihdam büroları, yasal düzenlemede de yer aldığı üzere, Kurumca (yani İŞKUR) iş piyasasının ihtiyaçları dikkate alınarak belirlenecek sayıda ve aranan koşullar çerçevesinde seçilmek ve izin vermek kaydıyla faaliyetlerde bulunabilmektedir. Halen birçok özel istih-

dam bürosu yasal olarak faaliyetini sürdürmektedir. Özel İstihdam Bürolarının gösterdiği gelişim, ülkenin kamu istihdamından sorumlu tek kurumu tarafından “Özel İstihdam Bürolarına Destek” başlıklı bir açıklama ile 14.09.2013 günü kamuoyuna duyurulmuştur. Anılan duyurudan şu önemli bilgileri edinmek mümkün olmuştur:

- Özel İstihdam Büroları kurulmaya başladığı 2004 yılından bu yana önemli mesafeler kat'etmiştir.
- İŞKUR 9 yıllık süre zarfında 626 istihdam bürosunun açılması için izin vermiştir. Şu an itibarıyla (Eylül 2013) 348 özel istihdam bürosu faaliyetini sürdürmektedir.
- 2004-2012 yılları arasında 93 bin 176'sı kadın, 179 bin 763'ü erkek olmak üzere toplamda 272 bin 939 kişi özel istihdam büroları aracılığıyla işe yerleştirilmiştir.

Açıklamada ayrıca özel istihdam büroları ile ilgili yapılan son değişiklikler ve getirilen kolaylıklar konusunda bilgilere de yer verilmektedir. İşgücü piyasasında görev yapan özel istihdam bürolarının gösterdiği gelişmenin, aynı piyasada görev yapan kamu kurumu tarafından tespiti ve desteklenmesi önemlidir. Bu alanda kamu-özel işbirliğinin ve dayanışmasının başarılı bir örneği olarak dikkat çekmektedir.

Özel istihdam büroları ile ilgili bu veriler Bakanlıkça hazırlanan ve Çalışma Meclisi'ne sunulan raporda da ayrıntılı olarak yer almaktadır. Özel istihdam büroları tarafından dokuz yıllık dönemde işe yerleştirilen yaklaşık 273 bin kişinin 163 bini ön lisans, lisans, yüksek lisans ya da doktora derecesinde eğitime sahiptir. Diğer bir ifadeyle, ağırlıklı olarak nitelikli ve eğitilmiş işgücünün işe yerleştirilmesi söz konusudur.

Peki, aynı dönemde devletin istihdam kurumunda durum nedir? Bununla ilgili herhangi bir veri raporda yer almamaktadır. Ancak Kurum verilerinden yararlanarak bir tespitte bulunmak mümkündür: Anılan 2004-2012 arası 9 yıllık dönemde Kurum tarafından 1 milyon 709 bin kişi yurtiçinde işe yerleştirilmiştir. Ayrıca yurtdışında istihdamda aracılık edilen 535 bin kişi bulunmaktadır. Sadece geçtiğimiz yıl içinde 556 587 bin kişi İŞKUR tarafından işe yerleştirilmiştir. Bunların yaklaşık 419 bini ise özel sektörde olmuş ve bunların 113 bini de sanayi sektöründe istihdam edilmiştir.

İstihdam hizmetlerinin değişen siyasal, toplumsal ve ekonomik ortamı dikkate alan bir stratejik plan çerçevesinde düzenlenmesi esastır. TÜRK-İŞ, son yıllarda ülkemizde kamunun küçültülmesi anlayışı ve bu anlayışın sonuçlarından biri olarak iş bulma ve işe yerleştirme işinin özel bürolara terkedilmesi şeklindeki yaklaşımı geçmişten bu yana benimsememektedir. Bu kapsamda devletin istihdam kurumunun, etkinliğini azaltacak girişimler karşısında daha duyarlı olması gerekmektedir. Kamu istihdam hizmeti, işsizliğin toplumsal ve ekonomik etkilerine ilişkin olarak ortaya çıkan tepkilerin ve duyarlılıkların sonucudur. Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) 2 sayılı sözleşmesi “işsizlik” hakkındadır. Özellikle ekonomik kriz döneminde hızla yaygınlaşan işsizlik ile birlikte işçi istismarı artmış, özellikle özel istihdam bürosu adı altında ortaya çıkan birtakım kuruluşlarca çaresiz insanlar sömürülmüştür. Yapılan düzenlemelerle işe aracılıkta kamu tekeli getirilmiştir.

1990'ların liberal ekonomi anlayışı ve küreselleşme ortamı içinde, kamu istihdam hizmetleri de piyasalaştırılmak istenmektedir. TÜRK-İŞ, özel istihdam bürolarının faaliyeti-

nin genişlemesine zemin hazırlayacak girişimlere, yani belli bir dönem sonunda, iş bulma ve işe yerleştirme işinin devlet işi olmaktan çıkarılması ihtimaline de yol açabilecek düzenlemelere ilkesel olarak karşı çıkmaktadır. Çünkü böylesi bir durumda, işgücü arzı ile işgücü talebinin işverende birleşmesi gibi tekelsel bir yapı ve bir sonuç ortaya çıkacaktır. Bu durum, sendikal örgütlenmenin de en büyük engeli olacaktır.

Ülkemiz, ILO'nun 181 Sayılı Özel İstihdam Büroları Sözleşmesini daha imzalamamıştır. Öncelikle yapılması gereken bu sözleşmenin bir an önce imzalanması ve çalışanların güvenceye kavuşturulmasıdır. Bu sözleşmenin temel ilkeleri arasında, çalışanların kötü niyetli uygulamalara karşı korunması, toplu pazarlık hakkı ve sendika özgürlüğünün sağlanması gibi esaslar belirtilmiştir. ILO'nun 188 sayılı tavsiye kararında da işçilerin korunması hususu bir kez daha vurgulanmıştır.

Ülkemizde işgücü gerçek manada korunamamaktadır. Özel istihdam büroları mevzuatının daha da serbestleşmesi ile kural dışı çalışma ve kayıtdışılık -yasal koruma altında- meşrulaştırılmış olacaktır. Özellikle denetimin sınırlı ve kayıtdışı istihdamın yaygın olduğu ülkemiz işgücü piyasası bakımından bu husus ayrı bir önem taşımaktadır. İşgücü piyasasının yapısı, iç mevzuatımız (bireysel iş hukuku, toplu iş hukuku ve sosyal güvenlik hukuku) gerekli olan güvenceleri sağlamamaktadır.

TÜRK-İŞ; zaten var olan yapıda bile yeteri düzeyde korunamayan işçi ve işçi emeğinin daha da korunamaz hale gelme olasılığını temel alarak getirilmek istenen bu düzenlemelere karşı çıkmaktadır.

TÜRK-İŞ; “istihdamı artırmak” amacı gerekçe gösterilerek işgücü piyasalarına esneklik sağlayan atipik çalışma biçimlerinin eklenmesi ve

esnekliği yaygınlaştırma girişimlerini, yeni sorunlar doğuracak ve iş barışını bozacak uygulamalar olarak değerlendirmektedir.

Özellikle İş Yasası taslağında yer alan ve görüşmeler sonucunda kabul edilmeyen düzenlemelerin yeniden, ısrarla gündeme getirilmesi ve bu yönde düzenleme yapılmak istenmesi sosyal diyalogu zedeleyen ve sosyal taraflar arasında güven duygusunu ortadan kaldıran bir tutumdur.

Geçmiş dönemden hatırlanacağı üzere, işverenlerin talebi doğrultusunda “Özel İstihdam Büroları aracılığıyla geçici iş ilişkisine mesleki faaliyet olarak imkan tanınması” düzenlemesi 5920 sayılı Kanun Tasarısı ile 2009 yılında yine yapılmak istenmiştir. İlgili tasarıda, işçilerin özel istihdam büroları tarafından belirli sürelerle değişik işverenlere kiralanması, işçilerin her türlü haktan yoksun ve düşük ücretlerle, insan onuruna yakışır iş kavramından çok uzak bir biçimde çalıştırılması durumu söz konusu olmaktadır. İşçi kesimi getirilen düzenlemeyi “çalışma barışını bozacak, işçilerin örgütlenmesine engel olacak ve işçilerin güvencesiz ortamda insan onuruna yakışmayan bir ücret düzeyinde çalıştırılmasına neden olacak” uygulama olarak değerlendirmiş ve Sayın Cumhurbaşkanı’ndan kanun teklifinin veto edilmesi istenmiştir. İşçi kesiminin bu talebi Sayın Cumhurbaşkanı tarafından uygun bulunmuş ve yapılan düzenleme TBMM’ne iade edilmiştir.

Türkiye’de öncelikle yapılması gereken, demokratikleşme sürecinin çalışma hayatı mevzuatını da kapsayacak şekilde genişletilmesi ve hızlandırılmasıdır.

Toplumun temelini oluşturan özgürlük, demokrasi, insan haklarına saygı ile hukukun üstünlüğü kavramlarının ortak paydası, bileş-

kesi sendikal hak ve özgürlüklerdir. Türkiye’de çalışma hayatının uluslararası hukuk, norm ve standartları temel alınarak yasal düzenlemelerde ve uygulamada egemen olması çabaları önemini korumaktadır.

Ancak, uygulanan ekonomik ve sosyal politikaların çalışma hayatına yansımaları, işçilerin yaşama koşullarının bozulması ve kazanılmış hakların tartışma konusu edilmesi olmaktadır. Zaten mevcut haliyle bile yeteri seviyede korunamayan işçi ve işçi emeğinin daha da korunamaz hale gelmesine yol açacak düzenlemeler ısrarla gündemde tutulmakta, ortamın uygun olduğu var sayılan durumlarda tekrar ortaya çıkarılmaktadır.

Geçici iş ilişkisinin özel istihdam büroları aracılığıyla kurulmak istenmesi hizmet alım sözleşmeleri adı altında düşük maliyetli işgücü temini için taşeron firmalarının bir nevi işgücü kiralama bürosu haline dönüştürülmesi anlamındadır. Küresel rekabette başarı için ekonominin sosyal politikalarla ve koruyucu iş yasalarıyla oluşan yapısı esneklik, serbestleşme, kural azaltma düzenlemeleriyle değiştirilmek istenmektedir.

Geçmiş döneme bakıldığında, insanların istikrarlı bir şekilde istihdam edilmeleri ve düzenli bir gelire sahip olabilmeleri nispeten sağlanabiliyordu. Bu yapıda, ücretli çalışanların sayısı giderek artmış, milli gelirden alınan pay giderek yükseltilebilmiştir. Ancak günümüzde bu durum söz konusu değildir. Ekonomik büyüme yeterli ücretle istihdam sağlayamayacak ya da yoksulluğu azaltamayacak kadar yavaş gelişmektedir. Özellikle ekonomide yaşanan küresel krizin istihdamı olumsuz etkilemesi ve işsizliğin yaygınlaşması, işgücü piyasasını esnekleştirme yönündeki çabalara yoğunluk kazandırmıştır. Ancak amaç istihdamın artırılması ve işsizliğin

azaltılması değil, küresel rekabeti sürdürebilmek için işgücü maliyetini daha da düşürmektir.

Dünya daha ileri düzeyde ekonomide bir bütünleşmeye doğru giderken izlenen çizgi dolambaçlı ve eşitsiz olmuştur. Bu yeni yapılanmada sermaye kesimi işgücüyle karşılaştırıldığında daha kazançlı çıkmıştır. Çalışanların yaşamlarını sürdürebilmek için bir işe ihtiyaçları olduğu gerçeği ile hayatları esir alınmak istenmektedir.

İşgücü piyasasında çalışanların sürekliliğine ihtiyaç vardır ve bunun verimlilik için gerekli bir unsur olduğu kabul edilmektedir. Esneklik ve güvencenin birlikte düşünülmesi gerektiği açıktır ve sürekli istihdam edilen işgücünün verimli olduğu da bilinmektedir. Ancak esnekliğin bir “çirkin yüzü” olduğu da göz ardı edilmemelidir. Getirilmek istenen düzenleme “kolay ve ucuz işten çıkarma” arayışlarının bir sonucudur.

Esnek güvence konusunda sürekli emsal gösterilen Avrupa Birliği uygulamaları ile ülke modellerinin doğru değerlendirilmesi gerekmektedir. İşgücü piyasasının esnek olduğu ülkelerden söz ederken, işe almanın ve çıkarmanın kolay, işgücü devrinin yüksek olduğu, bu sayede istihdamın yüksek ve işsizliğin düşük olduğu ileri sürülmektedir. Ama nedense bu ülkelerde işsizlik ödemelerinin de yüksek olduğu ve aktif işgücü piyasası politikalarının etkin biçimde uygulandığı gerçeği ihmal edilmektedir.

Ülkemizdeki esneklik tartışmalarında, gelir ve istihdam güvencesi boyutu bir bütün olarak dikkate alınmamaktadır. Sıklıkla örnek verilen Hollanda’da sendikalaşma oranı yüzde 23 ve fakat toplu iş sözleşmesi kapsamında olanların oranı yüzde 80 civarındadır. Endüstri düzeyinde sosyal diyalog toplu iş anlaşmalarıyla sağlanmaktadır.

Amaç sadece bir işe sahip olmak değildir. Kişiler kendilerine, aileleriyle birlikte insan onuruna yaraşır bir yaşamı sağlayabilecek geliri elde etmek, güvenli koşullarda ve temel haklarını kullanarak çalışmak istemektedir.

Esneklik ile ilgili düzenlemelerde temel varsayımlardan birisi de -kiralık işçilik düzenlemesinin gerekçesinde olduğu gibi- Türkiye’de işgücü piyasasının katı olduğudur. Bu belirleme bir “şehir efsanesi” olarak sık sık dile getirilmekte ve bu koşullarda rekabeti sürdürmenin güçlüğü ileri sürülmektedir.

Türkiye’de işgücü piyasasının katı olduğunu iddia etmek kolay ve fakat kabul etmek oldukça zordur.

- Ülkemizde 2012 yılı itibariyle sosyal güvenlik kapsamındaki işçilerin yüzde 93’ü özel sektördedir.
- Kayıt dışı istihdam ücretli-yevmiyeli kesimde yüksektir. Her beş işçiden biri kayıt dışı istihdam edilmektedir.
- Sosyal koruma ücreti olması gereken asgari ücret, özel sektörde çalışan işçilerin, örneğin 2012 Aralık ayı itibariyle yüzde 43’ünün sosyal güvenlik primine esas geliridir. Asgari ücretin biraz üstünde prim ödeyenleri de ilave ettiğimizde bu oran yüzde 70 olmaktadır.
- Devletin resmi istatistik kurumu tek bir işçinin geçim koşulları için gerekli tutarı 2012 sonu itibariyle aylık net 1.025 lira olarak hesaplamış, ancak işveren-hükümet kesimi asgari ücreti net 773 lira olarak belirlemiştir.
- 2013 Haziran itibariyle; kamuda ortalama aylık kazanç 2.421 liradır. Özel kesimde ise 1.563 liradır. Aynı dönem-

de aylık asgari ücret ise 979 liradır ve bu tutarlar brüttür.

- İş Kanununda haftalık çalışma süresi 45 saattir. Bir yılda yapılacak fazla çalışmaların toplam süresi ise 270 saat ile sınırlandırılmıştır. Dolayısıyla işçilerin bir yıl içinde haftalık ortalama çalışma süresi en fazla 50,2 saat olabilecektir. Ancak TÜİK verilerine göre; haftada ortalama 50 saatten fazla çalışanların tüm ücretliler içindeki payı yüzde 42 civarındadır. Türkiye’de fiili çalışma süreleri -özellikle de kayıt dışı çalışan- özel sektör işçileri açısından yasal üst sınırın çok daha üstünde gerçekleşebilmektedir.
- Çalışma sürelerindeki artış işçilerin gelirine yansımamaktadır. İşçiler fazla çalışmakta ve fakat fazla çalışma ücreti ödenen yerler çok kısıtlı olmaktadır. Özellikle denkleştirme, telafi çalışması gibi düzenlemelerden sonra fazla mesai ücreti ödenmesi istisna bir uygulama olmuştur.
- 2013 Temmuz ayı itibariyle sendikalaşma oranı yüzde 8,88’dir. Toplam sendikalı işçi sayısı 1 milyon civarında ve de ağırlıklı olarak halen kamu kesimindedir.
- Toplu sözleşme kapsamındaki işçi sayısı halen ve sadece 657 bin civarındadır. Özel sektörde istihdam edilen her yüz işçiden sadece 4’ü toplu sözleşmeden yararlanabilmektedir.
- Toplu iş sözleşmesi yapılan yerlerde ücret yanı sıra ikramiye, sosyal haklar ve ödemeleri mevcuttur. Ancak İstanbul Sanayi Odası’nın 500 Büyük Firma Anketi sonuçlarından görüleceği üzere, işgücü maliyetinin toplam satış

hasılatı içindeki payı -özel firmalar- itibariyle sadece yüzde 5 civarındadır.

- İşgücü piyasasının katı olduğu söylenen ülkemizde, hem de kayıtlı ve örgütlü büyük sanayi işyerlerinde bile işçi devri yüzde 40’lara ulaşmaktadır.
- Türkiye’de, hem de ekonomik kriz döneminde milyonlarca işçi “istifa” ederek işten ayrılabilmektedir.

Temel yaklaşımın işgücü maliyetini düşürmek amacı taşıdığı bir yapıda sağlanan istihdamın “insana yakışır” düzeyde olmayacağı açıktır. Çalışma ve yaşama koşulları daha da olumsuz olacak, ortaya çıkan durum “yeni kölelik düzeni” olacaktır. Özel istihdam büroları aracılığıyla geçici iş ilişkisi kurulması uygulamasının olduğu çoğu AB ülkesinde var olan çalışma ve yaşama koşullarının “kiralık işçi” aleyhine geliştiği ortaya çıkmıştır.

TÜRK-İŞ, özel istihdam bürolarının emek sömürüsüne yol açma olasılığını her zaman için göz önünde bulundurmakta ve “iş bulma/işe yerleştirme” işinde, işveren tekeli kurulmasına ve işgücü maliyetlerinin bu yolla düşürülmesine karşı çıkmaktadır.

Çağdaş devlet, sadece kişi hak ve özgürlüklerini tanımakla yetinen bir yapıda örgütlenen değil, aynı zamanda kişilerin insan onuruna yaraşır bir yaşam düzeyine ulaşmasını sağlamaya dönük düzenlemeleri gerçekleştiren, bu yapının oluşmasını sağlayacak kurumlara yer veren bir yapıdır. Toplum içinde onurlu yaşamı sağlayacak koşulların oluşturulması esas itibariyle sosyal devlet anlayışıyla başlamaktadır.

Öncelikle yapılması gereken, işçi hak ve özgürlüklerinin evrensel ilke ve standartlara uygun olarak düzenlenmesi, yaşam ve çalışma koşullarının temel insan haklarına uygun olarak geliştirilmesi olmalıdır.

Sharan Burrow Uluslararası Sendikal Hareketi Değerlendirdi

Uluslararası Sendikalar Konfederasyonu-ITUC Genel Sekreteri Sharan Burrow, Uluslararası Çalışma Örgütü-ILO'nun web sitesinde yayınlanan röportajında, sendikal hareketin 2013 yılındaki kazanımlarını ve 2014 yılında karşı karşıya kalacağı zorlukları değerlendirdi. 2014 yılının Mayıs ayında Berlin'de gerçekleştirilecek olan ITUC Kongresinden beklentilerini de anlatan Burrow, işçi hakları için verilen mücadelede ILO'nun önemine de değindi.

2013 yılında yürürlüğe giren ILO Sözleşmesi ile ev işlerinde çalışanların insan onuruna yakışır koşullarda çalışabilmeleri için önemli bir adım atıldığını ifade eden Burrow, hali hazırda 11 ülkenin Sözleşmeyi onayladığını, pek çoğunun da yakında onaylamasını beklediğini söyledi. Dünyanın en zengin ülkelerinden birisi olan Katar'da işçi hakları için başlatılan uluslararası kampanyanın küresel ölçekte sömürüye dikkat çektiğini söyledi. Reform için baskı oluşturmaya devam edileceğini belirtirken; Katar'da gerçekleştirilecek Dünya Kupası vesilesiyle FLFA'nın da ILO'nun temel standartlarının karşılanması için en üst düzeyde ısrar etmesini kayda değer bulduğunu ifade etti.

Katar'ın yanı sıra pek çok ülkede insanların kölelik koşullarında çalıştırıldığını, bunlara karşı mücadele ettiklerini söyleyen Burrow, 2013 yılının işçiler açısından ilerleme kaydedilen bir yıl olarak değerlendirilebileceğini düşündüğünü belirtti. Özellikle gençler için olmak üzere, örgütlenmeye yaratıcı yaklaşımlar geliştirdiklerini, uluslararası sendikal dayanışmayı gerçek anlamda artırdıklarını, uluslararası kampanyalarla işçi haklarının ihlal edildiği ülkelerde küresel bloklar oluştur-

mada başarılı olduklarını söyledi. OECD Çokuluslu Şirketler Rehberinin bir şekilde kullanılmasında ve küresel federasyonların yeni küresel çerçeve anlaşmaları oluşturmada sendikal hareket adına başarı elde edildiğine değindi. Burrow, Bangladesh'te Rana Plaza'da yaşanan ve 1100 işçinin hayatını kaybetmesi ve 2.500 işçinin yaralanması ile sonuçlanan felaket sonrası, UNI ve IndustriALL'un tüm karşı koymalara rağmen, ana giyim markalarını iş güvenliği konusunda uluslararası sendikal hareketle birlikte çalışmaya ikna ettiklerini söyledi. Sonuç olarak, çeşitli ülkelerde sendikalarının üye sayılarının arttığını, özellikle Gürcistan'da çok önemli ilerlemeler sağlandığını ve işçilerin yaşamlarını iyileştirecek reformlar yapıldığını söyleyerek, sendikal hareketin 2013 yılında güç kazandığını söyledi.

Burrow, bunların yanında insanların hükümetler ve politikacılar tarafından oldukça fazla beklentisi olduğunu, ama bu beklentilerle yapılanlar arasında büyük bir uçurum olduğunu ifade etti. 2008 krizinden sonra, temel reformlar yapma konusunda verilen sözlerin tutulmadığını, eşitsizliğin arttığını, iklim değişikliğinin tehlike oluşturduğunu söyledi. Rusya'da gerçekleştirilen G20'de bir hareketlilik yaşandığını ve bildiride sendikal hareketin endişelerine yer verildiğini, ancak kararlılıkla takip edilmediğini belirtti. Somut ilerleme olarak sadece, G20 işverenleri ile iş ve çiraklık konusunda yapılan anlaşmayı gösterdi. Ayrıca, Dünya Bankasının borçlandırma prosedüründe çalışma standartlarını dikkate alması konusunda ilerleme kaydedildiğini, IMF'nin söylemlerinde eşitsizlikten ve ekonomik faaliyetin meyvelerinin

paylaşılmasına gerek olduğundan bahsettiğini, toplu pazarlığın nihayet ekonomik iyileşme ve zenginlik için kaçınılmaz bir araç olarak görüldüğünü ifade etti. Bu çerçevede; özellikle, Avrupa'da yaygınlaşan kemer sıkma politikalarının sona erdirilmesi gerektiğini belirtti.

Burrow, Mayıs ayında Berlin'de yapılacak 3. Dünya Kongresi'nin yenilikçi bir Kongre olacağını ve güçlü bir eylemsel çerçeveye odaklanacağını söyledi. Sendikal hareketin temel sıkıntılarını dikkate alacak şekilde Kongre çalışmalarının devam ettiğini belirtti ve eylem için hedeflenen üç temel noktayı şöyle özetledi:

-Sendikal büyüme, ortak örgütlenme, küresel temalar üzerine stratejik kampanyalar, kayıt dışında örgütlenme, örgütlenme ve toplu pazarlık hakları için uluslararası kapasitenin inşa edilmesi.

-Sürdürülebilir işler, güvenceli gelir, sosyal koruma, iş güvencesi, iklim değişikliği, yoksulluk, mali reformlar, küresel ekonomi.

-Hakların realizasyonu, riskli ülkeler için eylem planları hazırlamak, en kötü şekilde işçi hakkı ihlali yapan ülkeleri "izleme listesine" almak, işçi haklarına, ekonomik ve sosyal adalete saygı duyulmasını sağlamak için taktik ve strateji geliştirmek.

Bu üç temel noktada, ILO'nun standartları ve teknik çalışmalarıyla sosyal adalet için çok önemli bir role sahip olduğunu söyleyen Burrow; Kongrenin, karmaşık problemlere yenilikçi çözümler getireceğini ve dayanışma için uluslararası sendikal hareketin tüm potansiyelini ortaya çıkaracağını belirtti.

“G20 İstihdam ve Büyüme Krizini Göğüslemeli”

Şubat'ın ilk haftasında, Sydney'de bir araya gelen G20 İstihdam Çalışma Grubu, Avustralya'nın başkanlığını yürüttüğü 2014 dönemi önceliklerini görüştü. Toplantı, ekonomik kriz sonrası büyümenin sadece “bazı” G20 ülkelerinde ve sınırlı düzeyde görüldüğü bir dönemde yapıldı.

Dünyanın en büyük 20 ekonomisine sahip ülkelerin sendika liderlerinin temsil edildiği L20; söz konusu toplantıya sunduğu bildiride, bu sınırlı büyümenin kırılgan olduğunu, risklerin devam ettiğini, iyileşmenin zayıf olduğunu, ILO'nun istihdam eğilim raporunda da ifade edildiği gibi istihdama bir katkısının olmadığını belirtti. Giderek artan ve 2013 yılı itibarı ile 202 milyona ulaşan dünya işsiz sayısının ve özellikle pek çok G20 ülkesinde yetişkin işsiz sayısını ikiye katlayan genç işsizliğinin kabul edilemez olduğunu ifade etti. Önlem alınmazsa bu sorunun yapısal bir soruna dönüşeceği konusunda uyarıda bulundu. Sonuç olarak L20, G20'nin öncelikli olarak, dünyayı kasıp kavuran iş ve istihdam

krizi ile mücadele etmesi gerektiğini belirtti. Kaliteli işler yaratılmasını ve bunu sağlamak için oluşturulacak politikaların ulusal büyüme planlarına da derz edilmesini istedi.

Dönem başkanı ülkenin işçi sendikaları konfederasyonu ACTU Dış ilişkiler yetkilisi Grant Belchamber; İstihdam Çalışma Grubu toplantısında, L20'nin görüşleri çerçevesinde sürdürülebilir iyileşmeyi engelleyen konuları altı başlık altında özetledi:

Politika entegrasyonu-Makroekonomi, maliye ve işgücü piyasaları ile ilgili koordine edilmiş, birbiri ile uyumlu politika paketlerine ihtiyaç bulunmaktadır.

Yatırım-Büyüme öncesi makro politikalarla daha üretken bir yatırımın desteklenmesi gerekmektedir.

Altyapı yatırımı-G20 ülkelerinin büyük çoğunluğunda kamu altyapı yatırımlarına ihtiyaç bulunmaktadır.

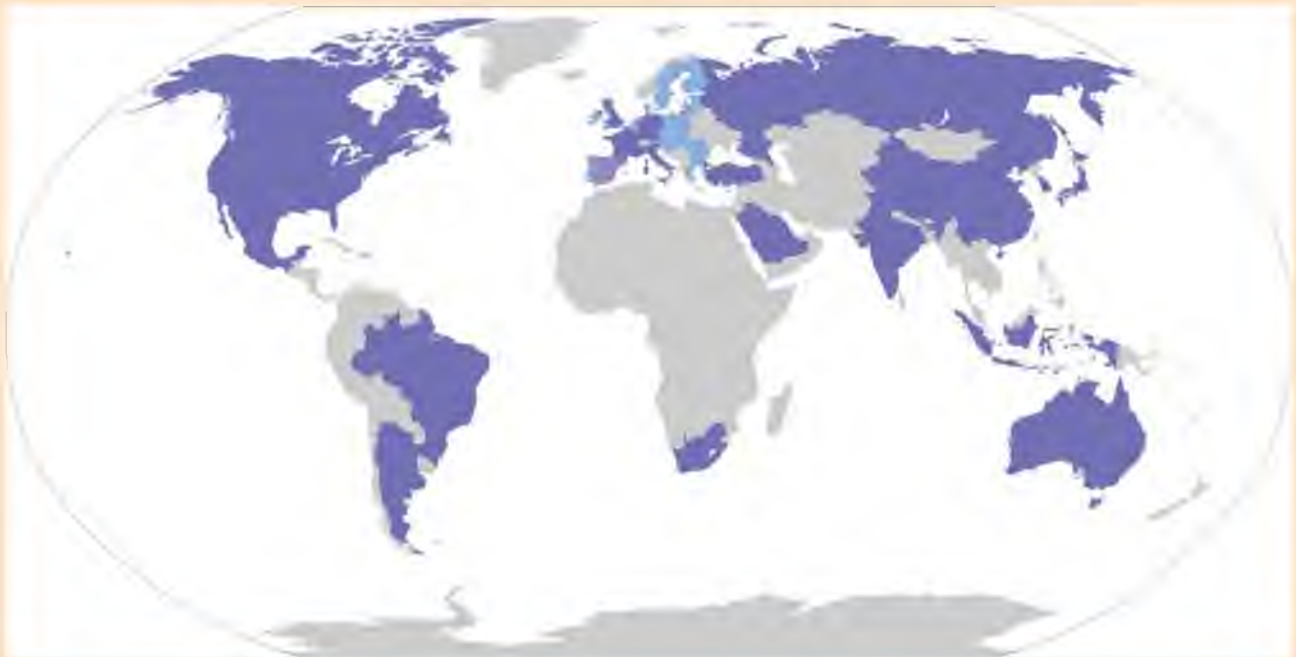
Eşitsizlik-Büyüme için kötü olduğu gibi emeğin payının giderek azalmasına da neden olmaktadır. Bunu durdurmak için asgari ücret ve toplu pazarlık gibi mekanizmalarla

güçlü ücret tabanı oluşturulması gerekmektedir.

İçerme-Politikalar; kaliteli çıraklık, gençlere verilecek garantiler ve genel olarak daha iyi çocuk bakımı, küresel tedarik zincirlerinde iş güvenliği sağlayan aktif işgücü piyasası politikaları (kadınlar, gençler, azınlıklar ve engelliler için) ve beceri ile yeteneklerin geliştirilmesine odaklanmalıdır.

Kayıt dışılık-İşçi haklarını ve sosyal koruma tabanını güçlendirmek suretiyle kayıt dışı, kayıt altına alınmalıdır.

L20 konuyla ilgili yaptığı açıklamada, G20 politikacılarının halk nezdinde yeniden güven kazanması için yapılması gerekenlerin, bu altı konu başlığı altında yer aldığını ifade etti. L20 ve işveren kesimini temsil eden B20'nin G20 sürecine katkı sunabileceğini belirtti. Şu an yürütülen kaliteli çıraklık inisiyatifinde olduğu gibi sosyal tarafların, alt yapı finansmanı, iklim değişikliği, sorunlu tedarik zincirleri ve kayıt dışı gibi alanlarda da önemli katkılar sunabileceğini ifade etti.

Küresel Ekonomi Düzeninde Nasıl Bir Sendikacılık?

Burak EKMEKÇİOĞLU

TÜRK-İŞ Dış İlişkiler Uzmanı
intdept@turkis.org.tr

46

Bilindiği gibi küreselleşmenin emek piyasası üzerindeki etkisi yadsınamaz derecede önemli. Şöyle ki, küresel ekonominin sahip olduğu dinamizm çalışma hayatında kuralsızlaşma başta olmak üzere, bilişim teknolojilerine ağırlık verilmesi suretiyle işgücüne olan ihtiyacın azalması gibi birtakım olumsuz etkileri beraberinde getirmiştir. Dünya üzerindeki ulaşımın kolay hale dönüşmesini de düşünecek olursak, tek bir küresel piyasa oluşturulması durumu ile karşı karşıya olduğumuz gerçeğinin farkına varırız.

Günümüzde oluşturulmaya çalışılan söz konusu bu küresel piyasa 3 temel unsur üzerinde şekillenmektedir; ekonomik anlamda hızlı büyüme, emek piyasasına ilişkin politikalarda esneklik, adaletsizlik ve cinsiyetler arası eşitsizlik.

Geçtiğimiz son 40 yıl içerisinde özellikle başta Almanya, ABD ve Japonya olmak üzere yüksek gelir oranına sahip Birleşik Krallık, Avustralya, Kanada, Fransa, İtalya, Danimarka ve Hollanda gibi ileri ekonomilerde günün rayicine göre

ayarlanmış ücret paylaşımına baka-
cak olursak aşırı bir düşüş olduğunu
gözlemliyoruz. Öte yandan verimlilik
ve gerçek ücretler arasında da son
10 yılda ters bir orantı gözlemlen-
mektedir. Yani dünya ortalamasına
bakıldığında iş piyasasında verimli-
lik artarken gerçek ücretler tam ter-
sine düşüş eğilimindedir.

Bu da şunu gösteriyor ki, ekono-
mik kalkınma oranı ile adaletsizlik
ve gelir dağılımı doğrudan doğru-
ya ters orantılıdır. Yani küreselleş-
me süreci, ekonomilerin gelişmesi
ile gelir dağılımındaki eşitliğin ters
orantılı biçimde ilerlemesi üzerine
kurgulanmıştır.

Sadece Kuzey Amerika, Avust-
ralya ve coğrafi sahaya dağılımı açı-
sından az nüfusa sahip Rusya'nın
kuzeyi ile İskandinav ülkeleri hariç
şu an dünya üzerinde günde 1 USD
ile yaşayan nüfus oranı oldukça yük-
sektir.

Bu noktada Birleşmiş Milletlerin
(BM) Yoksulluk tanımını hatırlamak
faydalı olabilir. BM yoksulluk kavra-
mını iki şekilde tanımlamaktadır;

1) 'Esasen yoksulluk tercihlerden
ve olanaklardan feragat etmenin yanı
sıra insanlık onuruna da aykırı bir
durumdur. Yani topluma etkin bir bi-
çimde dâhil olabilmek için gerekli en
temel kapasiteden yoksun olmaktır.
Bir aileyi besleyebilmek ve giydirebil-
mek için yeterli ölçüde mali güce sa-
hip olamamak, okula gidememek ya
da tıbbi bakım görememek, üzerinde
kendi yiyeceğini yetiştirebileceği bir
toprağa veya geçimini sağlayabileceği
bir işe sahip olmamak ve kredi ola-
naklarına erişim sağlayamamak yok-
sul olmak demektir'.

2) Yoksulluk, güvencesiz olmak
ve güçsüz olmakla beraber bireyle-
rin, hane halkının ve toplulukların
dışlanması anlamına gelir. Yoksul-
luk şiddete yatkınlığı içerisinde bu-
lunduran, temiz su veya hijyenden
yoksun, kenarda, köşede kalmış, kı-
rılğan ortamlarda yaşamaya delalet
eden bir olgudur.

Hatırlanacağı üzere, 2000 sene-
sinde BM bünyesinde gerçekleştirilen
Özel Oturum'da 8 maddelik
Milenyum Hedefleri belirlenmişti.
Söz konusu hedefleri bir kez daha
anımsatalım;

1. Aşırı derecedeki yoksulluk ve açlığı ortadan kaldırmak
2. Evrensel anlamda temel eğitimi hayata geçirmek
3. Kadına salâhiyet vermek ve cinsiyet eşitliğini teşvik etmek
4. Çocuk ölümlerini azaltmak
5. Ana sağlığını iyileştirmek
6. HIV/AIDS, sıtma ve diğer hastalıklar ile mücadele etmek
7. Çevresel sürdürülebilirliği sağlamak
8. Kalkınma için küresel ortaklık meydana getirmek

Uluslararası Çalışma Örgütü ILO'nun 2012 tarihli Küresel İstihdam Eğilimi başlıklı raporunda küresel boyuttaki işsiz sayısının 197 milyona ulaştığı kaydedilmiştir. Rapor küresel ölçekli işsizlik oranının ise %4,4 olduğunu vurgulamıştır. Yine Raporda dünya genelindeki 15-24 yaş arasındaki gençlerin işsizlik oranının ise %12,4 olduğu belirtilmiştir. İstihdama ilişkin karşılaşılan bu tablonun temelinde yatan en önemli sorunların başında kayıt dışı ekonomi, a-tipik çalışma biçimleri ve göçmen işçilik gelmektedir.

Gayr-i Safi Yerel Hâsıla yüzdesi üzerinden bölgesel anlamda sosyal korumaya ilişkin yapılan kamu harcaması oranlarına bakılacak olunursa, sosyal güvenlik ve sağlık harcamalarında en yüksek orana Batı Avrupa sahiptir. Batı Avrupa'yı sırasıyla Orta ve Doğu Avrupa, Kuzey Amerika, Kuzey Afrika, Bağımsız Devletler Topluluğu, Latin Amerika ve Karayipler ile Arap Ülkeleri, Asya Pasifik Ülkeleri ve Sahra Altı Afrika'sı takip etmektedir.

'Sonuna dek yarışmak' yeni küresel düzenin temel ilkelerinden biridir. Bu nedenle uluslararası anlamda son derece yoğun bir rekabet söz konusudur. Rekabet gücünün artırılmasına yönelik uygulamaya ko-

nan yapısal değişikliklerin başında ise üretim maliyetlerin düşürülmesi gelmektedir. Bu kaygı ve dönüşüm neticesinde Kuzey-Güney arasında önceden var olan rekabet Güney-Güney şekline dönüşmüştür.

Bu nokta da ne yapmak gerektiği sorulacak olduğunda 'milli servetin adil çalışma koşulları ve istihdama hizmet edecek biçimde dağıtımını sağlayacak yeterli düzeneklerin oluşturulması gereklidir' demek uygun bir cevap olacaktır. Söz konusu düzeneklerin oluşturulmasında birincil koşul örgütlenme ve toplu pazarlığın sağlıklı biçimde işletilmesidir. Bir diğer önemli unsur ise mevcut mali politikaların ve vergi sistemlerinin adil gelir dağılımına uygun olarak yeniden yapılandırılmasıdır. Adil düzen ve adil gelir dağılımının sağlanması için son olarak emeğin insan onuruna yakışır işlerde istihdam edilmesi gerekir. Bunun için ise emeğe ilişkin temel standartların her bölge için gelir geçer uygulama haline getirilmesi, istihdam odaklı ekonomi politikaları yürütülmesi, sosyal koruma ve sosyal diyalogun toplumun çalışan tüm kesimleri için uygulanabilir olması gerekmektedir.

Yukarıda belirtilen hususlar ne derecede önem kazanır ise ideal anlamda küreselleşme olgusu o oranda gündeme gelecektir. O halde ideal küreselleşme nedir? İçerisinde bulunduğumuz yüzyılda şahit olmak istediğimiz durum şudur; 'Mevcut küreselleşme sürecinin gerek ülkeler arası gerekse ülkelerin kendi içlerinde dengeli sonuçlar doğurmasıdır. Refah ve zenginliği yaratırken, birçok ülkenin ve halkların da bu zenginlikten nasibini alıyor olmasıdır. Toplumların küreselleşme sürecini şekillendirmede söz sahibi olmalarıdır.

Küreselleşmenin çocuklarımızın daha iyi bir geleceğe sahip olabilme-leri ve insan onuruna yakışır işlerin

tüm çalışan kesimler için erişilebilir hale gelmesi gibi bizler açısından son derece meşru ve haklı bir takım özlemlere cevap verebiliyor olması gerekir. Uluslararası Çalışma Örgütü ILO'nun 1944 tarihli Philadelphia Bildirisinde de öngörüldüğü üzere emeğin ticari bir meta olarak algılanmadığı, sürdürülebilir ilerlemenin esasları olan ifade özgürlüğü ve örgütlenme hakkının korunduğu, herhangi bir yerde var olan yoksulluğun genel anlamdaki refah için tehlike oluşturduğu bilincine sahip bir küreselleşme süreci ideal süreç olarak tanımlanabilir.

Elbette ki bu sürecin yakalanabilmesi için sendikalara büyük görevler düşmektedir. Çünkü takdir edileceği üzere sosyal adaletin gerçekleşebilmesi ancak ve ancak güçlü örgütlülüğünden geçer. Çalışanların seslerini duyurabilmeleri için sendikal yoğunluğa sahip, örgütlü ve amaçları doğrultusunda kenetlenmiş biçimde hareket eden dinamîğe sahip bir çalışma yaşamına dâhil olmaları gerekmektedir. Sendikaların içinde bulunduğumuz yüzyılda işçi hak ve özgürlüklerini daha etkin biçimde savunmaları daha mücadeleci bir yapıya bürünmeleri kaçınılmazdır. Bu bakımdan örgütlenmede yeni yöntemler belirlemek ve toplu pazarlık süreçlerinin iyi işletilmesini sağlayacak, altyapısı güçlü uzman kadrolarla çalışmak hayati derecede önemlidir. Öte yandan sendikaların cinsiyet eşitliği ve özellikle gençlerin istihdamı gibi konularda etkin kampanyalar yürütmeleri, yapıcı nitelikteki endüstriyel ilişkileri teşvik edecek birtakım kurumsal reformlar aracılığı ile çağa ayak uydurmuş, gelecek vadeden örgütlere dönüşmeleri gerekmektedir. Çünkü sendikaların katılımcı demokrasiler açısından önemi, kendilerinin demokratik birer kurum olarak faaliyet gösteriyor olmaları ve birlik-beraberlik içerisinde hareket etmeleri varlıklarını muhafaza etmelerinin yegâne şartıdır.

Cinsel Şiddete ve Tecavüze Ağır Cezalar Kapıda (mı?)

Hülya Uzuner DURANSOY

TÜRK-İŞ Kadın İşçiler Uzmanı
hulyauzuner@gmail.com

48

Ülkemizde kadına yönelik şiddetin önüne bir türlü geçilemiyor. Her geçen gün kadına karşı şiddet olayı yaşanıyor. Kadınlara yönelik şiddetin önüne geçilebilmesi konusunda mevzuat değişiklikleri yapılıyor, fakat yeni yasal düzenlemelerin yapılması ne yazık ki sorunların çözümü için yeterli olmuyor. Yargıya yansıyan şiddet olaylarının çoğu kadınlar aleyhine sonuçlanıyor. Yasaların uygulanmaya konulması aşamasında öncelikle zihniyet değişimi ve bireylerin içselleştirdiği birtakım değer yargıları ve algıların değişimi şart.

Türkiye’de kadına yönelik şiddet konusu yıllardır yaşanıyor ancak bunlardan basına yansıdığı oranda haberdar olunuyor. Basına yansımaya ya da yansıtılmak istenmeyen pek çok şiddet olayının yaşandığı da biliniyor. Taciz ya da tecavüze uğrayan pek çok kadının suçlu bulunmak kaygısıyla ya da yaşadığı travmanın etkisiyle bu durumu hiç kimseye paylaşmadığı da son yıllarda yapılan anketlerle ortaya çıkıyor. Geçmişte kadına yönelik şiddete dair gerekli bilgi ve belgeye ulaşamazken, son yıllarda bu konuya ilişkin bilgi, belge ve istatisti-

ğe ulaşmak konusunda herhangi bir sorun yaşanmıyor. Kadın ve çocuk şiddetinin, ülkenin önemli gündem maddeleri arasında yer almasına yönelik mücadeleler sonucunda konuya daha çok önem verilmeye başlandı.

Türkiye’de cinsel saldırı suçlarına ilişkin Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından belirlenen verilere göre tecavüz ve taciz gibi cinsel saldırı suçları, son beş yılda yüzde 30 arttı. Tecavüze uğrayanların yüzde 50’si 18 yaş altında. Bunların yüzde 90’ını kız, yüzde 10’u erkek çocuğu. Acil yardım hattını arayan kadınların, yüzde 57’si fiziksel şiddete, yüzde 46,9’u cinsel şiddete, yüzde 14,6’sı enstest ilişkiye ve yüzde 8,6’sı tecavüze maruz kalmış. 5-10 yaş arası çocukların yüzde 55’i, 10-16 yaş arası çocukların ise yüzde 40’ı enstest mağduru.

Bianet’in haberine göre;

- 2002-2008 yılları arasında 62 bin kadın tecavüze uğradı. 2002 yılı kayıtlarına 66 olarak geçen kadın katliamı sayısı, 2007 yılında 1011 olarak saptandı.
- 2006’da 528, 2007’de 473, 2008’de 577, 2009’da 652 kadın tecavüze uğrarken, 2006 yılında 489, 2007 yılında 540, 2008 yılında 589, 2009 yılında 624 cinsel taciz olayı yaşandı.

- Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı’ndan verilen bilgilere göre 2010 yılının ilk 7 ayında, 226 kadın katledildi, 478 kadın tecavüze, 722 kadın tacize maruz kaldı; aile içi şiddet kapsamında 6423 kadın şiddete maruz kalarak hastanelik oldu.

- 2005-2010 yılları arasında, 100 binin üzerinde kadın cinsel saldırıya maruz kaldı ancak kadınların yüzde 40’ı şikâyetçi olmadı. Kadınların korktukları için şikâyetçi olmadıkları da istatistiklere geçen bilgiler arasında.

Yine Bianet’in yerel ve ulusal gazetelerden, haber sitelerinden ve ajanslardan topladığı verilere göre ise 2013’ün ilk yedi ayında, 97 kadın öldürüldü, 97 kadına tecavüz edildi, 127 kadın yaralandı ve 110 kadına cinsel tacizde bulunuldu (<http://bianet.org>)

Kadın ve çocuklara yönelik şiddet konusunda ulusal mevzuata kısaca göz attığımızda, Türkiye’de 1980’li yıllarda kadın hareketi ile aile içi şiddetin ülke gündeminde önemli bir sorun alanı olarak ele alınmaya başladığını görmekteyiz.

Aile içi şiddete maruz kalan kadınların korunması amacıyla 1998 yılında 4320 Sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanun yürürlüğe girmiş ve 2007 yılında yeniden düzen-

lenmiştir. Mevcut yasanın kadınları yeteri oranda koruyamaması, aynı zamanda sadece evli kadınları kapsamaması ve yaşanan şiddet olaylarının önüne geçilmesinde eksik kalması nedeniyle yürürlükten kaldırılmıştır. 4320 Sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanun yerine 6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun 08.03.2012 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Yeni Kanunla tüm kadınların korunmasına yönelik düzenlemeler yapılmıştır.

Öte yandan Türk Medeni Kanunu ve Türk Ceza Kanunu'nun yeniden düzenlenmesi ve Anayasa'da yapılan son değişikliklerle kadın hakları konusunda ilerlemeler sağlanmıştır. Yeni Türk Ceza Kanunu ile cinsel saldırı suçları, "topluma karşı işlenen suçlar" başlığından kaldırılıp, "kişilere karşı suçlar" başlığı altına alınmıştır. Töre/namus cinayetlerinin önlenmesine yönelik önlemler alınmıştır. Evli ve evli olmayan kadınlar arasındaki ayrım da kaldırılmıştır.

Fakat yapılan düzenlemeler kadınların, şiddete maruz kalmasının, yaralanmasının ve katledilmesinin önüne geçememiştir. Bu nedenle Türk Ceza Kanununun 102. Maddesine ek yeni düzenleme çalışmaları yapılmaktadır. Taslak çalışmaya göre Kanunun 102. Maddesinde yapılacak değişikliklerle verilen cezalar yarı oranında artırılabilecektir. Taslak yer alan konular kısaca aşağıda yer almaktadır:

- Kalabalık etkinliklerden faydalanarak cinsel saldırı veya tacizde bulunanların hapis cezası artırılıyor.
- Basit taciz suçuna verilen 3 aydan 2 yıla kadar olan ceza, 4,5 aydan 3 yıla kadar artırılıyor. 2 ile 7 yıl aralığında olan cinsel saldırı suçunun cezası, 4 yıldan 10 yıla kadar çıkarılıyor.

- Nitelikli cinsel saldırı suçlarında fail, 7 ile 12 yıl arasında hapis cezası ile cezalandırılıyordu. Bu oran 10-20 yıl aralığına yükseltiliyor.
- Çocuk cinsel saldırı suçu, 3 - 8 yıldan 6 - 10 yıla çıkartılıyor. Nitelikli cinsel saldırı suçlarında 8 ile 15 yıl arasında olan hapis cezası, 12 - 20 yıla yükseltiliyor.
- Çocuklarını zorla evlendiren anne ve babaya 1 ile 3 yıl arasında hapis cezası verilecek.
- Mevcut düzenlemede cinsel saldırı veya taciz failleri cezanın üçte ikisini yatıyorken, yeni düzenleme ile cinsel suç işleyenler de tıpkı terör suçluları gibi aldıkları cezanın dörtte üçünü yatacaklar.
- Cinsel saldırıya maruz kalan mağdurun ruh sağlığının bozulup bozulmadığına ilişkin rapor istenmeyecek.
- Tasarı ile evlenme yasağı bulunan kişilere verilecek cezalar da Kanunda tanımlanmıştır. "Ensest" tanımı ilk kez Kanunda yer alacak ve enseste verilecek cezalar, iki kat artırılabilecek.
- Cinsel tacizin posta ve elektronik posta ile yapılması, internet ortamlarında paylaşılması veya cep telefonu mesajları yoluyla işlenmesi durumunda da verilecek ceza yarı oranında artırılabilecek.

Yapılması planlanan tüm bu düzenlemelerin kadınların şiddete karşı korunmasını sağlayacağını ümit ediyoruz ancak daha önce belirttiğim gibi uygulamadan kaynaklanan sorunlar söz konusu. Faillerin ceza almadan kurtulduğu ve kadının her koşulda suçlu bulunduğu davaların olduğu da unutulmamalıdır. Bu konudaki istatistiklere göz attığımızda karşımıza çıkan tablo içler acısı!

Bianet'in haberine göre, son 15 yılda tecavüzden yargılanan 241 polis, 91 asker, 17 özel timci, 15 korucu, 45 gardiyan tecavüzden yargılandı. Fakat hiçbirisi ceza almadı. Ne yazık ki çocukların yarısı ensest mağduru ve saldırganların çoğu tanıdık. Ensest olaylarında faillerin yüzde 50'sini öz babalar oluşturuyor, daha sonra amcalar enişterler, ağabeyler, dedeler ve dayılar geliyor. Kadına şiddeti de yüzde 83 oranında eşler gerçekleştiriyor.

Buradan hareketle öncelikle zihniyet değişimine gereksinim duyulduğunu söylemekte fayda var. Yaşanan şiddet olaylarında kadınların ve kız çocuklarının suçlu bulunduğu bir toplumda yaşıyoruz. Toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanamadığı bir toplum, kadının "birey" olarak kabul edilmediği bir toplum, kadının gerek çalışma hayatında gerekse toplumsal hayatta erkeklerden bir adım geride görüldüğü bir toplum, giderek daha da muhafazakârlaşan bir toplum ve aslında kadının adının olmadığı ancak olmaya çalıştığı erkek egemen bir toplum bizimkisi... Haliyle bu durum davaların sonuçlanması aşamasında, kanun uygulayıcılarının zihniyetine ve vicdanına bırakıldığı bir topluma kolaylıkla dönüşebiliyor.

Bu nedenlerle kadınların erkeklerle eşit oranda toplumsal hayata ve çalışma hayatına katılım sağladığı; kadınların ve çocukların şiddete uğramadığı; yasaların eşitlikçi bir yapıya sahip olduğu ve uygulandığı bir topluma dönüşebilmemiz, kadınlar ve aslında ülkenin ekonomik ve sosyal gelişimi için şart! Toplumsal cinsiyet eşitliğinin tüm alanlarda sağlandığı bir topluma dönüşme umuduyla mücadeleye devam...

Kaynak:

<http://bianet.org/bianet/kadin/149388-tecavuz-magdurlarinin-yarisi-cocuk>

Finlandiya İşçi Sendikaları Merkez Örgütü - SAK

1907 yılında kurulan SAK, Finlandiya'nın en eski işçi konfederasyonudur. Bünyesinde 27 sendika barındırmaktadır. Bu sendikalar sanayi, kamu, ulaştırma, özel hizmetler, kültür ve gazetecilik işkollarında faaliyet göstermektedirler. SAK, 1.038.399 üyesiyle Finlandiya'nın en büyük lobi örgütüdür.

SAK üyesi sendikalar farklı meslek kollarında faaliyet gösterirler, bu yüzden tipik üye profili tanımlaması yapmak mümkün olamamaktadır. Uçuş mürettebatı, otobüs şoförleri, garsonlar, çocuk bakıcıları, inşaat çalışanları, yerel idare çalışanları ve diğer tüm meslek grupları SAK çatısı altında örgütlenmektedirler. Üyelerin neredeyse yarısı sanayi sektöründe, yüzde 30'u özel hizmetlerde, yüzde 20'si ise kamu sektöründe çalışmaktadır. Toplam üye sayısının yüzde 25'ini 35 yaş ve altı genç çalışanlar oluşturur. Üyelerin yüzde 46'sı kadındır. Finlandiya'da çalışanların yüzde 70'i SAK üyesidir. Konfederasyon çalışmalarını üç temel değer üzerinden yürütür; "insan onuru, kanunlar önünde eşitlik ve zayıf tarafın savunulması".

SAK üyelerinin ortalama aylık gelirleri 2600 Avro'nun biraz üzerindedir. Konfederasyonun Finlandiya'da toplam 13 bölge Bürosu ve Alands Adasında bir temsilcili-

ği bulunmaktadır. SAK Avrupa İşçi Sendikaları Konfederasyonu ETUC ve Uluslararası Sendikalar Konfederasyonu ITUC üyesidir. SAK üyesi sendikalar 5 farklı sektör altında sıralanabilir;

SAK ÜYESİ SENDİKALAR

Sanayi

- İnşaat Çalışanları Sendikası
- Finlandiya Elektrik Çalışanları Sendikası
- Finlandiya Gıda Çalışanları Sendikası
- Sanayi Sendikası
- Metal Çalışanları Sendikası
- Selüloz Çalışanları Sendikası
- Ağaç ve Yardımcı İşkolları Çalışanları Sendikası

Kamu Sektörü

- Kamu ve Hizmetler Sektörü Sendikası
- Sınır Güvenlik Sendikası
- Finlandiya Gümrük Memurları Sendikası
- Finlandiya Astsubaylar Sendikası
- Finlandiya Gardiyanlar Sendikası

Özel Hizmetler

- Finlandiya Elit Atletler Sendikası
- Finlandiya Müzisyenler Sendikası
- Birleşik Hizmet Sendikası
- Tiyatro ve Medya Çalışanları Sendikası
- Ticaret Formenleri Sendikası

Ulaştırma

- Finlandiya Havacılık Sendikası
- Finlandiya Kabin Ekibi Sendikası
- Finlandiya Makinistler Sendikası
- Finlandiya Posta ve Lojistik Çalışanları Sendikası
- Finlandiya Demiryolu Çalışanları Sendikası
- Finlandiya Denizciler Sendikası
- Finlandiya Ulaştırma Çalışanları Sendikası
- Demiryolları Ücretli Personel Sendikası

Gazeteciler

- Finlandiya Sosyal Demokrat Gazeteciler Sendikası
- Genel Gazeteciler Sendikası

SAK

Finlandiya Akademik Profesyoneller Konfederasyonu - AKAVA

AKAVA üniversite mezunu ve üst düzey eğitilmiş çalışanları örgütleyen sendikaların üye olduğu bir konfederasyondur. Toplam 35 üye sendikaya sahip AKAVA'nın 556 bin üyesi bulunmaktadır. AKAVA aynı zamanda öğrencileri, müteşebbis girişimcileri ve profesyonelleri de örgütlemektedir. AKAVA üyeleri genelde uzmanlık, idari kadro ve eğitim alanlarında çalışırlar. 100 bin öğrencinin üye olduğu AKAVA Finlandiya'daki yüksek eğitimli nüfusun yüzde 70'ini örgütlemiştir.

Konfederasyonun üye yaş ortalaması 42, üyelerin aylık gelir ortalaması ise 4100 Avro'dur. Konfederasyona üye 100 bin öğrenci "Öğrenci Konseyi" çatısında bir araya gelmekte ve karar alma mekanizmalarında etkin rol oynamaktadır. AKAVA'nın Finlandiya genelinde 15 bölge temsilciliği bulunmaktadır.

Konfederasyona üye en büyük sendikalar Finlandiya Eğitim Sendikası, Finlandiya Mühendisler Sendikası, Profesyonel Mühendisler Sendikası ve Finlandiya İşletme Mezunları Birliği'dir. AKAVA, Avrupa İşçi Sendikaları Konfederasyonu ETUC ve Uluslararası Sendikalar Konfederasyonu ITUC üyesidir.

Kısaca Finlandiya

Başkent	: Helsinki
Nüfus	: 5.259.250
Kişi Başına GSYİH	: 33.618 Avro (2010)
Toplam İş Gücü	: 2.655.549
Tarım Sektörü	: %4,4
Sanayi Sektörü	: %18,6
Ticaret Sektörü	: %16,3
Finans Sektörü	: %13,9
Ulaştırma&Telekomünikasyon	: %7,6
Kamu Hizmetleri	: %33,2
Sendikalaşma Oranı	: %76
İşsizlik Oranı	: %6,8 (2013 Temmuz)
Genç İşsizlik Oranı	: %19,70 (2013 Temmuz)
Araba Almak İçin Çalışılması Gereken Saat	: 1681
Televizyon Almak İçin Çalışılması Gereken Saat	: 20
1 Kilo Et Almak İçin Çalışılması Gereken Saat	: 41 Dakika

Finlandiya Profesyoneller Konfederasyonu - STTK

1946 yılında kurulan STTK Finlandiya'daki ikinci büyük konfederasyondur. Toplam üye sayısı 608.000'dir. Konfederasyon üyeleri kamu sektöründe, özel sanayi sektöründe ve özel hizmetler sektöründe çalışmaktadırlar. Üyelerin neredeyse yüzde 70'ini kadın çalışanlar oluşturmaktadır. Üye profilini hemşireler, teknik mühendisler, polis memurları, sekreterler ve banka çalışanları oluşturur. Üyelerin yaş ortalaması 47 olup ortalama aylık gelirleri 2700 Avro'dur. STTK Avrupa İşçi Sendikaları Konfederasyonu ETUC ve Uluslararası Sendikalar Konfederasyonu ITUC üyesidir. Konfederasyonun 18 üye sendikası bulunmaktadır.

STTK Üyesi Sendikalar

- Finlandiya İnşaat Mühendisleri ve Mimarlar Birliği
- Özel Hizmetler ve Büro Memurları Federasyonu
- Kamu ve Özel Sektör Çalışanları Federasyonu
- Meslek Sendikaları Birliği
- Medya Çalışanları Sendikası
- Finlandiya Orman Çalışanları Sendikası
- Süt Ürünleri Sanayisi Teknik Çalışanları Sendikası
- Nordea Sendikası
- Devlet Memurları Konfederasyonu
- Finlandiya Teknisyenler Federasyonu
- Finlandiya Mühendisler Birliği
- Finlandiya Gemi Memurları Birliği
- Finlandiya İtfaiyeciler Birliği
- Finlandiya Hemşireler Sendikası
- Finlandiya Kilise Çalışanları Sendikası
- Sağlık ve Sosyal Bakım Profesyonelleri Sendikası
- Profesyoneller Sendikası
- Sigorta Çalışanları Sendikası

ILO Küresel İstihdam Eğilimleri 2014 Raporu (Özet)

Özet Çeviri: **Güven SAVUL**

TÜRK-İŞ Teşkilatlandırma Uzmanı
guvensavul@turkis.org.tr

Küresel İşsizlik 2013'te 5 milyon kişi artarak...

Düzensiz ekonomik toparlanma ve ekonomik büyüme öngörülerinde süregelen olumsuz yöndeki beklentiler, istihdamın küresel görünümünü de olumsuz bir yönde etkilemiştir. 2013 itibarıyla tüm dünyada 202 milyon kişinin işsizdir ve bu sayı bir önceki yıla göre 5 milyon kişinin daha işsiz kaldığı anlamına gelmektedir. Bu durum, istihdamın, artan işgücüyle uyumlu bir şekilde gelişemediği gerçeğini ortaya koymaktadır.

Küresel düzeydeki işsizliğin devasa bir şekilde artış gösterdiği bölgeler olan Doğu ve Güney Asya, ek iş arayanların yüzde 45'inden fazlasını temsil etmektedir. İşsizlik konusunda Doğu ve Güney Asya'dan sonraki sorunlu bölgeler olarak Sahra-Altı Afrika ve Avrupa gelmektedir. Diğer yandan Latin Amerika'nın küresel işsizlik rakamlarına katkısı 50 bin kişiden az olmuştur veya bu oransal ifadeyle 2013'deki toplam işsizlik artışının yüzde 1'ine karşılık gelmektedir.

Genel olarak, kriz bağlantılı küresel iş olanaklarındaki açık, 2008'deki mali krizin başlangıcından beri artmış, bunun yanı sıra iş arayanların sayısındaki önemli yükseliş de devam etmiştir. 2013'te bu artış 62 milyona ulaşmıştır. Söz konusu 62 milyon kişinin 32 milyonunun ek iş aradığı, 23 milyon kişinin cesaretinin kırılarak artık iş aramayı bıraktığı, ekonomik anlamda faal olmayan 7 milyon kişinin ise emek

piyasasına dahil olmayı tercih etmediği tespit edilmiştir.

...ve hali hazırdaki eğilimler göz önünde tutulduğunda, işsizliğin 2018'e kadar 13 milyon kişi daha artışına yol açarak...

Eğer hali hazırdaki eğilimler devam ederse küresel işsizlik, aşamalı da olsa daha da kötüleşerek, 2018 itibarıyla 215 milyon kişiyi aşacaktır. Bu zaman dilimi süresince, her yıl emek piyasasına girmesi beklenen 42,6 milyon iş arayan kişi sayısından daha az olan yıllık 40 milyon civarında yeni net iş olanağı yaratılabilir. Bu sağlanabilirse, küresel işsizlik oranı önümüzdeki beş yıl boyunca büyük bir ölçüde sabit kalabilir ve bu krizden önceki küresel işsizlik oranından yüzde 0,5 daha yüksek bir orana karşılık gelebilir.

...gençlerin işsizliği ilişkin bu gelişmelerden çok daha fazla etkilenmelerine neden olarak...

Özellikle gençler bu zayıf ve düzensiz büyümeden daha fazla etkilenmektedir. 2013'te 15-24 yaş arasındaki -bir önceki yıla göre 1 milyon daha fazla olmak kaydıyla- 74,5 milyon gencin işsiz olduğu tahmin edilmektedir. Küresel genç işsizliği oranı, yetişkin işsiz oranının neredeyse üç katı olan yüzde 13,1'e ulaşmıştır. Daha açık bir şekilde söylemek gerekirse, genç işsizliğinin yetişkin işsizliğine oranı tarihi zirvesine ulaşmıştır. Genç işsizliği, Latin Amerika, Karayipler ve Güney Avrupa'nın yanı sıra Orta Doğu ve Kuzey Afrika'da da dikkat çekici şekilde yüksek bir seyir izlemektedir.

Konuya ilişkin bilgi elde edilebilen ülkelerde, eğitim almayan veya istihdam edilmeyen gençlerin oranının, krizin başlangıcından beri artmakta olduğu tespit edilmiştir.

Belirli ülkelerde, 15-29 yaş arasındaki gençlerin neredeyse dörtte biri, ne eğitim almaktadır ne de istihdam edilmektedir.

...gelişmiş ekonomilerde uzun dönemli işsizliğin yoğunlaşmasını beraberinde getirerek...

Ekonomik toparlanmanın zayıf bir seviyede kalması ve işsizlik süresinin ciddi bir şekilde uzaması, güçsüz iş olanağı yaratabilme kapasitesinin göstergesidir. Birçok gelişmiş ekonomide, kriz öncesi dönemle karşılaştırıldığında işsizliğin iki katına çıktığı görülmektedir. Avro bölgesinde devam eden kriz koşulları altında ortalama işsizlik süresi örneğin Yunanistan'da dokuz ay, İspanya'da ise sekiz aya çıkmıştır. Kayda değer ekonomik toparlanmanın yaşandığı ABD gibi ülkelerde dahi işsizlik, iş arayanların yüzde 40'ından fazlasını etkilemektedir.

Bu tür uzun dönemli işsizlik, ekonomik etkinliklerin hızlanmaya başlamasına rağmen, emek piyasasındaki toparlanma hızının sekteye uğrayacağı anlamına gelmektedir. Uzun dönemli işsizlik ve emek piyasalarının toparlanma hızının sekteye uğraması, devlet hazinesi üzerinde ciddi bir yük oluşturacaktır ve hükümetlerin eğer mali açık vermek istemiyorlarsa, harcamalarda kesintiye giderek vergileri artırmalarını zorunlu kılacaktır. Daha da önemlisi, iş arayan kişilerin, uzun dönemli işsizlik nedeniyle mesleki ve teknik becerilerini yitirmeleri sonucunda kendilerine uygun bir iş bulmaları daha zor hale gelmektedir.

...ve de erken toparlanmayı ilk olarak işgücü katılım oranları üzerinden...

İşgücüne katılım oranları toparlanmamakla beraber kriz öncesin-

dekinden yüzde 1 daha düşük bir oranda kalmaktadır. İşgücüne katılım oranları, özellikle çok sayıda kadının emek piyasası dışında kaldığı Doğu ve Güney Asya düşmüştür. Bunun yanı sıra eğitime ve eğitim olanaklarına ulaşımında gelişme yaşandığı söz konusu bölgelerdeki genç nüfusun beklentilerini güçlendirerek, daha ileri yaşlarda emek piyasasına girdikleri rapor edilmektedir. Gelişmiş ekonomik bölgelerde, özellikle gençlerin emek piyasasında kendilerine yönelik iş olanakları olduğuna inanmamalarından dolayı -gençlerin- işgücü katılım oranlarının düştüğü belirtilmektedir. Orta ve Doğu Avrupa gibi diğer bölgelerde ise işgücüne katılım oranlarının arttığı vurgulanmaktadır. Sosyal güvenlik sisteminin daha az gelişmiş olduğu ve (kayıtlı) istihdamda büyük kayıpların yaşandığı diğer kimi ülkelerde, önceden ekonomik açıdan faal olmayanların emek piyasasına dönerek, kaybettikleri hane halkı gelirini karşılamak amacıyla kayıt dışı istihdamı kabullendikleri rapor edilmektedir.

...ikinci olarak kırılgan istihdamın, toplam istihdamın yüzde 48'ine ulaşması üzerinden,...

Kendi nam ve hesabına çalışma veya ücretsiz aile işçiliği şeklinde ortaya çıkan kırılgan istihdam, toplam istihdamın yüzde 48'ine karşılık gelmektedir. Kırılgan istihdam koşulları altındaki maaşlı ve yevmiyeli işçiler, sosyal güvenliğe ve güvence sağlayacak bir ücrete ulaşmada çeşitli sorunlarla karşılaşmakta veya söz konusu olanaklara hiç ulaşamamaktadır. Kırılgan istihdam koşulları altında çalışmak zorunda olan kişi sayısı, 2013'de yüzde 1'lik bir artış göstermiştir ve bu kriz öncesindeki yıllara göre kırılgan istihdam koşulları altında çalışanlarının oranının beş kat arttığı anlamına gelmektedir.

ILO'nun dünya genelindeki istihdamın genel görünümünü ele aldığı ve bunu bölgesel düzeyde derinlemesine incelediği "Küresel İstihdam Eğilimleri 2014 Raporu" yayınlandı. ILO, 2008 mali krizi sonrasında istihdam açısından sorunların hala devam ettiğini ve gerekli önlemler alınmaması halinde bu sorunların daha da ağırlaşabileceğini vurgulamaktadır. Uzun dönemli işsizliğe bağlı olarak emek piyasası dışında kalanların, mesleki bilgi ve becerilerinde kayıplar yaşadığı, bunun da önümüzdeki döneme ilişkin iş bulabilme umutlarını oldukça azalttığı raporda ifade edilmektedir. Genç işsizliğinin, dünya genelinde ciddi bir sorun olmaya devam ettiğine dikkat çekilen raporda, istihdam edilmeyen ve eğitim alamayan gençlerin oranında, 2008 krizinden beri bir artış olduğu da dile getirilmektedir. ILO'nun bu raporda istihdama yönelik sorunlara çözüm önerisi, aktif istihdam politikalarına daha fazla ağırlık verilmesi şeklindedir. Kapitalist üretim tarzının yapısal sorunlarının neler olduğuna ve bunların ne gibi sonuçlar doğurduğuna değinmekten kaçınılan Küresel İstihdam Eğilimleri 2014 Raporu'nda, aktif emek piyasası politikaları ile piyasada üretilen mal ve hizmetlere olan talep artışı arasındaki ilişkiye dikkat çekilmektedir. Diğer yandan ILO'nun, ABD Doları üzerinden günlük kazançları temel olarak yaptığı "gelişmekte olan ülkelerde orta sınıf büyüyor" şeklindeki değerlendirmesi de eleştiriye açıktır. Sonuç olarak işsizlik ve yeni istihdam olanakları yaratılmasının önündeki engeller, ILO tarafından, dünya genelinde yaşamını ücretli bir iş ilişkisi aracılığıyla sürdürmeye çalışanların karşılaştığı en ciddi sorunlar olarak tanımlanmaktadır.

...üçüncü olarak günlük 2 ABD Doları'ndan az bir gelirle yaşayan çalışan yoksul sayısının 839 milyon olması üzerinden,...

Çalışan yoksulların sayısı önceki on yıllık dönemlere göre daha da yavaş olsa dahi gerilemeye devam etmektedir. 2013'te 375 milyon işçinin (veya toplam istihdamın yüzde 11,9'unun) günlük 1,25 ABD Doları'ndan daha düşük bir gelirle yaşamaya çalıştığı; diğer yandan, 839 milyon işçinin (veya toplam istihdamın yüzde 26,7'sinin) günlük 2 ABD Doları veya 2 ABD Doları'ndan

daha düşük bir gelire sahip olduğu belirtilmektedir. 2000'lerin başına bakıldığında günlük 1,25 ABD Doları ile yaşamak zorunda olanların sayısının 600 milyon, 2 ABD Doları ve altındaki günlük bir gelirle yaşamak zorunda olanların sayısının ise 1,1 milyardan fazla olduğu rapor edilmektedir. Bu verilerden yola çıkıldığında çalışan işsiz sayısının -2000'lerin ilk yıllarıyla karşılaştırıldığında- kayda değer bir azalış sergilediği sonucuna ulaşılmaktadır. Buna karşın çalışan yoksulluğundaki azalma durmuştur. 2013'de aşırı yoksul olanların sayısındaki düşüş

küresel düzeyde yalnızca yüzde 2,7 olmuştur. 2013, son on yılda –krizden hemen önceki yıllara hariç olmak kaydıyla- aşırı yoksulluk oranının en az düşüş sergilediği yıl olarak kayda geçmiştir.

...ve son olarak katı bir kayıt dışı istihdam üzerinden etkileyerek, çeşitli sorunlara yol açmaktadır.

Kayıt dışı istihdam, bölgesel değişkenleri oldukça büyük olmak kaydıyla birçok ülkede yaygın bir durum olarak gözlemlenmektedir. Doğu Avrupa, Bağımsız Devletler Topluluğu (BDT) ve az sayıdaki gelişmiş ülkede kayıt dışı istihdam hala toplam istihdamın 20'sinin üzerindedir. Latin Amerika'daki bazı ülkeler, kayıt dışılık oranının yüzde 50'nin altına indirilmesi konusunda kayda değer bir ilerleme kaydederken, And Dağları Bölgesi ve Orta Amerika'daki ülkelerde kayıt dışılık oranı yüzde 70 ve üzerinde bir seyir izlemektedir. Güney ve Güney Doğu Asya'daki ekonomilerde daha yüksek kayıt dışılık oranları gözlemlenmektedir. Bu bölgelerdeki kimi ülkelerde, kayıt dışılık oranı toplam istihdamın yüzde 90'ına ulaşmaktadır. Bu bölgelerdeki kayıt dışılığı düşürme eğilimi güçlü bir görünüm sergilemiş olsa bile, kayıtlı iş olanaklarındaki yetersizlikler, yoksulluğun sürdürülebilir bir şekilde azaltılmasının önünde engel oluşturmaktadır.

İstihdama yönelik sorunların çözülüp sosyal sorunların üstesinden gelinmesi için istihdam dostu makro ekonomik politikalara gereksinim vardır...

Küresel emek piyasalarında görülebilecek olası daha hızlı bir toparlanma, toplam talepteki açık tarafından engellenmektedir. Bu bakımdan, birçok gelişmiş ekonomide, hali hazırda yürütülmekte olan mali konsolidasyon, üretim artışındaki daha hızlı bir genişlemenin sürünce mede kalmasına yol açmakta,

bunun yanı sıra özel tüketimi azaltmaktadır. Bu rapor, makro ekonomik politikaların yeniden denge lenmesinin ve emek gelirlerindeki artışın, istihdama ilişkin görünümü kayda değer bir biçimde iyileştireceğini savunmaktadır. Konuya ilişkin simülasyon uygulaması, yüksek gelire sahip G20 ülkelerinde, bu tür bir yeniden dengelemenin, işsizlikte 2020'ye kadar yüzde 1,8'lik bir azalışa –diğer bir ifadeyle 6,1 milyon ek iş olanağına- katkı sağlayacağını iddia etmektedir. Söz konusu bu hedeflere ulaşılması, mali hedeflere ulaşılmasını da destekleyecektir. Esas olarak simülasyon sonuçları bu tür bir politika yaklaşımının temel durum senaryosu üzerinde kayda değer bir gelişme sağlanacağını da ileri sürmektedir.

Para politikası, toplam talebi artırıcı kazanca yönelik bir etki sağlayarak işlevsel bir nitelik taşımaya devam etmektedir. Cari para politikası rejiminin etkisine yönelik tahminler, politika belirleyicilerin, eğer mali kriz karşısında aceleci bir parasal girişimde bulunmamış olsalar, işsizliğin gelişmiş olan büyük ülkelerde bugün, yüzde 1-2'lik daha yüksek bir görünüm sergiliyor olabileceğini ortaya koymaktadır. Son eğilimler, yine de işlevsel bir nitelikteki para politikası tarafından oluşturulan ek likidite payı artışının, reel ekonomiden çok varlık piyasalarına doğru olduğunu belirtmektedir. Bu durum, tahvil ve konut fiyatlarında bir artış riski yaratmakta ve sürdürülebilir iş olanakları yaratılmasının üzerindeki yükü artırmaktadır.

Hali hazırdaki yetersiz talep, önümüzdeki dönem için talebe yönelik kaynak belirsizliği, büyük firmaları reel ekonomiye yatırım yapmaktan çok, hisselerini geri alıp hissedarlara kar payı dağıtmaya yönlendirmektedir. Tahminler, bazı ülkelerdeki işe alımlar konusundaki belirsizliğin, -ekonomik toparlan-

mada bir devamlılık görülse dahi- işsizliğin tırmanması ve toplam talebin yetersiz bir seviyede kalmasına ilişkin bir baskıyı doğurabileceğini ortaya koymaktadır. Sonuç, istihdam yaratılması üzerinde daha fazla sınırlama demektir.

...ve emek piyasası ile sosyal politika konularına daha fazla dikkat edilmelidir.

Cesaret kırılması ve artış gösteren uzun dönemli işsizliğe bağlı olarak 23 milyon insanın emek piyasası dışında kaldığı tahmin edilmektedir ve faaliyet dışılığı ve meslek-vasf uyumsuzluğunu ortadan kaldırmaya yönelik, güçlü aktif emek piyasası politikalarına gereksinim duyulmaktadır. Ashında, çok fazla sayıda işçinin cesaretinin kırılması ve işgücü dışında kalmasıyla beraber, işçilerin vasıfsızlaşması ve sonunda kendilerine iş bulma olanağı sağlayan mesleki, teknik bilgi ve beceri birikimlerini tamamen kaybetme riski ortaya çıkmaktadır. Bu duruma karşın, kamu harcamalarının sınırlı bir bölümü aktif emek piyasası politikalarına ayrılmaktadır. Göreceli bir biçimde bu konuda daha gelişmiş kurumlara ve uygulamalara sahip olma eğilimindeki OECD ülkelerinde dahi, aktif emek piyasaları politikalarına yönelik 2011'de GSYİH'nin yüzde 0,6'sından daha az bir harcama yapılmıştır. Tahminler, aktif emek piyasası politikalarına en fazla harcama yapan ülkelerde kine benzer bir şekilde, GSYİH'den aktif emek piyasası politikalarına yönelik yapılacak harcamanın yüzde 1,2'ye çıkarılmasının, gelişmiş ekonomilerde ve Avrupa Birliği bölgesinde 3,9 milyon kişilik ek bir istihdam olanağı yaratılabileceğini ortaya koymaktadır. Hali hazırda, aktif emek piyasası politikalarına en az harcama yapan ülkeler, muhtemelen ağırlıklı olarak kendi emek piyasalarının gelişmiş işleyişinden yararlanan ülkelerdir.

KAMU-SEN GENEL BAŞKANI

Kamu-Sen Genel Başkanı İsmail Konuk ve beraberindeki-ler 6 Şubat 2014 günü Genel Başkan Ergün Atalay'ı ziyaret etti.

SÜLEYMAN ÇELEBİ ZİYARETİ

Cumhuriyet Halk Partisi Milletvekili ve DISK eski Genel Başkanı Süleyman Çelebi 16 Ocak 2014 günü Genel Başkan Atalay'ı ziyaret etti.

400. SAYIMIZA ULAŞTIK

Yayın yaşamına 1963 yılında başlayan TÜRK-İŞ Dergisi bugün 400. Sayısına ulaştı. İlk sayısı 15 Mart 1963 tarihinde yayımlanan TÜRK-İŞ Dergisi, 1974-1978 dönemi dışında, bu 50 yıllık süre zarfında yayın hayatını kesintisiz sürdürdü. Bu yönüyle, 50 yıldır kesintisiz yayımlanan ve 400. Sayıya ulaşan ender yayın organlarından biri oldu.

TÜRK-İŞ Dergisi, bugün, Türkiye işçi sınıfı ve sendikacılık hareketini inceleyen araştırmacılar ve tarihçiler için de önemli bir başvuru kaynağı. TÜRK-İŞ Dergisi, ülkemizin ve çalışma yaşamının temel konularına ilişkin uzman ve akademisyen görüşlerinin derlenmesi ve etkili bir tartışma platformu oluşturulması yönünde önemli bir kazanım elde etti.

TÜRK-İŞ Dergisi birinci sayısının künye sayfası.

FARUK BARUT'U KAYBETTİK

Tes-İş Sendikamızın eski Genel Başkanlarından Faruk Barut, 17 Ocak 2014 günü vefat etti. Barut'un cenazesi, 18 Ocak 2014 günü Karşıyaka Camiinde kılınan namazın ardından Karşıyaka Mezarlığında toprağa verildi.

Faruk Barut 1935 yılında Şanlıurfa'da doğdu. DSİ'de işe başladı. Diyarbakır Bölgesi Su İşçileri Sendikası Genel Başkanı (1966-1967), Tes-İş Federasyonu Genel Sekreter Yardımcısı (1967-1969), Federasyon Genel Mali Sekreteri (1969-1971), Genel Sekreteri (1971-1983), Tes-İş Sendikası Genel Sekreteri (1983-1986) görevlerinde bulundu. 1986 yılında Tes-İş Sendikası Genel Başkanı oldu. Bu görevini 1996 yılına kadar sürdürdü. Barut'a Allah'tan rahmet, ailesine ve Tes-İş Sendikası topluluğuna başsağlığı dileriz.

YENİ HAVA-İŞ YÖNETİMİ

Hava-İş Sendikamızın yeni Genel Başkanı Ali Kemal Tatlıbal ve yönetim kurulu üyeleri TÜRK-İŞ Genel Merkezini ziyaret ederek, Genel Başkan Ergün Atalay ve Genel Sekreter Pevrul Kavlak ile görüştü.

TEKGIDA-İŞ

Evyap'ta Taşeron Hayır!

EVYAP'ta, (Evyap Sabun, Yağ, Glicerin Sanayi ve Ticaret AŞ.), taşeron çalışanların haklarının güvence altına alınması ve toplu iş sözleşmesinden yararlanmaları için Tekgıda-İş Sendikamızın istikrarlı çalışmaları ve ısrarlı talepleri sonuç verdi. EVYAP yetkililerinin Sendikamızın taleplerini kabul edilebilir bulmasıyla, görüşmeler karşılıklı anlaşmayla sonuçlandı. Asıl işi ve yardımcı işleri yaparken çalıştırılan yaklaşık 200 civarındaki taşeron işçi, asıl işveren işçisi olarak kadroya alındı ve 1 Şubat 2014 tarihi itibarıyla Tekgıda-İş Sendikamıza üye oldular. Yapılan protokol çerçevesinde toplu iş sözleşmesinden de yararlanmaya başladılar.

56

SEKER-İŞ

Şeker-İş Geçici İşçilere Kadro Talep Etti

Türkiye genelindeki şeker fabrikalarında çalışan geçici işçilerin kadroya alınmasını isteyen Şeker-İş Sendikamız, hazırladığı dosyayı Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk Çelik'e sundu. 2000 yılından bu yana şeker fabrikalarında çalışan memur ve işçi sayısının sürekli gerilediğini, kadrolu alım yapılmadığını ifade eden Şeker-İş Sendikası Genel Başkanı İsa Gök, geçici işçilerin kadroya alınması amacıyla hazırladıkları dosyayı Bakan Çelik'e sunduklarını söyledi. Gök, "Şeker sanayinin ihtiyacı olan personel temininin bir an önce gerçekleştirilmesi hususunda bir çalışma yapan Sendikamız, bu kapsam doğrultusunda hazırlanan ve içinde şeker fabrikalarında yıllardır geçici işçi statüsünde çalışan kampanya ve mevsimlik işçilerin kadroya alınması konularının yer aldığı bir dosyayı Sayın Bakan'a iletti" dedi. Gök, yaptığı açıklamada, şunları söyledi: "Hatırlanacağı üzere şeker fabrikalarının özelleştirme kapsamına alındığı 2000 yılından bu yana Türkiye Şeker Fabrikaları AŞ. bünyesinde memur, sözleşmeli ve işçi statüsünde çalışan personel sayısı 30 bin 612'den,

13 bin 220 kişiye kadar düşmüş durumda. Söz konusu sıkıntı şeker sanayinin asıl faaliyetlerinin yürütüldüğü bölümlerde üretimin sürekliliğini de tehdit eder hale gelmiştir. Şeker-İş Sendikası olarak yaptığımız çalışma, Türkşeker bünyesinde çalışan geçici ve mevsimlik işçilerin kadroya alınmaları ve şeker sektörünün geleceği açısından büyük önem arz etmektedir."

T. MADEN-İŞ / TES-İŞ

Maden ve Enerji İşçilerinden Suç Duyurusu

Özelleştirmeye karşı direnen ve 40 otobüsle Ankara'ya gelmek üzere yola çıkan ancak, yolları jandarma ve polis tarafından araçların ruhsatları, kontak anahtarları alınarak yola çıkışları engellenen, çocuk kadın geri dönmek için yürümek zorunda kalan maden ve enerji işçileri adına, Türkiye Maden-İş ve Tes-İş Yatağan Şubeleri suç duyurusunda bulundu. Şubeler, suç duyurusuna gerekçe olarak, temel hak ve özgürlüklerin, seyahat özgürlüğünün hiçbir yasal gerekçe olmadan hukuk dışı biçimde engellendiğini ileri sürdü.

GENEL MADEN-İŞ

Armutçuk'ta Taşeron Tepkisi

Türkiye Taşkömürü Kurumu (TTK) Armutçuk Müessesesi'nin yeraltında tamir-tarama işlerinin taşeron firmalara ihale edilmek istenmesine maden işçileri tepki gösterdi. 22 Ocak 2014 tarihinde TTK Armutçuk Müessesesi önünde toplanan 500'ü aşkın maden işçisi sloganlar atarak Genel Maden-İş Sendikası Armutçuk Şubesi'ne kadar yürüdü. Yürüyüş boyunca, "Susma, haykır, taşeronu ha-

yır”, “Maden işçisi demokrasi bekçisi”, “Madenci, sendika omuz omuza”, “Taşeron istemiyoruz” sloganları attı. Yürüyüşe, GMİS Genel Başkan Yardımcısı Satılmış Uludağ, Genel Sekreter Behzat Cinkılıç, Armutçuk Şube Başkanı İsa Mutlu ve Şube Yöneticileri de katıldı. Armutçuk Şubesi önünde maden işçilerine hitap eden Armutçuk Şube Başkanı İsa Mutlu, “Burada toplanmamızın sebebi Armutçuk Müessesesi’nde tamir ve tarama işlerinin taşeron verilmesi için 17 Şubat’ta yapılacak ihaleye tepki göstermektir. Taşeronu hayır demek için buradayız. TTK’da taşeron çalıştırılmasına karşıyız. Ocaklarımıza taşeron sokmamak için eylemlerimiz artarak devam edecektir. Kurum yöneticilerini, ocaklara taşeron sokmak için değil işçi açıklarının giderilmesi için mücadele etmeye çağırıyoruz. Son dönemlerinde en onurlu direnişi gösteren Yatağan maden işçilerine buradan selam olsun. Yüreğimiz onlarla beraber” dedi.

PETROL-İŞ

ZENTİVA’da İşten Atılanlar Geri Alınsın

Petrol-İş Sendikamızın uzun yıllardır örgütlü olduğu Zentiva Sağlık Ürünleri San. ve Tic. AŞ. işyerinde 21 Şubat itibarıyla 16 Petrol-İş üyesi işten çıkarıldı. Petrol-İş Trakya Şubesine bağlı ve 420 Petrol-İş üyesinin çalıştığı Zentiva’da, işveren, yaklaşık bir buçuk ay önce üretimdeki daralmayı gerekçe göstererek 50 işçinin iş akdine son vereceğini açıkladı. Petrol-İş ise, iş-

çinin rızası olmadan işten çıkarmaların kesinlikle kabul edilmeyeceğini ve bir işçinin dahi rızası alınmadan iş akidlerinin fesih edilmeyeceğini bildirdi. İşten çıkarmaların gönüllülük esasına dayanması ve teşvik olarak 8 maaş ikramiye verilmesi konusunda işverenle anlaşıldı. Anlaşmanın ardından 23 işçi gönüllü olarak işten ayrıldı. İşten ayrılan işçi sayısının işverenin arzuladığı düzeyde olmaması nedeniyle, işveren, 20 Şubat 2014 günü gece vardiyasında çalışan 9 işçiyi ve ardından 7 işçiyi rızaları olmadan işten çıkardı. İşverenin bu hukuksuz işten çıkarmalara başlaması nedeniyle, işten atılan işçiler işyeri önünde diğer işçiler de fabrika içerisinde, işyerlerini terk etmeyerek eyleme başladı.

Petrol-İş Sendikamız konuyla ilgili olarak yaptığı basın açıklamasında, uzun yıllardır, toplu sözleşme yapılan Zentiva işyerindeki bu haksız işten çıkarmaları kınadıklarını belirtti. Yıllardır yüksek karların elde edildiği bu işyerinde, işverenin kriz riski nedeniyle işçilerden fedakarlık beklemesi ya da işten çıkarmasının kabul edilemez olduğu vurgulandı. Zentiva işyerinde işverenin verdiği kararda ısrarı halinde, Petrol-İş’in tüm üyeleriyle Zentiva işçisinin başlattığı eylemin arkasında olacağı söylendi.

TEKSİF

YATSAN Emekçileri Teksif’te

Teksif Sendikamızın bir süredir örgütlenme çalışmalarını sürdürdüğü İzmir Torbalı’da bulunan YAT-

SAN AŞ’de büyük çoğunluk Teksif’e üye oldu. Teksif, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı’na “Yetki Tespiti” başvurusunda bulundu ve yetkiyi aldı. İşyerinde bir yıla yakın bir zamandır devam eden örgütlenme çalışması sırasında 10 işçi sendikalı oldukları gerek-

çekçisiyle işlerinden atılmış ve hukuki süreç Teksif Sendikamızca sürdürülmüştü. Konuyla ilgili olarak Teksif’ten yapılan açıklamada, “YATSAN işçisi bilinçli olarak çıktığı emek yolunda, 60 bin üyemiz gibi kendi hür iradesi ile Teksif üyesi olmuştur. Hatırlanmalıdır ki, Teksif 50 yıllık tarihinde ne işverenlerin, ne hükümetlerin ne de belli siyasi odakların güdümünde veya hizmetinde olmuştur. Teksif ırk, dil, din, cinsiyet, siyasi görüş gözetmeksizin her üyesini kucaklamış ve gerek tekstil işkoluna gerekse Türk Sendikacılık Hareketine adını altın harflerle yazdırmıştır.”

DERİTEKS

Punto Deri’den 39 İşçi Daha Atıldı

Konfederasyonumuza bağlı Deriteks Sendikamıza üye oldukları gerekçesiyle İstanbul Zeytinburnu’nda bu-

lunan Punto Deri Fabrikası'ndan çıkarılan 40 işçinin direnişi sürerken, 7 Ocak 2014 tarihi itibarıyla 39 işçi daha işten çıkarıldı. İşten çıkarılan 39 işçi de, diğer işçilerle beraber direnişe katıldı. Direnişlerini sürdüren işçilerden Ramazan Aydemir, işten çıkarılmalarına ilişkin, "Şirket küçülmek bahanesiyle arkadaşlarımızı işten attı, ancak küçülmek yerine büyüdüğünü görüyoruz her gün yeni bir yer açıyorlar. Bu da gösteriyor ki arkadaşlarımız sendikalı oldukları için işlerinden atıldılar" dedi.

TGS

Anadolu'da Örgütlenme Atağı

Türkiye Gazeteciler Sendikası (TGS), örgütlenme kampanyasını yerel gazetelere de yaydı. Yakın zamanda yapılan genel kurulun ardından oluşan yeni merkez yönetimi, Anadolu'da örgütlenme kampanyasını hızlandırma kararı aldı. Genel Kurul öncesinde Zonguldak'ta başlayan Anadolu çıkartması, Kocaeli ile devam etti. Yeni yönetim ve İstanbul Şube yöneticileri Kocaeli'de gazetecilerle bir araya geldi. TGS Genel Başkanı Uğur Güç, Genel Örgütlenme Sekreteri Arzu Demir, İstanbul Şube Başkanı Gökhan Durmuş ve Şube Sekreteri Sevgim Denizaltı'nın katılımıyla Kocaeli'de yapılan toplantıya yerel basında çalışan gazeteciler katıldı. Ziyarette konuşan TGS Genel Başkanı Uğur Güç, yeni yönetimin Anadolu'ya ilk ziyaretini Kocaeli'ye gerçekleştirdikleri için mutlu olduklarını dile getirerek, "TGS olarak geçmiş dönemde bazı sıkıntılar yaşadık. Bu yüzden yerel gazetecilerin sorunlarının çözülmesi konusunda taraf olamadık. Ancak bundan sonra yerel gazetecilerin sorunları da önceliklerimiz arasında yer alacak" diye konuştu. TGS'nin gazetecilik mesleğine itibar kazandırmak için mücadele ettiğine değinen Güç, "Toplu sözleşmeler ile özlük hakları koruma altına alınabilir. Hep birlikte mücadele edersek bütün sorunlarımızın üstesinden gelebiliriz. Bizler bunun mücadelesini vereceğiz" dedi.

TÜRK METAL

İsdemir'de Örgütlenme Süreci Devam Ediyor

Türk Metal Sendikamızın, Iskenderun Demir-Çelik Fabrikası'ndaki örgütlenme çalışmaları yoğun bir biçimde devam ediyor. Türk Metal'e katılan İsdemir emekçileri, Sendikamızın eğitim tesislerinde beşer günlük eğitim toplantılarına katılıyorlar. Ankara Büyük Anadolu Hotel'de 2-7 Şubat 2014 günlerinde yapılan eğitim toplantısında, TÜRK-İŞ Genel Sekreteri ve Türk Metal Sendikası Genel Başkanı Pevrul Kavlak bir konuşma yaptı. Kavlak, "İsdemir emekçilerinin davası artık sadece İsdemir değildir, bütün metal iş kolunda çalışan işçilerdir" dedi. Iskenderun'da İsdemir Şubesinin açıldığını belirten Kavlak, artık Iskenderun'da sendikal hayatın nabzını Türk Metal'in tuttuğunu söyledi. Kavlak siyasilere de seslenerek şunları ifade etti: "Bu sahte sendikacılarla yan yana olmak demek, bütün bu günahlara ortak olmak demektir, bu günaha girmeyin. Siyasilere tavsiyem, işçinin onlara neden sahte sendikacı dediklerini öğrenin. Sendikal dünyada onlara neden fotokopici sendika ismini taktıklarını araştırın. Neden sıfırcı sendika dendiğini anlayın. Bunların cevabını öğrenin. Öğrendikten sonra nerede duracağımıza karar verin" dedi.

HAVA-İS

305 THY İşçisinin Geri Dönüşleri Başlıyor

Hava-İş Sendikamızdan yapılan açıklamaya göre, 24. Dönem Toplu İş Sözleşmesinde mutabakata varılan protokol anlaşması gereği THY AO. Yönetimi ile Hava-İş Sendikamız arasında oluşturulan komisyon çalışmaları tamamlandı ve 256 üyenin işbaşı yapması uygun görüldü. Teknik AŞ.'deki 33 üyenin de işe dönüşleri başladı.

Hava-İş açıklamasında şu görüşlere yer verildi: “Bazı üyelerimiz işveren tarafından disiplin suçu niteliğindeki suçlar kapsamında görüldüğünden işe iadeleri konusunda mutabakat sağlanamamıştır. Bu arkadaşlarımız için anlaşma protokolüne şerh düşülmüş ve arkadaşlarımızın yasal haklarını araması hususunda ve hukuki süreçte kendilerine Sendikamızca her türlü destek verilecektir. Sendikamız yeni yönetimi göreve geldiği 8 Aralık 2013 tarihi itibarıyla olağanüstü bir gayret göstererek yaklaşık yedi ay süren grevi başarıyla bitirmiş ve bu kısa süreçte sendikal yaşamda örneğine az rastlanılacak bir başarıya daha imza atarak, işyerinden atılan yüzlerce üyemizin işe dönüşü sağlanmıştır. Bu kısa süreçte ayrıca yaklaşık 3 bin yeni üye Sendikamıza üye yapılarak Ocak 2014 istatistiklerinde Sendikamız üye sayısı 16.517’ye yükselmiş ve Sendikamız taşımacılık işkolunun en büyük sendikası olmuştur.”

GÜVENLİK-İŞ

Vakıfbank Özel Güvenlikleri Örgütleniyor

Türkiye’nin dört bir yanında örgütlenme çalışmalarına hızla devam eden Güvenlik-İş Sendikası İstanbul’da bulunan Vakıfbank Özel Güvenlikleri ile bir araya geldi. Güvenlik-İş Sendikası Genel Başkanı Bolat Ankaralı’nın katıldığı toplantıya Vakıfbank Özel Güvenlik Görevlilerinin yoğun ilgisinin oldu. 22 Şubat 2014 günü TÜRK-İŞ 1. Bölge Temsilciliği’nde gerçekleştirilen toplantıda Genel Başkan Ankaralı,

hem Güvenlik-İş’i tanıttı hem de özel güvenlik görevlilerinin işkoşulları ve yasal hakları ile ilgili sorduğu soruları yanıtladı.

Toplantıda, TÜRK-İŞ 1. Bölge Temsilcisi Faruk Büyükkucak da bir konuşma yaptı. Konuşmasında, işçilerin anayasal hakkı olan sendikalaşma hakkının engellenemeyeceğini söyleyen Büyükkucak, Güvenlik-İş Sendikası’nın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı’nın Ocak ayında açıkladığı istatistiklerinde toplu sözleşme barajını aşmasının, özel güvenliklerin toplu iş sözleşmesi imzalaması yolunda önemli bir adım olduğunu söyledi. Büyükkucak, “TÜRK-İŞ olarak Konfederasyonumuz üyesi Güvenlik-İş’in ve siz özel güvenliklerin daima yanında olacağız ve toplu iş sözleşmesi imzalama yolunda sizlere destek vereceğiz. Umarım TÜRK-İŞ’in de desteğiyle çok yakında toplu iş sözleşmesi imzalaya başlayacaksınız” dedi.

Büyükkucak’ın ardından söz alan Genel Başkan Bolat Ankaralı, “Güvenlik-İş olarak özel güvenliklerin haklarını korumak için girdiğimiz bu mücadeleye 7 kişiyle başladık ama bugün 5 binin üzerinde üyemiz bulunuyor” diyerek sözlerine başladı. Bugün Türkiye’nin en hızlı büyüyen sendikasının Güvenlik-İş olduğunun altını çizen Ankaralı, bunun tek nedenin Güvenlik-İş Sendikası’nın kurulduğu günden beri her zaman ve her yerde özel güvenliklerin haklarını sonuna kadar savunması ve bunun için mücadele etmesi olduğunu söyledi. Ankaralı, tek bir güvenlik görevlisinin bile sendikal faaliyetleri yüzünden işten çıkarılması durumunda, Güvenlik-İş olarak tüm olanaklarını seferber ederek o güvenlik görevlisinin yanında yer alacaklarını ve işe iade edilmesini sağlayacaklarını vurguladı.

Çalışma Yaşamında Temmuz2013-Şubat2014

Namık TAN

namiktan@turkis.org.tr

2 Temmuz 2013

■ **Gelir Testinde Hedef Tutmadı:** Türkiye genelinde Genel Sağlık Sigortası (GSS) kapsamında 18 yaşını dolduran ve herhangi bir işte çalışmayan yaklaşık 25 milyon kişinin gelir testi yaptırması beklenirken, yasal sürenin sona ermesiyle tebligat gönderilen ve Kasım 2012 itibarıyla gelir testini yaptıranların sayısı 11 milyon 160 bin kişi oldu. MHP Kütahya Milletvekili Alim Işık'ın soru önergesini yanıtlayan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk Çelik, gelir testi yaptıranların verilerini açıkladı. Gelir testi yaptırmadığı için GSS dışında hiç kimsenin tutulmadığını ifade eden Çelik, gelir testi yaptırmaması için tebligat gönderilen ve tebligattan itibaren bir ay içinde bu testi yaptırmayanların gelirinin asgari ücretin iki katı sayılarak işlemlerin bu tutara göre düzenlendiğini belirtti. Gelir testi yaptırmayanların sayısı 3.5 milyon olduğundan, primlerin yaptırılması ile ilgili bir düzenlemenin yapılacağı belirtiliyor.

23 Temmuz 2013

■ **2013 Kamu Toplu İş Sözleşmeleri Anlaşmayla Sonuçlandı:** Hükümetle Türk-İş arasında yürütülen Kamu Kesimi Toplu İş Sözleşmesi görüşmelerinde kamuda çalışan yaklaşık 185 bin işçinin toplu iş sözleşmesinde anlaşma sağlandı. Düşük ücretlerin iyileştirilmesinde varılan anlaşmaya göre, toplu iş sözleşmesinin yürürlük başlangıç tarihinde aylık

brüt çıplak ücretleri; a) 1.100 TL/Ay'ın altında olanların aylık brüt çıplak ücretleri 1.100 TL/Ay'a yükseltilecektir. b) 1.850 TL/Ay'ın altında olanların aylık brüt çıplak ücretlerine, 1.850 TL/Ay'ı geçmemek üzere 200 TL/Ay, iyileştirme yapılacaktır. İyileştirme sonrasında uygulanacak ücret zamları da şu şekilde belirlendi: İlk 6 ay için yüzde 4, ikinci 6 ay için yüzde 4, üç ve dördüncü 6 aylar için yüzde 3 artış öngörüldü. İkinci, üçüncü ve dördüncü altı aylar için enflasyon farkı verilmesi karara bağlandı. Süresi biten Toplu İş Sözleşmelerinin ikinci yıl ikinci altı ayında (enflasyon farkları dahil) sözleşmelerin yürürlük sürelerine göre brüt 155,58 TL/Ay ile 158,58 TL/Ay arasında ödenen Sosyal Yardım, brüt 180 (Yüz seksen) TL/Ay'a yükseltilecek ve birinci ve ikinci yılda ücret zamları oranında artırılacaktır. Ancak, mevcut sosyal yardım ödemesi süresi biten kamu toplu iş sözleşmelerinin genelinde öngörülen miktarın altında olan toplu iş sözleşmelerinde ise bu ödeme, yukarıda belirtilen miktarı aşmamak kaydıyla sözleşmenin birinci altı ayında %20 oranında, ikinci altı ayı ve ikinci yılında ise ücret zamları oranında artırılacaktır.

8 Ağustos 2013

■ **Kamu Çalışanlarının Toplu Sözleşmesinde Anlaşma Sağlandı:** Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk Çelik ile Memur-Sen Genel Başkanı Ahmet Gündoğdu, kamu çalışanlarının toplu sözleşmesinde anlaşmaya varıldığını açıkladılar. Buna göre, 175 TL, 2015'te 3+3 ve enflasyon farkı kadar artış yapılacak. Kamu-Sen ve KESK ise, anlaşmaya itiraz

ettiklerini belirttiler. Yaklaşık 2.6 milyon memur ile 1.9 milyon memur emeklisini ilgilendiren toplu sözleşme görüşme süreci 14 gün sürdü.

23 Ağustos 2013

■ **Teksif Grevinde Mutlu Son:** Teksif Sendikasının 30 işyeri ve işletmede sürdürdüğü greve 12 bin işçi katıldı. Son yıllarda büyük bir dayanışma içerisinde yapılan grev 9 gün sürdü. Bu süreçte, kararlı bir duruş sergileyen Teksif sendikamızın olmazsa olmaz talepleri olan ikramiye, kıdem zammı, fazla mesai ve ücret zammı maddelerinin kabul edilmesi sonucunda, 23.08.2013 tarihinde anlaşma sağlanması üzerine grev uygulamasına son verildi. Ücret zammı; birinci altı ay yüzde 5, ikinci altı ay yüzde 3, üçüncü altı ay yüzde 3, dördüncü altı ay yüzde 4, beşinci altı ay yüzde 3 ve altıncı altı ay yüzde 4 şeklinde olmuştur. Ayrıca enflasyon rakamlarının bu seviyeleri aşması durumunda eksik kalan oran ücretlere ilave edilecektir. 72 gün üzerinden ödenen ikramiyeler 120 güne yükseltildi. Hafta içi çalışmalar, genel tatil ve ulusal bayramlarda yapılan çalışmalara ilişkin önemli iyileştirmeler yapıldı. TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk Çelik'e desteklerinden dolayı teşekkür edildi.

13 Eylül 2013

■ **Darphane Grevinde Mutlu Son:** Basın-İş Sendikası Darphane ve Damga Matbaası işyerlerinde çalışan üyeleri adına 7 ay boyunca yürüttüğü toplu iş sözleşme görüşmelerinde herhangi bir sonuç elde edemeyince grev kararı aldı ve 8 Temmuz günü de Darphane

işçileri greve çıktı. Darphane işçisi tarafından büyük bir olgunlukla ve kararlılıkla 68 gün sürdürülen grev sonunda anlaşmaya varıldı. İmzalanan toplu iş sözleşmesi ile işyerlerinde pek çok sorunun yaşanmasına neden olan maddelerde yeni düzenlemelere gidildi ve devam teşvik primleri artırıldı.

14 Eylül 2013

■ **Şeker-İş 20. Genel Kurulu Yapıldı:** Çalışma hayatında yaşanan sorunların değerlendirildiği Genel Kurulda bir konuşma yapan TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay, özelleştirme uygulamalarının yol açtığı işten çıkarmalar ve sendikasıylaştırmalara dikkat çekerek, 4-c kapsamında çalışanların sendikalarımıza üye olmasını sağlayacak değişikliklere gidilmesi gerektiğini söyledi. Şeker fabrikalarının özelleştirilmemesi için Şeker-İş Sendikamızla ortak mücadele verdiklerini belirten Atalay, TÜRK-İŞ'in bu ülkenin sigortası olduğunu vurguladı.

24 Eylül 2013

■ **Malulen Emeklilik Koşulları Değişti:** Sosyal Güvenlik Kurumu, 40 yıldır değiştirilmeyen Maluliyet Yönetmeliği'ni değiştirdi. SGK, birçok hastalığa maluliyet hakkı getirdi. Düzenleme eski yönetmeliğe göre malullük başvurusu yapıp reddedilenlere tekrar başvuru yapma hakkı getirdi. Malulen emekli olabilmek için kişinin çalışma gücünün veya iş kazası ya da meslek hastalığı sonucu meslekte kazanma gücünün en az yüzde 60'ını veya tamamını kaybettiği sağlık kurulunca raporlanacak. Ayrıca en az 10 yıldan beri sigortalı olup, toplam 1800 gün sigorta primi ödenmiş olma şartında bir değişiklik yapılmadı. Düzenlemeye göre; tüm organ nakilli (kemik iliği nakli hariç) hastalara koşulsuz maluli-

yet verildi. Böbrek nakli sonrası uygulanan kontrol muayeneleri kaldırıldı. Diyalize girmeyen kronik böbrek yetmezliği olan hastalara maluliyet hakkı geldi. Tüm kanser hastaları tanı aldıktan sonra koşulsuz 18 ay, kan kanserlerine tanı aldıktan sonra 24 ay malullük hakkı verildi. Kanserlere ve endokrin hastalıklara bağlı gelişen ve tedavisi olmayan ağır elektrolit bozuklukları listeye eklendi. Kemik iliği naklinden itibaren hastalar 12 ay süreyle malul kabul edildi. Tedaviye dirençli ve bulaşıcılığı yüksek olan verem hastalarına 2 yıl süreyle maluliyet hakkı getirildi.

26 Eylül 2013

■ **10. Çalışma Meclisi Toplandı:** Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının düzenlediği Çalışma Meclisi 26 - 27 Eylül 2013 tarihlerinde Ankara Bilkent Otelde gerçekleşti. 26 Eylül tarihinde açılışı yapılan Meclisin konu başlıkları; Kıdem Tazminatı, Alt İşverenlik (taşeronluk), Özel İstihdam Büroları Aracılığı ile Geçici İş İlişkisi olarak belirlendi. Toplantıda konuşan Başbakan Tayyip Erdoğan, işçi ve memur ayrımına son verilmesi gerektiğini belirterek, kıdem tazminatı konusunda taraflar anlaşmadan bu konuyu gündemlerine almayacaklarını söyledi. TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay 10. Çalışma Meclisi'nde yaptığı konuşmada şunları söyledi: "Kıdem tazminatı mevcut haliyle korunmalı ve kıdem tazminatına hak kazanmak için aranan bir çalışma şartı kaldırılmalıdır. Özel istihdam büroları aracılığı ile geçici iş ilişkisi sağlıklı bir istihdam biçimi olmadığından karşı çıkıyoruz. Bu uygulama, işçi simsarlığına neden olacaktır. Alt işverenlik uygulaması, bu ülkenin kanayan bir yarasıdır. Aynı fabrikada aynı işi yapan, aynı mahallede oturan iki işçiden biri işe servis

ile gidip gelirken, fazla mesaisini alırken, yıllık iznini kullanırken taşeron işçisinin kullanmaması, ülkeyi yönetenlerin ayıbidir." Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk Çelik de konuşmasında, alt işveren uygulamalarına çözüm bulmak amacıyla 10. Çalışma Meclisini topladıklarını belirtti.

12 Ekim 2013

■ **Vakıf Üniversite Hastaneleri ve Özel Hastaneler Yüzde 200'e Kadar İlave Ücret Alabilecek:** 29/5/2013 tarihli ve 28661 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 6486 sayılı Kanun ile vakıf üniversite hastaneleri ve özel hastanelerin alabileceği ilave (fark) ücreti % 200'e kadar artırma konusunda Bakanlar Kurulu'na yetki verilmişti. Bakanlar Kurulu, bu yetkisini kullanarak ilave ücret üst sınırını % 200'e çıkardı. Bu karar sonrasında, "Özel Hastaneler ile Vakıf Üniversite Hastanelerinin Puanlandırılması ve İlave Ücret Alınması Hakkında Yönerge" Kurum Başkanlık Makamının 21/10/2013 tarihli olurları ile yürürlükten kaldırılması, ilave ücretin yüzde 200'e kadar istenmesinin yolu açıldı. Bu karar sonrasında, sağlık hizmetlerine erişimin zorlaşacağı yönünde eleştiriler yapılmaya başlandı. Esas olan, kamu ve özel ayrımına gidilmeden ve ilave ücret alınmadan sağlık hizmetinin verilmesidir.

31 Ekim 2013

■ **5. İzmir İktisat Kongresi Yapıldı:** Ekonomik ve sosyal konuların değerlendirildiği 5. İzmir İktisat Kongresi yapıldı. Kongrenin ikinci gününde "İşgücü Piyasasının Etkinliğinin ve İstihdamın Artırılmasına Yönelik Stratejiler" konulu oturumda konuşan TÜRK-İŞ Genel Sekreteri Pevrul Kavlak, işsizlik ve yoksulluk sorunlarına

dikkat çekerek şunları söyledi: “Türkiye’de gündeme getirilmek istenen Ulusal İstihdam Stratejisi; esneklik, bölgesel asgari ücret, kıdem tazminatı, özel istihdam bürolarına geçici işçi çalıştırma gibi konularda emeğe yönelik yeni hak kayıpları ve kölelik şartlarında istihdam dayatmaları nedeniyle kabul edilmez niteliktedir. Çalışma barışından söz edenler, öncelikle işçilerin köle gibi çalıştırılmalarına son vermeli ve sendikal haklar özgürce kullanılmalıdır.

3 Kasım 2013

■ **Çimse-İş 19. Genel Kurulu Yapıldı:** TÜRK-İŞ Genel Sekreteri Pevrul Kavlak’ın Divan Başkanlığı yaptığı Genel Kurulda Genel Başkan Ergün Atalay bir konuşma yaparak çalışma hayatının içinde bulunduğu sorunları değerlendirdi. Atalay özetle şunları söyledi. “Çalışma hayatının içinde en sorunlu alan olan taşeron işçiliği konusunda düzenlemeler yapılmalıdır. Biz bu ülkede sadece üye işçilerimizi değil, emeklileri, taşeron işçisini, işsiz vatandaşımızı yani halkın yüzde 75’ini temsil ediyoruz. Kıdem tazminatı konusunda kazanılmış hakları geriye götürecek hiçbir uygulamanın içinde olmayacağız.

7 Kasım 2013

■ **E-Devlet Kapısı Üzerinden Üye Olma Süreci Başladı:** 6356 sayılı Sendika ve Toplu Sözleşme Kanunu’nun ilgili maddesinin yürürlüğe girmesi ile birlikte, 7 Kasım 2013 itibariyle yeni üye ve istifa e-devlet kapısı üzerinden yapılacak. E-devlet kapısı üzerinden üyelik ve istifa işlemleri “www.turkiye.gov.tr” adresinden Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı başlığı altında “işçi sendikaları üyelik işlemleri” ile “işçi sendikaları üyelik doğrulama” bölümleri kullanılacak.

26 Kasım 2013

■ **İş Kazalarında Avrupa’da Birinciyiz:** Türkiye’de son 9 ayda yaşanan iş kazalarında 842 emekçi, son on yılda ise yaklaşık 11 bin işçi yaşamını yitirdi. Her yıl yaklaşık 1100 işçi, iş kazalarında can verirken, inşaat sektörünün ise bu alanda başı çektiği belirlendi. İstanbul İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi’nin raporuna göre de 2013’ün ocak ayında 84, şubat ayında 6, mart ayında 74, nisan ayında 74, mayıs ayında 115, Haziran ayında 105, temmuz ayında 120, ağustos ayında 148, eylül ayında 127 ve ekim ayında da 7’si kadın, 4’ü çocuk olmak üzere 109 işçi yaşamını yitirdi. Raporda iş kazalarının sıklıkla yaşandığı sektörler mercek altına alındığı belirtiliyor. İnşaat sektöründe her gün 22 iş kazası meydana geliyor. 2013’ün ilk 9 ayında en az 206 inşaat emekçisi hayatını kaybetti. Rapora göre Türkiye’de mevsimlik gezici tarım işçi sayısı “kayıt dışı çalışanlar ve çocuklar ile birlikte” 1 milyon. Uluslararası Çalışma Örgütü’nün istatistiklerine göre ise bu işçilerin yüzde 60’ı yoksulluk sınırının altında yaşıyor.

27 Kasım 2013

■ **Emekliler Destek Primini Ödeyemiyor:** Bir işyeri açarak ekonomik zorlukları aşmaya çalışan emekliler ticari faaliyette bulunmaları nedeniyle, sosyal güvenlik destek primlerini ödeyemez durumdadır. Aylıklardan kesilen yüzde 15 sosyal güvenlik destek priminin kaldırılması talep edilmektedir. Bu konuda bir açıklama yapan Türkiye Emekliler Derneği Genel Başkanı Kazım Ergün, ödenen aylıklar yetmediğinden belli yaşa gelen emekliler hayatlarını devam ettirmek için bir işyeri açmalarının cezasını ödediklerini belirterek, ticari faaliyette bula-

nan emeklilerden alınan sosyal güvenlik destek primi uygulamasının kaldırılmasını istedi.

14 Aralık 2013

■ **TİSK 25. Genel Kurulu Yapıldı:** İşveren sendikalarının üst kuruluşu olan TİSK 25. Genel Kurulu yapıldı. TİSK Genel Başkanı yaptığı konuşmada, üretim ve emek değerlerinin önemine dikkat çekerek, sorunların sosyal diyalog ile çözülmesi gerektiğini söyledi. Genel Kurulda işçi kesimi adına konuşan TÜRK-İŞ Genel Sekreteri Pevrul Kavlak, “Bu ülkede TOBB varsa, TUSİAD, MÜSİAD varsa, TİSK varsa, Rahmetli Seyfi Demirsoy’un dediği gibi, TÜRK-İŞ de vardır ve var olacaktır. Herşeye rağmen olacaktır” dedi. Kavlak, konuşmasında özetle şu görüşlere yer verdi: “İşçi-işveren ilişkilerinin temel hedefi, üretimi artırmak, refahı adil paylaşmak, sosyal barışı yaşatmaktır. Türkiye’nin geleceğinde işçi-işveren ilişkileri, geçmişten gelen birikim ve deneyimle daha da gelişecektir. Sosyal devlet ve çalışanlardan yana bir sosyal politika anlayışı, ülkeye egemen olmaktadır.”

17 Aralık 2013

■ **TÜRK-İŞ’ten Vergi İyileştirme Talebi:** TÜRK-İŞ’in hazırladığı vergi raporu, Başbakan ve Türkiye Büyük Millet Meclisi’ndeki Grup Başkanlıklarına gönderildi. Çalışanların üzerindeki vergi yüküne dikkat çekilen raporda özetle şu değerlendirmeler yapıldı. “İşçiler üzerindeki vergi baskısı, özellikle 2004 yılında özel indirim tutarının kalkması, ardından ücretliler lehine olan ayırım ilkesinden vazgeçilerek vergi tarifesinin teke indirilmesi ve çalışanların üçüncü dilimdeki gelir vergisi tarifesine uygulanan vergi oranının yüzde 20’den yüzde 27’ye yükseltil-

mesi gibi nedenlerle artmıştır. Türkiye’de vergi alanında gerçek anlamda yapılacak bir reform, ancak ücretliler aleyhine varolan bu çarpık yapının değiştirilmesiyle mümkün olacaktır. Öncelikle emek üzerindeki vergi yükünün azaltılması ve verginin geniş kitlelere adil bir şekilde yansımının sağlanması gerekmektedir.

18 Aralık 2013

■ **Üçlü Danışma Kurulu Toplantıları:** Üçlü Danışma Kurulu Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı’nın çağrısı üzerine 11.11.2013 tarihinde alt işveren, geçici iş ilişkisi ve uzaktan çalışma konularını görüşmek üzere Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı’nda toplandı. TÜRK-İŞ, gündemdeki konuların teknik komite kurularak değerlendirilmesini önerdi ve bu öneri üzerine üç işçi konfederasyonu teknik uzmanları gündemdeki konulara ilişkin ortak bir görüş oluşturdu. 18 Aralık 2013 tarihinde yapılan Üçlü Danışma Kurulu Toplantısında işveren kesimi ile uzlaşma sağlanamadı. TÜRK-İŞ’in ısrarlı tavrı sonucunda “kıdem tazminatı” gündemden çıkarıldı. TÜRK-İŞ, taşeron işçilerinin sorunlarının çözümünde ilk adım olarak yargı kararlarına uyulmasını istedi. 4857 sayılı İş Kanunu’nun 2. maddesi 6 fıkrasının korunmasını ve taşeron çalıştırmaya sınırlama getirilmesini belirtti.

19 Aralık 2013

■ **THY Toplu İş Sözleşmesi’nde Anlaşma Sağlandı:** THY işyerinde çalışanları kapsayan toplu iş sözleşme görüşmelerinde anlaşma sağlanamaması üzerine, 15 Mayıs 2013 tarihinde greve çıkıldı. Uzun bir süre grev uygulaması devam etti ve 19 Aralık 2013 tarihinde yapılan görüşmelerde anlaşmaya varıldı. Üç yıl imzala-

nan toplu iş sözleşmesiyle ücret artışları; birinci yıl 5+3, ikinci yıl 3+3, 3. yıl 3+3 olarak belirlendi. Ücret artışlarının enflasyonun altında kalması durumunda, enflasyon farkı verilmesi benimsendi. Toplu iş sözleşmesi dışında yapılan protokol ile sendika üyesi işçilere 5.500 lira ödeme yapıldı. Aynı protokol ile işten çıkarılan THY’den 256 işçi, Teknik A.Ş.’den 33 işçinin işe dönmeleri sağlandı.

30 Aralık 2013

■ **Taşeron İşçileri Kadro Bekliyor:** Karayollarında çalışan 10 bin taşeron işçisinin yargı kararıyla muvazaalı oldukları tespit edilmesi üzerine Yol-İş Sendikası üyesi olan taşeron işçilerine kadro verilmesi talebine uyulmaması, hukuk devleti ilkesine aykırı bir durum ortaya çıkardı. Bu konuda bir açıklama yapan Yol-İş Sendikası Genel Başkanı ve TÜRK-İŞ Genel Mali Sekreteri Ramazan Açar, “Karayolları Genel Müdürlüğü ve Maliye Bakanlığı ile mutabakat sağlamamıza rağmen, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, sorunun çözümüne yanaşmadığından, işçi arkadaşlarımız mağdur edilmektedir” dedi. Açar, yargı kararlarına derhal uyulmasını isteyerek, aksi durumda devletin ödeyeceği tazminatın giderek arttığına dikkat çekti.

1 Ocak 2014

■ **Kıdem Tazminatı Rafa Kalktı:** Anadolu Ajansı Editör Masası’nda soruları yanıtlayan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk Çelik kıdem tazminatının rafa kaldırıldığını açıkladı. Çelik, “Kıdem tazminatı konusu bir slogan olarak bir kavram olarak kamuoyunda farklı yerleştiği için bu konuda bir cesur adım ne yazık ki taraflar tarafından atılamadı. Yeni bir bahara kalmış bulunuyor” dedi. Çelik, asgari ücretle ilgili

bir soru üzerine de asgari ücretin geçim ücreti değil, sosyal koruma ücreti olması için de çalışma yapacaklarını söyledi.

1 Ocak 2014

■ **İşçi ve Bağ-Kur Emekli Aylıkları Yüzde 3.27 Artırıldı:** 2014 yılı birinci altı ayda işçi ve Bağ-Kur emekli aylıkları, 2013 yılı son altı ayda gerçekleşen yüzde 3.27 tüketici fiyat artışlarına göre zamlandı. Memur emeklilerine ise, yıllık olarak ortalama 140 lira artış yapıldı. Yapılan zamları değerlendiren Türkiye İşçi Emeklileri Derneği Genel Başkanı Kazım Ergün, güvenirliliği olmayan fiyat artışları ile emekli aylıklarına yapılan zamların savunulamayacağını belirterek, Hükümetin yeni bir sistem geliştirmesi gerektiğini söyledi. Memur emeklilerine yapılan artışların aynı şekilde işçi ve Bağ-Kur emeklilerine yansıtılması gerektiğini söyleyen Kazım Ergün, devletin emekliler arasında farklılık yaratmasını eleştirerek, sosyal güvenlikte eşitliği esas alan kararların alınmasını istedi.

18 Ocak 2014

■ **Sağlıkta Katılım Payı Yüksek:** İlaç katılım payı, muayene katılım payı, reçete ücreti, tetkik farkı ücreti, erken muayene farkı gibi farklı isimlerle alınan ücretler, dar ve sabit gelirli bakımdan ekonomik yük olarak değerlendiriliyor. Tüm Eczacı işverenler Sendikası Genel Başkanı Nurten Saydan da Sağlıkta Dönüşüm adı altında sürdürülen proje ile yurttaşların sağlığa erişiminin paralı hale geldiğini belirterek “Herhangi bir sağlık kuruluşuna başvurulduğunda muayene ücreti ödeniyor. Halbuki asgari ücretli için ödenen primin yüzde 33’ü, yani 133 TL’lik kısmı GSS primi olarak ödenmektedir” dedi.

22 Ocak 2014

■ **2014 Yılı Birinci Altı Ayda Ödenecek İlave Tediye Tarihleri Açıklandı:** 4/7/1956 tarihli ve 6772 sayılı Kanun kapsamına giren kurumlarda çalışan işçilere, anılan Kanunun 1. maddesine göre 2014 yılında verilecek ilave tediye'nin birinci yarısının 31/1/2014, diğer yarısının 30/6/2014 tarihinde ödenmesi; Maliye Bakanlığının 26/12/2013 tarihli ve 13129 sayılı yazısı üzerine, mezkur Kanunun 4 üncü maddesine göre, Bakanlar Kurulu'na 13/1/2014 tarihinde kararlaştırılmıştır.

24 Ocak 2014

■ **Özelleştirmeye Tepki:** Muğla'daki Yatağan, Yeniköy ve Kemerköy termik santralleri ile kömür ocaklarının özelleştirilmemesi için büyük mücadele veren işçilerin haklı talepleri Muğla İlinde de büyük destek gördü. İşçilerin haklı taleplerini duyurmak amacıyla Ankara'ya yaptıkları yürüyüşe izin verilmemesi tepki ile karşılandı. Buna rağmen, TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu ve bağlı sendikalar Ankara'da, Sıhhiye'de toplanarak Özelleştirme İdaresi Başkanlığı önüne yürüdüler. Burada bir konuşma yapan Genel Başkan Ergün Atalay özetle şunları söyledi; "Muğla'daki özelleştirme ihalesine katılan 15 firmanın 13'ü geri çekildi. Geriye iki firma kaldı. Herkes şunu çok iyi anlamalı, biz bu hükümete özelleştirmeleri yaptırmayacağız. İşçi hareketinin birçok problemi varken bu işlerle uğraşan hükümete sandıkta hesap sormak sizin de bizim de boynumuzun borcu." Tes-İş Sendikası Genel Başkan Yardımcısı Hasan Tahsin Zengin ve Türkiye Maden-İş Sendikası Genel Başkanı Nurettin Akçul'un işçilere hitaben konuşma yapmalarının ardından eylem sona erdi.

10 Şubat 2014

■ **15. Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Kongresi Yapıldı:** TÜRK-İŞ ve Gazi Üniversitesi'nin ortaklaşa düzenlediği 15. Endüstri İlişkileri Kongresi yapıldı. Kongrenin açılış bölümünde; Gazi Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Süleyman Büyükerberber, Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölüm Başkanı Prof. Dr. Vedat Bilgin, TÜRK - İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Müsteşarı Fatih Acar konuştu. TÜRK-İŞ/ Üniversite işbirliğini önemsediklerini belirten TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay, iki gün sürecek kongrede akademisyenler tarafından sunulacak tebliğlerden yararlanacaklarını söyledi. 12 milyon ücretliye karşın, bir milyon sendikalı işçinin olmasına dikkat çeken Atalay, demokrasimizin ve ülkemizin saygın bir yere gelmesi için sendika özgürlüğü önündeki engellerin kaldırılmasını istedi. Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümü öğretim üyeleri ve TÜRK-İŞ'e üye sendikaların genel başkanları, yöneticileri ve uzmanların katıldığı Kongre iki gün sürdü.

15 Şubat 2014

■ **Kölelik Düzenine Son Mitingi:** TÜRK-İŞ'in çağrısıyla Ankara Sıhhiye Meydanı'nda Taşeronlaşmaya, Örgütsüzlüğe ve Kurlsız Çalışmaya Hayır mitingi yapıldı. Türkiye'nin dört bir yanından gelen on binlerce işçi Ankara Gar'da toplandı ve miting alanına doğru yürüyüşe başladı. İşçiler, büyük bir coşkuyla miting alanına geldiler. Mitingde konuşan TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay, başta taşeron işçileri olmak üzere çözüm bekleyen sorunlara dikkat çekerek özetle şu uyarılarda bulundu: "Sesimize herkes kulak versin. Batan geminin lüks kamarası ol-

maz. Gemi batınca herkes batır" dedi. Yargı kararlarına uyulmadan hukuk devleti olunamaz. Bu nedenle, başta karayollarında çalışan taşeron işçileri olmak üzere yargı yoluyla elde edilen kadroların verilmesi geciktirilmemelidir. İş Kanunu'nda işçiyi koruyan ve muvazaayı engelleyen maddelerde değişiklik yapılmamalıdır. Taşeron çalıştırma ile işçiler sömürülmekte, sendikalara üye olmaları engellenmektedir. Bu tür engellemelere son verilmelidir. Mitingde, işçileri temsilen şeker, tekstil, karayolları ve Yatağan Termik Santrali işçileri adına konuşmalar yapılarak, Hükümetin uygulamaları eleştirildi.

18 Şubat 2014

■ **İşsizlik Oranı Yüzde 9.9'a Yükseldi:** Türkiye İstatistik Kurumu'nun verilerine göre işsizlik oranı 2012'nin Kasım ayına göre 0.5 puan artarken mevsim etkilerinden arındırılmış işsizlik oranı da yüzde 9.9 oldu. Ekonomide beklenen düşük büyüme istihdamı da olumsuz yönde etkiledi. 2012'nin ilk 11 ayında 1 milyon 18 bin istihdam artışı yaşanırken 2013'te bu rakam 193 bin kişide kaldı. 11 ayda Türkiye ekonomisi sadece 193 bin yeni istihdam yaratabildi. Herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı olmadan çalışanların oranı, Kasım 2013'te bir önceki yılın aynı ayına göre 3,4 puan azalarak yüzde 35.1 olarak gerçekleşti. Tarım sektöründe sosyal güvenlikten yoksun çalışanların oranı, söz konusu dönemde yüzde 84.2'den yüzde 82.2'ye, tarım dışı sektörlerde yüzde 24.2'den 21.4'e geriledi. Sosyal güvenlik kapsamında olmayan ücretli veya yevmiyeli çalışanların oranı ise 2.9 puan azalarak yüzde 19'a düştü. Kasım 2013 toplam işgücü 28.3 milyon Kasım 2013 toplam istihdam 25.5 milyon Kasım 2013 toplam işsiz sayısı 2.8 milyon olarak açıklandı.

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu

KÖLELİK DÜZENİNE SON

**TAŞERONLAŞMAYA
ÖRGÜTSÜZLÜĞE
KURALSIZ ÇALIŞMAYA**

HAYIR

YÜRÜYÜŞ VE MİTİNGİ

15 Şubat 2014 • Saat: 12:00

Sıhhiye Meydanı - Ankara

Toplanma Yeri: Ankara Garı • Saat: 09:00

TÜRK-İŞ ve BAĞLI SENDİKALAR

TÜRK-İŞ Genel Başkan: ERGÜN ATALAY Bayındır Sokak No. 10 ANKARA Tel: (312) 433 31 25 (4 Hat) Faks: (312) 433 68 09 - 433 85 80		18	TÜRK KOOP-İŞ Genel Başkan: EYÜP ALEMDAR Özveren Sokak No. 6 Maltepe / ANKARA Tel: (312) 230 08 55 - 229 44 80 • Faks: (312) 229 58 36	10
1	TARIM-İŞ Genel Başkan: BEDRETTİN KAYKAÇ Bankacı Sokak No. 10 Kocatepe / ANKARA Tel: (312) 419 04 56 (6 Hat) • Faks: (312) 419 38 47	01	TÜRKİYE ÇİMSE-İŞ Genel Başkan: ZEKERİYE NAZLIM Esat Cad. No. 43 Küçüksat / ANKARA Tel: (312) 419 58 30-34 • Faks: (312) 425 13 35	11
2	ORMAN-İŞ Genel Başkan: BAKİ YÜKSEL Korkut Reis Mah. Cihan Sok. No. 29/10 Sıhhiye / ANKARA Tel: (312) 229 10 56-59 • Faks: (312) 229 21 15	01	KRİSTAL-İŞ Genel Başkan: BİLAL ÇETİNTAŞ Sahip Molla Cad. No. 32 Paşabahçe Beykoz / İSTANBUL Tel: (216) 680 07 10 • Faks: (216) 680 12 02	11
3	TEKGIDA-İŞ Genel Başkan: MUSTAFA TÜRKEL Konaklar Mah. Faruk Nafiz Çamlıbel Sok. No. 5 4. Levent / İSTANBUL Tel: (212) 264 49 96 (4 Hat) • Faks: (212) 278 95 34	02	TÜRK METAL Genel Başkan: PEVRUL KAVLAK Beştepe Mah. Yaşam Cd. 1. Sok. No. 7/A Söğütözü/ANKARA Tel: (312) 292 64 00 (30 hat) • Faks: (312) 284 40 18	12
4	ŞEKER-İŞ Genel Başkan: İSA GÖK Karanfil Sokak No. 59 Bakanlıklar / ANKARA Tel: (312) 418 42 73-74 • Faks: (312) 425 92 58	02	TÜRKİYE YOL-İŞ Genel Başkan: RAMAZAN AĞAR Sümer 1 Sok. No. 18 Kızılay / ANKARA Tel: (312) 232 46 87-95 • Faks: (312) 232 48 10	13
5	TÜRKİYE MADEN-İŞ Genel Başkan: NURETTİN AKÇUL Strasburg Cad. 7/4-5 Sıhhiye / ANKARA Tel: (312) 231 73 55-56-57 • Faks: (312) 229 89 31	03	TES-İŞ Genel Başkan: MUSTAFA KUMLU Meriç Sok. No. 23 Beştepe / ANKARA Tel: (312) 212 65 10 (20 Hat) • Faks: (312) 212 65 52	14
6	GENEL MADEN-İŞ Genel Başkan: EYÜP ALABAŞ Mithatpaşa Mah. Nizam Cad. Şemsi Denizler Sk. No. 18 Tel: (372) 231 44 77 • Faks: (372) 253 66 35 ZONGULDAK	03	DEMİRYOL-İŞ Genel Başkan: ERGÜN ATALAY Necatibey Cad. Sezenler Sok. 5 ANKARA Tel: (312) 231 80 30-31 • Faks: (312) 231 80 32	15
7	PETROL-İŞ Genel Başkan: MUSTAFA ÖZTAŞKIN Altunizade Mah. Kuşbakışı Sok. No. 25 Üsküdar / İSTANBUL Tel: (216) 474 98 70 (10 Hat) • Faks: (216) 474 98 67 - 474 92 38	04	HAVA-İŞ Genel Başkan: ALİ KEMAL TATLIBAL İncirli Cad. Volkan Apt. 68/1-2-3-4 Bakırköy / İSTANBUL Tel: (212) 660 20 95 (5 Hat) • Faks: (212) 571 90 51	15
8	TEKSİF Genel Başkan: NAZMİ İRGAT Ziya Gökalp Cad. Aydoğmuş Sok. No. 1 ANKARA Tel: (312) 431 21 70-71-72-73 • Faks: (312) 435 78 26	05	TÜMTİS Genel Başkan: KENAN ÖZTÜRK İnkılap Cad. No. 35/1-2 Aksaray / İSTANBUL Tel: (212) 530 07 43 • Faks: (212) 588 26 20	15
9	DERİTEKS Genel Başkan: MUSA SERVİ Aydınlı Mah. Budak Sok. No. 41 Kat: 3 Tel: (216) 572 90 50-51-52 • Faks: (216) 572 90 53 Tuzla/İST.	05	DOKGEMİ-İŞ Genel Başkan: H. NECİP NALBANTOĞLU Pirimehmetpaşa Mah. Kumbarahane Cad. No. 58 Kat: 2-3 Tel: (212) 369 73 90 (pbx) • Faks: 369 73 93 Beyoğlu / İST	16
10	AGAÇ-İŞ Genel Başkan: MÜRSEL TAŞCI Necatibey Cad. No. 20/22-23 Sıhhiye / ANKARA Tel: (312) 229 53 95 - 229 08 27 • Faks: (312) 231 52 19	06	TÜRKİYE DENİZCİLER Genel Başkan: HASAN PEKDEMİR Rıhtım Cad. Denizciler Sok. No. 7 Tophane / İSTANBUL Tel: (212) 292 90 81 (7 Hat) • Faks: (212) 244 52 21	16
11	SELÜLOZ-İŞ Genel Başkan: ERGİN ALŞAN Ankara Cad. İpek Apt. No. 87 İZMİR Tel: (262) 321 18 99 • Faks: (262) 321 34 51	06	SAĞLIK-İŞ Genel Başkan: HASAN ÖZTÜRK Hedef Sok. No. 5 Anıttepe / ANKARA Tel: (312) 231 80 45 • Faks: (312) 230 23 96	17
12	TÜRKİYE HABER-İŞ Genel Başkan: VELİ SOLAK Kültür Mah. Yüksel Cad. No. 38 Yenisehir / ANKARA Tel: (312) 444 1992 • Faks: (312) 434 57 04	07	TOLEYİS Genel Başkan: CEMAİL BAKINDI Aksaray Mah. Küçük Langa Cad. Bilir İş Merkezi No. 16/18 Kat. 3 Tel: (212) 530 73 82-585 52 07 • Faks: 530 72 99 Aksaray / İST.	18
13	BASIN-İŞ Genel Başkan: YAKUP AKKAYA Hanımeli Sokak No. 26/6-7 Sıhhiye / ANKARA Tel: (312) 230 29 08 - 229 85 65 • Faks: (312) 229 43 15	08	TÜRK HARB-İŞ Genel Başkan: BAYRAM BOZAL İnkılap Sokak No. 20 Kızılay / ANKARA Tel: (312) 417 50 97-98-99 • Faks: (312) 417 13 64	19
14	TGS Genel Başkan: UĞUR GÜÇ Basın Sarayı Kat. 2 Çağaloğlu / İSTANBUL Tel: (212) 514 06 94-96 • Faks: (212) 511 48 17	08	GÜVENLİK-İŞ Genel Başkan: BOLAT ANKARALI İzmir 1 Cad. Necip Bey Apt. No. 22 Kat: 6 Daire: 21 Tel: (312) 417 27 23 • Faks: (312) 417 27 23 Kızılay / ANKARA	19
15	BASİSEN Genel Başkan: METİN TİRYAKİOĞLU Altunizade Mah. Kuşbakışı Cad. No. 15 Üsküdar / İSTANBUL Tel: (216) 651 48 60 (8 hat) • Faks: (216) 651 48 38	09	TÜRKİYE BELEDİYE-İŞ Genel Başkan: NIHAT YURDAKUL Necatibey Cad. No. 59 Kızılay / ANKARA Tel: (312) 231 83 43-45 • Faks: (312) 232 08 74	20
16	BASS Genel Başkan: TURGUT YILMAZ Çınardere Mah. Ankara Cad. No. 63/2 Kat: 3-5 Pendik / İST. Tel: (216) 598 30 30 • Faks: (216) 598 14 14	09	TÜRK-SEN Genel Başkan: ARSLAN BIÇAKLI A. Şehit Mehmet R. Hüseyin Sok. No. 7 Lefkoşe / KKTC Tel: (0.392) 227 24 44 • Faks: (0.392) 228 78 31	34
17	TEZKOOP-İŞ Genel Başkan: OSMAN GÜRSU Mebusevler Mah. İller Sokak No: 7 Tandoğan / ANKARA Tel: (312) 213 34 44 (pbx) • Faks: (312) 213 34 30	10	HÜR-İŞ Genel Başkan: YAKUP Ö. LATİFOĞLU Şehit Necdet Altınok Sok. Soyer Apt. No. 3 Kat: 4 Lefkoşe/KKTC Tel: (0.392) 227 71 56 • Faks: (0.392) 227 59 35	35

Bu dergi sendikali işçiler tarafından basılmaktadır.